

Ozko prometno grlo na cesti v Selško dolino, odsek skozi Staro Loko, bo v kratkem odpravljeno. Delavci SGP Tehnik iz Škofje Loke in Cestnega podjetja iz Kranja zaključujejo z deli na 800 metrov dolgi obvoznici od škofjeloške Name do konca naselja Stara Loka. — Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 71
Cena: 1,50 dinarja

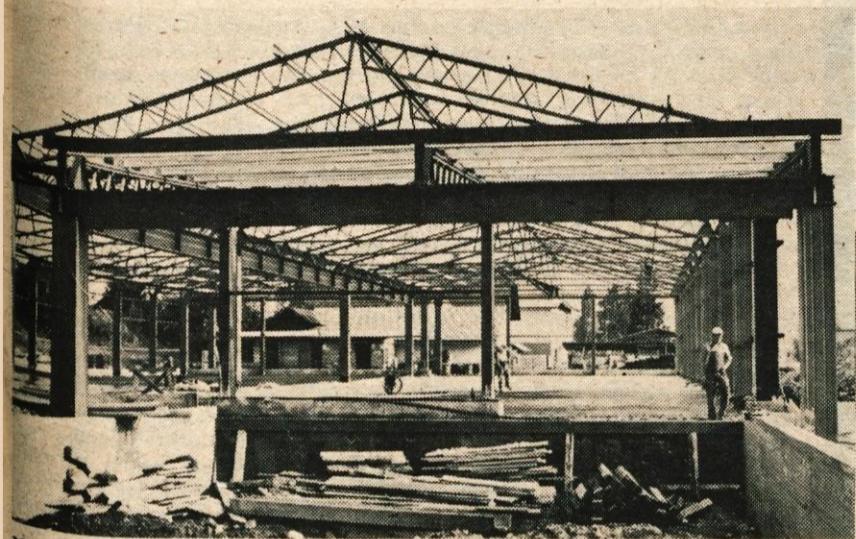
Ustanovitelj: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

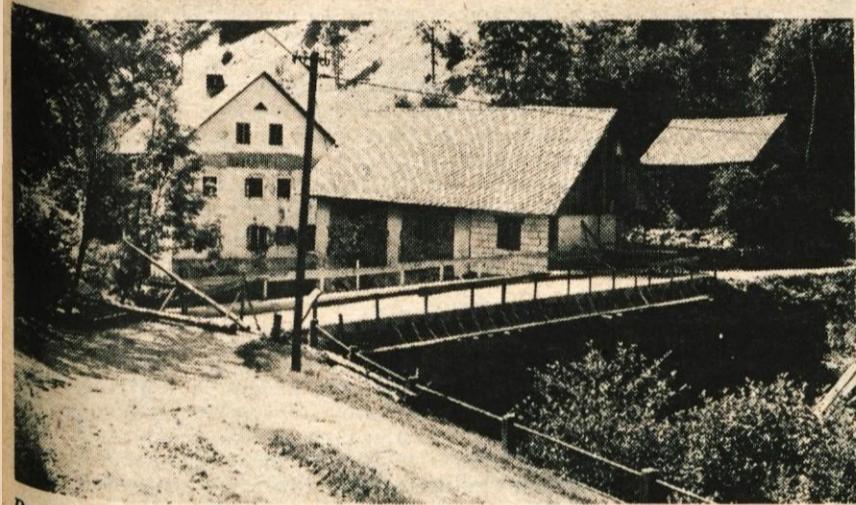
GLAS

Kranj, petek, 19. 9. 1975

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

NOVA SKLADIŠČA – V trgovskem podjetju Murka Lesce, kjer so lani praznovali 20-letnico odsloja in uspešnega poslovanja in kjer bo letos 220-članski kolektiv s 75 učenci v gospodarstvu ustvaril blizu 250 milijonov dinarjev blagovnega prometa, so na podlagi študijskih analiz trga in drugih pogojev že pred tremi leti sprejeli razvojni program do 1980. leta. V okviru tega programa prav zdaj gradijo pri upravni stavbi v Lescah nova skladišča. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Prebivalci Fužin ter okoličani v krajevni skupnosti Trebija v Poljanski dolini so te dni priča pomembni pridobitvi. V kraju so namreč zgradili prepotrebni most prek reke Sore. Dosedanji, ki je bil leseni, zaradi dotrajanosti že nekaj let ni dovoljeval, da bi se prek njega odujal kakršenkoli težji promet. Ko bo nov most dokončno dograjen, se bo pot med Sovodnjem in Žirmi skrajšala za približno tri kilometre. Denar za gradnjo so prispevali skupština občine Škofja Loka, krajevna skupnost Trebija, domačini pa so pri gradnji žrtvovali več sto prostovoljnih delovnih ur. (JG) — Foto: F. Perdan

Prebivalci Gregorčeve ceste v Predtrgu v Radovljici so se odločili, da bodo sami prispevali za ureditev kanalizacije in položitev asfalta na cesti. V tem delu Radovljice je okrog 50 hiš in vsaka bo prispevala poprečno po 4000 novih dinarjev. Nekaj bo dodala krajevna skupnost, nekaj pa Komunalno podjetje Radovljica. Celotna dela bodo veljala okrog 500.000 novih dinarjev. Predsednik skupštine krajevne skupnosti Radovljica nam je povodal, da mora biti po programu asfalt na cesti položen do sreda oktobra letos. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Stabilizacijsko srednjeročno obdobje

Koordinacijski odbor za usmerjanje družbenopolitične aktivnosti za uresničevanje ciljev družbenoekonomske stabilizacije v kranjski občini je v minulih dveh mesecih temeljito ocenil sedanji ekonomski in družbeni položaj v občini. Ugotovil je, da obstaja v občini vrsta dokumentov, ki opredeljujejo nekatere negativne pojave. To so stabilizacijski programi iz leta 1971, akcijski program iz leta 1972. Leta kasneje je sprejel nekatera konkretna stališča zbor samoupravljavcev. Nadalje stabilizacijska prizadevanja opredeljujejo zaključki posvetovanja o zaposlovanju, sklepi lanske in letošnje občinske konference ZK in dogovor o kadrovski politiki.

Letošnja poletna akcija zato kranjskega gospodarstva in družbenih dejavnosti ni presenetila. Vseeno pa so člani odbora ugotovili nekaterе težave, s katerimi se srečujejo v delovnih organizacijah. Tako se bo treba spoprijeti z ekonomskimi odnosmi s tujino. Preusmeriti in povečati bo treba izvoz. Za velika podjetja kot so

Iskra, Planika, Sava in Tekstilindus je namreč domači trg v Jugoslaviji premajhen. Prav od pravilne usmeritve na zunanjem trgu pa je odvisen nadaljnji razvoj teh delovnih organizacij. Pri izvozu je namreč doslej vedno prevladovala ocena, da je treba izvažati zaradi plačilne bilance, zdaj bo treba hkrati tudi misliti, kako zagotoviti normalen razvoj podjetja.

Eden ključnih problemov v kranjski občini je bilo že nekaj let zaposlovanje. Letošnji polletni rezultati kažejo na večjo umirjenost na tem področju, saj se je število zaposlenih ob polletju povečalo v primerjavi z lanskim letom za 4,1 odstotka. Ugotovili so tudi, da v kranjski občini ni nepokritih investicij, so pa nekatere prekoračitve, za katere so zagotovljena sredstva. Sicer pa do konca leta v občini ne bo začetih večjih investicij, v prihodnje pa bodo vsako investicijo družbeno preverili in branžno ovrednotili.

Odbor tudi meni, da v občini ni bilo večjih prekoračitev cen tako na komunalnem kot drugih področjih. Seveda pa inšpekcijske

službe na tem področju še vedno preverjajo dejansko stanje. V gospodarstvu podatki kažejo na dokaj ugodne polletne poslovne rezultate. Kritična postaja le nelikvidnost, ki je povezana s pomankanjem obratnih sredstev. Zato so se v organizacijah in v temeljnih organizacijah zdržuženega dela že lotili selekcije kupcev. Eden od glavnih pogojev za reševanje problemov v gospodarstvu pa bo še naprej preskrba z materiali. Prav pri tem so imele nekatere delovne organizacije pred nedavnim precejšnje težave, ki so se počele še zaradi uvoznih omejitev.

Sicer pa koordinacijski odbor, ki je že izdelal analizo, meni, da je bila sedanja akcija potrebna in uspešna. Hkrati ugotavlja, da ljučnih problemov v občini ne bo moč rešiti takoj, marveč mora biti stabilizacija prisotna v celotnem prihodnjem srednjeročnem obdobju. Glavna naloga, ki čaka gospodarstvo do leta 1980 pa je ureditev ekonomskih odnosov s tujino in bolj umirjena politika zaposlovanja. A. Žalar

5. stran:

30 let Prešernovega gledališča v Kranju

11. stran:

Zlato pa sir pa – kravji bal

6. stran:

V Sebenjah je žaba gospodar

14. stran:

Pristrižene peroti tatinski druščini

Naročnik:

16. stran:

Med prvimi in prvi na svetu

30¹⁹⁴⁵⁻⁷⁵
ELAN

VIII. MEDNARODNI SEJEM OBRTI IN OPREME OD 10. DO 19. OKTOBRA 1975

Več pripravnikov

Od januarja do junija letos so po najnovejših podatkih zveznega zavoda za statistiko naše delovne organizacije sprejeli 4150 pripravnikov več kot v enakem obdobju lani. Od januarja do konca julija je nastopilo službo 23.000 pripravnikov.

Tekmovanje kovinarjev

Na devetem tekmovanju kovinarjev Jugoslavije, ki bo od 16. do 19. oktobra v Novem Sadu in Skopju, bodo sodelovalo 384 najboljših kovinarjev iz vseh republik in pokrajin. Pokrovitelja tekmovanja sta mostarski SOKO in zagrebška tovarna Rade Končar. Tudi tokrat bodo najboljšim jugoslovanskim kovinarjem izročili zlate ročne ure, darilo predsednika republike Josipa Broza-Tita.

Manj prevozov na železnici

Vse prometne panoge, razen železniškega transporta, so v zadnjih mesecih povečale obseg svojih storitev. Skupno povečanje od začetka leta do konca julija znaša 3 odstotke. Največ, in sicer za 36 odstotkov, se je povečal promet v letalstvu, rečni promet za 10 odstotkov, javni avtomobilski promet za 7 odstotkov, pomorski za 2 odstotka, na železnici pa je bilo za 4 odstotke manj prevozov.

Pocenitev nekaterih proizvodov

Izvršni odbor združenja organizacij gradbeništva ter industrije gradbenega materiala Slovenije je predlagal pocenitev nekaterih proizvodov. Pri tem naj bi se znižale predvsem cene tistih izdelkov, ki so se podražili več kot je bilo dogovorjeno s politiko cen za letos. Tako naj bi se industrija gradbenega materiala vključila v akcijo za stabilizacijo tržišča.

Kolokvij o samoupravljanju

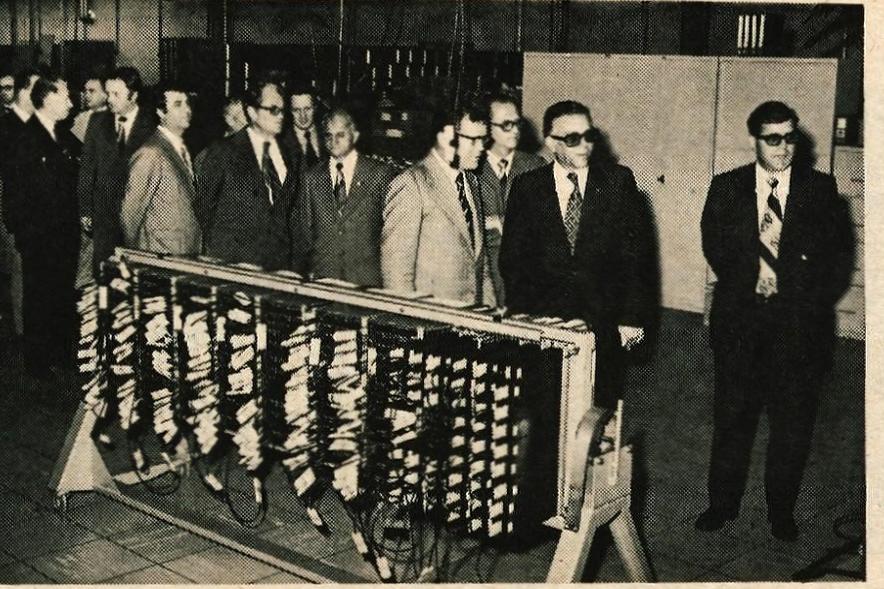
Ta teden je v Beogradu jugoslovansko-francoski kolokvij o samoupravljanju. Kolokvija se s francoske strani udeležujejo predstavniki Demokratične federacije dela, prve francoske družbenopolitične organizacije in prve Zahodnoevropske sindikalne organizacije, ki se je izrekla za samoupravljanje. Na kolokviju preučujejo aktualna uprašanja v zvezi z razvojem samoupravljanja.

Upravljanje sredstev solidarnosti

Na današnji seji bodo člani izvršnega odbora republiške konference SZDL govorili o družbenem dogovoru o načinu uporabe in upravljanja sredstev solidarnosti za upravljanje posledic naravnih nesreč, družbenem dogovoru o zaščiti vzdrževanju in urejanju spomenikov NOB s posebnim poudarkom na Bazo 20 ter poslušali informacijo o nekaterih aktualnih uprašanjih v zvezi z uresničevanjem zakona o visokem šolstvu.

Rekordna proizvodnja sladkorja

Tovarna sladkorja v Bitoli, edina te vrste v SR Makedoniji, je te dni začela predelovati sladkorno pese, ki je letos v tej republiki zelo dobro obrodila. V treh mesecih bodo v tej tovarni predelali okoli 13.000 vagonov sladkorne pese. To bo obenem tudi največja količina, ki so jo v tako kratkem času predelali v bitolski tovarni.

DELEGACIJA IS MAKEDONIJE V SLOVENIJI — Na povabilo izvršnega sveta SR Slovenije je v ponedeljek pripravljala na dvodnevni obisk v Slovenijo delegacija izvršnega sveta Makedonije pod vodstvom predsednika Blagoje Popova. Delegacijski slovenski in makedonski izvršni sveti sta se pogovarjali o izvajaju stabilizacijskih ukrepov v obeh republikah, o sodelovanju organizacij združenega dela in sodelovanju na področju kulture, visokega šolstva in znanstveno-raziskovalnega dela. Razpravljali so tudi o odnosih s sosednimi državami in o izkušnjah o izgradnji družbenoekonomskoga in političnega sistema. V ponedeljek popoldne je delegacija iz Makedonije obiskala tovarnino športne opreme Elan v Begunjah in Bled, v torem dopoldne pa Iskrino tovarno na Laborah. Na sliki: Delegacija IS Makedonije na obisku v Iskri na Laborah, kjer so jo med drugim pozdravili in seznanili s proizvodnjo predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov Iskre pod vodstvom direktorja ATC Iskra inž. Marjana Kristana. Pogovorov sta se udeležila tudi predsednik skupščine ZP Iskra Vladimir Logar in predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič. — A. Ž.

— Foto: F. Perdan

Kranj

V torem opoldne se je sestal koordinacijski odbor za spremljanje in izvajanje družbenega dogovora o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov ter nekaterih drugih osebnih prejemkov ter o gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v letu 1975. Razpravljali je o polletni oceni izvajanja družbenega dogovora in o dogovarjanju o skupni porabi v prihodnjem letu.

Včeraj popoldne sta se v Kranju sestala na skupni seji zbor združenega dela in družbenopolitični zbor občinske skupščine. Razpravljala sta o osnutku dogovora o družbenem planu SR Slovenije za obdobje 1976–1980 in o nekaterih drugih osnutkih republiških srednjeročnih dokumentov.

Danes popoldne bo v Kranju štirinajsta seja komiteja občinske konference zveze komunistov. Razpravljali bodo o oceni prvih rezultatov stabilizacijskih prizadevanj v občini in o nadaljnjem razvoju delavske univerze Tomo Brejc Kranj.

V ponedeljek popoldne bo skupni sestanek delegatov za področje gospodarstva in zebra občin iz kranjske občine. Razpravljali bodo o gradivu za prihodnjo sejo zebra združenega dela in zebra občin skupščine SR Slovenije ter določili deleži za sejo. — A. Ž.

Radovljica

V torem dopoldne se je v Radovljici sestal koordinacijski odbor za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov ter nekaterih drugih osebnih prejemkov ter o gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v letu 1975. Obravnavali so polletno oceno izvajanja družbenega dogovora in razpravljali o dogovarjanju o skupni porabi v prihodnjem letu. — Opoldne v torem pa se je sestal tudi izvršni svet radovljiske občinske skupščine in obravnaval več vprašanj s področja komunalne in drugih dejavnosti.

Včeraj opoldne se je pri občinski konferenci socialistične zveze Radovljica sestal na prvi seji koordinacijski odbor za družbenopolitično izobraževanje. Razpravljali so o predlogu programa družbenopolitičnega izobraževanja v občini v sedanjem jesenskem obdobju in o programu izobraževanja v prihodnjem letu. Oba predloga, v katerih so programi razdeljeni na več področij, je pripravila delavska univerza. Predvideni so seminarji za komuniste, člane oziroma aktiviste SZDL, sindikata, mladine, za deležate samoupravnih skupnosti in druge ter različne predavanja. Različne oblike izobraževanja bodo potekala na Bledu, v Bohinju, Begunjah, Lescah, Podnartu, Radovljici in v večjih delovnih organizacijah. Prvi seminarji za člane osnovnih sindikalnih organizacij bodo že konec tega meseca na Bledu. — A. Ž.

Tržič

Občinska konferenca ZKS Tržič je na torkovem zasedanju zaradi obveznosti pri študiju razrešila članstvo v komiteju občinske konference ZKS Borisa Janca, ki je bil obenem tudi sekretar aktiva komunistov-delavcev, in Bojana Belaka. Na njuni mesti je izvolila Vero Primožič in Marasa Dželoviča. Za sekretarja aktiva komunistov-neposrednih proizvajalcev pa so izvolili Milana Rustjo.

Sekretar komiteja občinske konference ZKS Tržič Janez Piškur je sklical za ponedeljek posvetovanje sekretarjev osnovnih organizacij ZK tržiške občine. Na posvetovanju bodo razpravljali o vključevanju Zveze komunistov v družbeno akcijo za stabilizacijo gospodarstva v občini, predlogih za reorganizacijo nekaterih osnovnih organizacij v občini, načrti obnovi Zveze, kadrovjanju v občinsko politično šolo in srednjo politično šolo pri CK ZKS ter vlogi in nalogah poverjenikov za politično literaturo. Na sejo so vabljeni tudi predsedniki komisije za organiziranost in razvoj, kadrovska vprašanja in statutarna vprašanja.

V sredo je bila v Tržiču seja odbora za obnovitev in oživitev (revitalizacijo) starega mestnega središča, ki mu predseduje predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Tržič inž. Vili Logar. Da bi se ljudje lahko bolje seznanili z načrtno obnovo starega Tržiča, bodo v tržiškem paviljonu NOB v petek ob 18. uri razgrnili revitalizacijski načrt starega mestnega jedra. Razstava bo odprtta do 6. oktobra. — jk

Svečanost na Kriški planini

V nedeljo, 21. septembra, ob 11. uri bo na Kriški planini drugo srečanje partizanov in aktivistov krvavškega območja. Srečanje pripravlja krajevna organizacija zveze druženj borcov NOV Cerkle skupaj z občinskim odborom ZZB NOV Kranj in kranjskim planinskim društvom. V kulturnem programu bodo nastopili učenci osnovne šole Cerkle, cerkljanski mladinci in čla-

ni kulturno-umetniškega društva. O pomenu srečanja in dogodkov med vojno na tem območju pa bo govoril predsednik osnovne organizacije ZSMS Cerkle Stane Bobnar. Vsak udeleženec drugega srečanja, ki bo poslej vsako leto, bo dobil tudi poseben karton, ki ga je izdal Planinsko društvo Kranj. Po petkratnem obisku bo društvo vsakemu podelilo zlato značko. — A. Ž.

NEW YORK — Tako po VII. izrednem zasedanju generalne skupščine Organizacije združenih narodov (OZN) se je začelo v torem na sedežu svetovne organizacije 30. redno zasedanje generalne skupščine OZN. Svetovna organizacija je imela doselj 138 članic. V sredo pa se je članstvo spet povečalo. V OZN so bile sprejeti nakdanje portugalske kolonije Mozambik, Kapverdske otoki in São Tomé, pričakujejo pa, da bo konca zasedanja generalna skupščina na predlog varnostnega sveta sprejela v članstvo še nekdanjo avstralsko kolonijo Papuo – Novo Gvinejo in nekdanjo nizozemske kolonijo Surinam, ki se je otrešla nadvlade ta teden. Tako bo imela svetovna organizacija 143 članic. Čestitkam novosprejetim članicam se je pridružil tudi jugoslovanski veleposlanik pri OZN Jakša Petrič. Za predsednika letosnjega zasedanja, na katerem razen gospodarskih vprašanj prevladujejo tudi politična (Ciper), Indokina, portugalske kolonije, Bližnji vzhod), je bil izvoljen luksemburški zunanjki minister Gaston Thorn. Na zasedanju bo dopotoval tudi naš zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić, ki bo jutri končal obisk v prijateljski Kanadi. Pričakovati je, da bo stopil na govorniški oder 24. septembra.

• • •

TEL AVIV, WASHINGTON, MOSKVA, KAIRO — Izraelski obrambni minister Simon Peres je v torem odpotoval v Združene države Amerike na pogovore z ameriškimi funkcionarji o dolgoročni gospodarski in vojaški pomoči Združenih držav Izraela. Minister se je v Ameriki že sešel s svojim kolegom Jamesom Schlesingerjem in državnim sekretarjem Henryjem Kissingerjem. Poročila s srečanjem govoré, da bo ameriška pomoč Izraelu dosegla skoraj poltretjo milijardo dolarjev, od tega krepka polovica za vojaške namene. ZDA so namreč sprejele ob sklenitvi izraelskoegipotskega mirovnega sporazuma precejšnje poročilo za mir na tem področju. Egiptovski predsednik Sadat je sred tedna ostro obsodil nasprotnike mirovnega sporazumevanja in grajal predvsem Sirijo in ZSSR. V Moskvi pa opozorja, da bo dobil Izrael v zameno za nekaj desetin kvadratnih kilometrov odstoljenega zasedenega ozemlja na Sinaju od Združenih držav ogromno količino orožja, kar spet podaljuje mirno in pravično rešitev problema in povzroča »eksploziven« položaj. Razčrpčevati nastali položaj bo naloga bližnjega obiska sovjetskega zunanjega ministra Andreja Gromika v Združenih državah.

• • •

LIZBONA — Sestavljanje nove, šeste začasne vlade Portugalske, ne teče brez zapletov. Prizadevanja viceadmirala de Azevede, ki mu je bila zaupana dolžnost mandatarja, so v zraku predvsem zaradi nesoglasij med socialnimi demokrati in komunisti ter polemikami, katera stranka bo imela resorce v novi vladi in koliko. Mandatar Pinheira de Azevedo si prizadeva dobiti podporo vseh strank. Da bi se vladna kriza čim prej umaknila s portugalskega političnega prizorišča in bi dobila država trdno vlogo, si še posebej prizadeva socialisti. Udeležujejo se vseh dolgotrajnih sej in posredujejo med komunisti, ki jim ponujajo v novi vladi najbolj izpostavljen resor prometa in zvez, in socialnimi demokrati, ki utegnijo dobiti nadzor nad pravosodjem in socialnimi zadevami.

• • •

BUENOS AIRES — Argentinska predsednika María Estela Peron je v nedeljo zvečer sporočila, da izroča začasno dolžnost šefu države predsedniku Senata Italu Luderu, sama pa je odšla na oddih v oporišč letalskih sil Ascochingi pri Cordobi. Predsedniško dolžnost naj bi spet prevzela 17. oktobra, na dan obletnice gibanja Juana Perona. Nekateri pa sodijo, da utegne postati veteran peronističnega gibanja Italio Luder novi šef države. Iz Argentine že prihajajo vesti o odstopih nekaterih pomembnih vladnih funkcionarjev: notranjega ministra, obrambnega ministra, zasebnega tajnika predstavnika Peronove

• • •

MADRID, KAIRO, ALŽIR — Pet palestinskih komandosov je v ponedeljek zjutraj zasedlo egipčansko veleposlanstvo v Madridu, stavbo zaminiralo in obdržalo veleposlanika in dva diplomata za talce. Komandosi so grozili, da bodo pognali stavbo z ujetniki vred v zrak, če bo skušala vdreti policija in če Egipt ne bo prekinil pogajanj z Izraelom. Skoraj istočasno pa je 50 arabskih študentov napadlo madrski sedež arabske lige, zadržalo dva talca in postavljalo enake zahteve kot komandos. Egipt je ostro obtožil palestinsko osvobodilno organizacijo z Jaserjem Arafatom na čelu za incident, vendar je slednji obtožbe zavrnili in dejal, da gibanje z dogodkom nima zveze. Obe drame sta se srečno končali. Študentje so kmalu popustili, medtem ko so bili komandosi vztrajnejši. Slednji so bili izpuščeni. O usodi komandosov, ki po lastnih izjavah ne pripadajo nobeni palestinski organizaciji, pa še ni niznanega.

• • •

LONDON, BUKAREŠTA — Z izjemo Sovjetske zveze bo Romunija prva država po vojni, kamor prihaja na uradni obisk prvi minister Velike Britanije. »Prvi mož otoka Harold Wilson bo v Romuniji gost predsednika Manea Manescuja, vendar bodo po londonskih ocenah posmembejša srečanja med Haroldom Wilsonom in romunskim partizanskim voditeljem Nikolaem Ceaușecurom. Pogovori se bodo nanašali predvsem na jedrsko sodelovanje med državama in dolgoročno trgovinsko sodelovanje, saj je Romunija za SZ in Poljsko tretja največja vzhodnoevropska trgovska partnerica Britanije. Državniki bodo razpravljali tudi o mednarodnem političnem in gospodarskem položaju. J. Košnjek

Sklepe je treba uresničiti

V torem so se sestali v Ljubljani na prvem jesenskem delovnem posvetu sekretarjev občinskih in medobčinskih svetov Zveze sindikatov Slovenije. Dogovorili so se o nekaterih vprašanjih delovanja sindikalnih organizacij, ki jih je nujno potrebno urediti za uresničevanje nove, z ustavo določene vloge sindikatov.

Ni sej so ugotovili, da se lahko pohvalimo s precejšnjim napredkom v načinu dela občinskih organizacij sindikatov. Vendar pa še vedno nastajajo določene vrzeli, ki jih je potrebno odpraviti, da bodo sindikati sposobni opravljati naloge, katere jim je dala že ustava, predvsem pa sindikalni kongresi. Občinski sindikalni svet morajo biti tako dobro organizirani, da bodo sposobni uresničiti sprejeti sklepe. Obenem pa morajo zagotoviti, da bodo sindikati od osnovnih organizacij do republiških organizacij nastopali enotno. Veliko bo treba popraviti in dopolniti na področju delegatskih razmerij. Nemudoma je treba ugotoviti, zakaj nekateri delegati ne opravljajo svojih dolžnosti. Če je vzrok subjektivne narave, je treba izvoliti nove delegate, če pa so drugačne ovire, je treba poskrbeti, da se prepreke odpravijo.

Ko so govorili o aktualnih družbenih vprašanjih, predvsem pa o prizadevanjih za stabilizacijo in načinu delovanja sindikatov v zvezi s tem, so poudarili, da mora biti težišče delo

L. B.

Izlet na Kozaro

44 članov se je udeležilo zadnjedelno v avgustu izleta na Kozaro, ki ga je pripravila osnovna organizacija ZZB NOV Gorje. Udeleženci izleta so se najprej ustavili v Petrovici, in si ogledali partizansko bivališče, v kateri še vedno stoji 18 lesnjaka. Potem jih je pot vodila proti Bosanski Dubici, kjer so si ogledali mesto, naslednji dan pa so si na Kozari ogledali veličasten spomenik in počastili spomin na 24.488 padlih borcav in žrtv načrtega. Tod so si tudi ogledali film o bitki na Kozari in muzej, v katerem je razstavljen orodje ter slikovno gradivo, ki prikazuje strahotno mučenja prebivalcev. S Kozaro so se potem odpeljali proti Jasenovcu, kjer so se prav takoj ustavili pri spomeniku žrtvam zadnjene vojne. J. Ambrožič

Kmetijska zadruga Škofja Loka

objavlja prosto delovno mesto
pomočnika komercialista

Poleg splošnih pogojev se za to delovno mesto zahteva srednja šolska izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in dve leti prakse.
Ponudbe s kratkim življenjepisom, navedbo dosedanja zaposlitev in z dokazili o strokovnosti je treba poslati na sekretariat zadruge v 14 dneh.

ELAN tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem TOZD športni rezervati

Na osnovi 11. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu TOZD športni rezervati in sklepa odbora za medsebojna razmerja delavcev

vabimo zaradi povečanja proizvodnje športnega orodja k sodelovanju VEČ KV KLJUČAVNIČARJEV, KV MIZARJEV in KV SEDLARJEV

OZD Elan je med največjimi proizvajalci športnega orodja in smuči na svetu in prav v letošnjem letu praznuje 30-letnico svojega uspešnega delovanja.

Vsem, ki bi se odločili za zaposlitev v naši TOZD, nudimo poleg osebnega dohodka, ki se giblje med 2800 do 3500 din tudi strokovno napredovanje ter vključevanje v družbenopolitično in samoupravno življenje v OZD, v športne sekcije kot so smučanje, jadranje, smučanje na vodi in drugo. Uspešno pa tudi rešujemo stanovanjsko problematiko svojih delavcev pod pogojem, da so najmanj 1 leto prebili v naši OZD.

Zainteresirani kandidati za zaposlitev dobijo vse informacije ustno v kadrovskem oddelku OZD Elan Begunje na Gorenjskem.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev TOZD MALO-PRODAJA KRAJN, n.sol.o. v združenem delu Veletrgovine

ŽIVILA Kranj, n.sol.o.

objavlja prosto delovno mesto

vodje PE gostinskih obratov

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima višješolsko izobrazbo komercialne ali ekonomske smeri,
- da ima najmanj 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih,
- da je samoupravno in politično razgledan ter moralnopolitično neoporečen.

Poskusno delo za to delovno mesto je 90 dni.

Kandidati za objavljeno delovno mesto naj pošljejo pismene prijave z dokazili, da izpolnjuje pogoje, v 15 dneh po objavi kadrovski službi Veletrgovine Živila Kranj, Cesta JLA 6.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po poteku objavljenga roka.

Kadrovsko splošni sektor delovne organizacije

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih
in kemičnih izdelkov

išče

1. vodjo skladnič izdelkov

Pogoji: končana visoka strokovna izobrazba komercialne, ekonomske smeri s praksou na področju komercialno skladničnega poslovanja, ali

končana višja strokovna izobrazba komercialne, ekonomske ali organizacijske smeri z daljšo uspešno praksou na področju komercialno skladničnega poslovanja sposobnost vodenja in urejanja medsebojnih odnosov, kandidat mora biti moralno-politično neoporečen in imeti mora pravilen odnos do samoupravljanja.

2. vodjo oddelka za tehnično in zdravstveno varstvo

Pogoji: končana visoka strokovna izobrazba ustrezne smeri z opravljenim strokovnim izpitom iz varstva pri delu

ali končana višja strokovna izobrazba ustrezne smeri z daljšo uspešno praksou in opravljenim strokovnim izpitom iz varstva pri delu, sposobnost vodenja in urejanja medsebojnih odnosov, kandidat mora biti moralno-politično neoporečen in imeti mora pravilen odnos do samoupravljanja.

V poštov pridaje tudi kandidati, ki so pripravljeni opraviti strokovni izpit iz varstva pri delu v dogovorjenem roku.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pismene prijave sprejema kadrovsko splošni sektor, oddelka za

kadrovjanje, Kranj, Škofjeloška 6, najkasneje do 30. septembra

1975.

Zahtevne naloge pred komunisti loške občine

Na pondeljkovi seji komiteja občinske konference ZK Škofja Loka so člani komiteja najprej spregovorili o uresničevanju stabilizacijske politike v gospodarstvu škofjeloške občine.

Akcije za stabilizacijo gospodarstva so se delovni ljudje škofjeloške občine lotili v veliko zavzetostjo, je bilo rečeno na seji komiteja. Pokazalo pa se je tudi, da je bila akcija za stabilizacijo izredno hitro pripravljena. Trenutno največji problem na tem področju je še vedno precejšnje nesporazmerje med uvozom in izvozom. Vendar pa je marsikje že močno čutiti veliko pripravljenost, da posamezne delovne organizacije izvoz močno povečajo. Seveda pa je ob tem potrebno pripomniti, da so ostri stabilizacijski ukrepi v zadnjem obdobju mnoge organizacije združenega dela močno prizadele. V posebno težkem položaju so se znašli: Žirovska Alpina, Iskra iz Železnika, Gorenjska predilnica iz Škofje Loke, zaradi težav pri dobavi ivernih plošč pa se položaj zaostreje tudi v Alplesu v Železnikih.

Zelo pomembno je tudi vprašanje likvidnosti. Škofjeloška občina je glede tega na načlanslavu na celotnem gorenjskem področju. Delovne organizacije škofjeloške občine nikaror ne morejo izterjati že zdavnaj zaslужenega denarja. To pa seveda nosi za sabo celo vrsto posledic. V zadnjem času niso prav redke terjave tudi prek sodišča. Torej so še vedno med najpomembnejšimi vprašanji, ki tarejo loško gospodarstvo: kako izterjati denar, kako ravnati z nedokončanimi proizvodi, kako sploh zaključiti začeto proizvodnjo in kako ukrepiti z odpisanimi terjatvami.

Tudi na področju integracijskih procesov se stvari le počasi pomikajo naprej. Še vedno sta na mrtvi točki sorodni podjetji SGP Tehnik in komunalno podjetje Remont iz Škofje Loke, za združevanje so gluhi člani Pekarije iz Žirov, podjetja tekstilne stroke in še kdo.

Precejšnje težave je letos povzročala tudi prevelika stopnja zaposlovanja v škofjeloški občini. K sreči pa se položaj na tem področju zdaj že izboljšuje.

Delovne organizacije, ki so se doslej obnašale stabilizacijsko, so najhujše težave že prebodile, je na

seji komiteja škofjeloške občinske konference ZK menil načelnik za gospodarstvo pri skupščini občine Škofja Loka Žvone Teržan. Seveda pa v okviru zavzemanja za stabilno gospodarstvo ni mogoče govoriti le o proizvodnji, ampak tudi o potrošnji. Na področju potrošnje pa še ni vse urejeno tako kot bi bilo potrebljeno. Tako je, denimo, le samoupravna interesa skupnost za socialno varstvo že predložila načrt dela do leta 1980, ostale interesne skupnosti pa doslej tega vprašanja še niso rešile.

V nadaljevanju seje pa so člani komiteja občinske konference ZK Škofja Loka spregovorili o najaktualnejših in najpomembnejših nalogah, ki jih čakajo do konca leta 1975.

Ne gre za nič novega, je menil sekretar komiteja občinske konference ZK Janez Jemec, gre pa za to, da bomo pri svojem delu bolj elastični in, da bomo sproti reševali težave, ki se pojavljajo. Pri tem čaka komuniste škofjeloške občine veliko naloga. Predvsem veliko pozornosti pa bodo posvetili vprašanju uresničevanja ustave, delu krajevnih skupnosti, uresničevanja delegatskega sistema, samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja, srednjiročnega družbenega načrta občine ter bodočega razvoja družbenega načrtovanja, izvajanjem posameznih dogovorov ter kontrole na tem področju, vprašanjem gospodarske stabilizacije, idejni krepitev članstva in organizirnosti ZK, kadrovski politiki ter krepitev SZDL kot enotne frontne organizacije.

Pri delu pa se bomo tesno povezali s sindikalno organizacijo ter organizacijo SZDL, kot najmnožičnejšo organizacijo, je bilo rečeno na seji komiteja občinske konference ZK Škofja Loka.

Loški komunisti se bodo v prihodnjih mesecih še posebno zavzeli, da bo uspela akcija izobraževanja delegatov za samoupravne interesne skupnosti, ki jo občinska konferenca SZDL v sodelovanju z delavsko univerzo pripravlja za mesec oktober in november, da bo uspešno končana solidarnostna akcija za prebivalce, ki so bili prizadeti ob spomladanskem deževju, ocenili pa bodo tudi dosedanje delovanje delegatskega sistema. J. Govekar

Loški komuničanti se bodo v prihodnjih mesecih še posebno zavzeli, da bo uspela akcija izobraževanja delegatov za samoupravne interesne skupnosti, ki jo občinska konferenca SZDL v sodelovanju z delavsko univerzo pripravlja za mesec oktober in november, da bo uspešno končana solidarnostna akcija za prebivalce, ki so bili prizadeti ob spomladanskem deževju, ocenili pa bodo tudi dosedanje delovanje delegatskega sistema. J. Govekar

Obletnica požiga Radovne in Pernikov

Jutri bo minilo 31 let, ko so Nemci požgali Srednjo Radovno in Pernike. Srednja Radovna leži devet kilometrov od Gorj v dolini kristalno čiste reke Radovne in meji Mežaklo in Pokljuko. Do požiga je bilo v vasi 24 hiš z gospodarskimi poslopji. Prebivalci so se največ ukvarjali z živinorejo in gozdarstvom, saj paščena zemlja, ki je ni veliko, ni kaj prida dajala.

Že v začetku okupacije so se v Srednji Radovni pojavili prvi partizani, ki so v strmih pečinah in gozdovih nad vasjo zgradili brunarice. Kar osemnajst jih je bilo. Tod je bila ena prvih partizanskih tiskarn, ki je delala vse do požiga vasi. Bil je tu tudi sedež gospodarske komisije, oblastnega komiteja za jesenjsko-bohinjsko okrožje, sedež VDV, Skoja itd. Semkaj so le redko prihajale nemške patrule, saj je kraj omogočal številne zasede.

Septembra 1944 so Nemci prišli v dolino po drva, ki so bila v sklade naložena ob cesti. Ko so se že vrátili, jih je na Frčkovem rovtu v Srednji Radovni napadla partizanska zaseda. Dva nemška vojaka se takrat nista vrnila v svojo enoto na Bled. Nemci so že drugi dan prihrušili in zagrozili, da bodo vas požgali, vendar so takrat le zaminirali Pangerščino hišo. Prebivalcem pa so naročili, da bodo v osmih dneh ponovno prišli in vse pobili in požgali, če se ta čas vojaka ne bosta vrnila na Bled.

20. septembra ob zgodnjih jutrnih urah so Nemci obkolili vas. Prebivalce so odgnali v hišo Janka Šetine, le Klemenak se je skril v domaču krušno peč, kjer je potem ob požigu zgorel. Nemci so vse hiše in gospodarska poslopja požgali. Tudi hiša Janka Šetine, v kateri je bilo 23 vaščanov, od dojenčkov do starcev. Nič niso pomagale prošnje. Zgorale so domačije in prebivalci. Le živino so Nemci odpeljali s seboj.

Vse do požiga je bila Srednja Radovna nekakšno svobodno ozemlje. Po 20. septembringu pa je življenje v njej zamrlo in partizanska dejavnost se je preselila na Pokljuko, tiskarstvo pa v zgornjo bohinjsko dolino. Danes sta obnovljeni le Pangrčeva in Klemenakova hiša. Pri

Na torkovem zasedanju občinske konference ZKS Tržič, ki se jo je udeležil tudi sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Ludvik Kejžar, so ponovno obravnavali oceno analiz in ukrepov za stabilizacijo gospodarstva. Akciji so dali novih moči, obenem pa sklenili po zasedanjih zborov občinske skupščine (sestali so se v sredo in četrtek) izluščiti najpomembnejše sklepe vsestranskih razprav in določiti odgovorne in roke za njih uresničevanje. Na konferenci so ugotavljali, da je zavladala v tržiški občini pri stabilizacijskih prizadevanjih precejšnja resnosten in zavzetost, vendar se še vedno prepogosto izčijo vzroki za ne preveč ugoden gospodarski položaj zunaj občine in organizacij združenega dela in temeljnih organizacij, ne pa tudi v njih samih. Govorniki na torkovem zasedanju konference so opozarjali, da letos začeta stabilizacijska akcija ne sme biti zaključena že letos ali kvečjemu prihodnjem letu, temveč mora biti v ospredju tudi prihajajočem srednjoročnem obdobju do leta 1980. Tako kot pri drugih trajnejših akcijah je tudi pri stabilizacijski pomembno sprotno ocenjevanje uspešnosti. Predvsem pa pri slednjem ne gre le za akcijo v gospodarstvu, temveč v družbi na sploh in zato ne more biti govora le

Ob slovesnosti na Lipniški planini

Letos sta občinska odbora ZZB NOV Jesenice in Radovljica že osmič organizirala komemorativno svečanost na Lipniški planini na Jelovici, kjer je padlo 25 borcev skupaj z borcem Jožetom Gregorčičem – Gorenjem. Tudi letos se na Lipniški planini pripeljali avtobusi – sedem – tudi letos se je na odmaknjeni samoti Lipniške planine zbrala šolska mladina z recitatorji in z mladinskim pevskim zborom Blaž Arnič z Jesenic.

Že res, da je bilo izredno slabo vreme in da bi občinska odbora ZZB NOV kot organizatorja lahko poskrbela za primerno ozvočenje, vendar le-to nikakor ne opravičuje odnosa, ki ga je na komemorativni svečanosti pokazala šolska mladina. Brezbrzino prisotnih učencev – še celo z višjih razredov so bili! – žaljivo odhajanje še pred koncem kratke svečanosti, da o glasnom govorjenju in celo o smehu sploh ne govorim.

Clovek se najprej začudi, nato osupne, nazadnje pa se prizadeto sprašuje: kaj so učenci sploh vedeli, kje in zakaj so, ali so jim pedagogi poprej razložili ali jih vsaj opozorili? Če pravimo, da so najprimernejša oblika prenašanja tradicij NOB na mlade prav take komemorativne svečanosti, zakaj ni časa in ne volje, da bi se že v razredih dalo poprej kaj pogovoriti. Zares me zelo zanima, na katerih šolah in v katerih oddelkih so bili učenci deležni takšnega poduka. Resno dvolj, kajti, če ob odhodu učencov niti tega ne ve, kje je bil, je še bolj zmotno pričakovati, da bo vedel, zakaj je bil. D. Sedej

Srečanje na Krvavcu

Jutri, v soboto in nedeljo bo na Krvavcu drugo zaporedno srečanje borcev in aktivistov krvavškega področja in planincev, ki ga pripravlja Krajevna organizacija ZB NOV Cerkle, Občinski odbor ZB NOV Kranj in Planinsko društvo Kranj ter družbenopolitične organizacije in krajevne skupnosti cerkljanskega področja. Pridelitev bo posvečena tudi 30-letnici osvoboditve.

Proslava se bo pričela jutri v soboto, 20. septembra, s športnim kegljanjem pri hotelu na Krvavcu, zvečer pa bo prijetna partizanska zabava. V nedeljo ob 10.30 bodo prišli planinci in ostali udeleženci z vsemi strani Krvavca na prireditveni prostor, kjer bo pri spominskem obeležju osrednja proslava z govorom, polaganjem vencev in bogatim kulturnim programom, na katerem bodo sodelovali učenci osnovne šole iz Cerkelj, tamkajšnjega kulturno-umetniškega društva in drugi. Proslavi pa se bo nadaljevalo veselo partizansko srečanje in zabava. – an

Stabilizacija ni le letošnja akcija

o gospodarski, temveč družbeni stabilizaciji.

Problemu zaposlovanja je bila na konferenci v Tržiču dana nova razsežnost. Čeprav vseslopo zaposlovanje novih ljudi ni povsem v skladu z družbenoekonomsko politiko, pa temu vedno le ni tako. Zaposlitev delavca na produktivnem delovnem mestu z visoko stopn

Gospodarstvo občine

Na zadnji seji predsedstva občinske konference SZDL Jesenice so med drugim razpravljali tudi o gospodarstvu v občini Jesenice v prvem polletju letosnjega leta.

Koordinacijski odbor za usmerjanje družbenopolitične aktivnosti za uresničevanje ciljev družbenoekonomsko politike ugotavlja, da so zanj v poročilo 13 temeljnih organizacij združenega dela s sedežem organizacij združenega dela zunaj občine, 15 organizacij, ki niso sestavljene iz temeljnih organizacij, in pet organizacij združenega dela, ki so sestavljene iz TOZD in skupnih služb.

Na seji so ugotovili, da je gospo-

darstvo doseglo 553.176.000 dinarjev dohodka ali za 3 odstotke več kot v enakem lanskem obdobju. Doseženi dohodek precej zaostaja za rastjo celotnega dohodka, ki je v tem obdobju porasel za 63 odstotkov.

Dohodek na zaposlenega se je počeval za 16 odstotkov, kar je za 3 odstotke izpod poprečja gospodarstva na Gorenjskem in 6 odstotkov izpod slovenskega poprečja. V okviru občine pa so pod poprečjem doseženega dohodka industrija, promet, trgovina in gostinstvo.

Število zaposlenih se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečalo za 6 odstotkov oziroma za 627 delavcev. Pri tem pa je treba

Delavci Cestnega podjetja iz Kranja v teh dneh končujejo s polaganjem asfalta na žirovske ceste. Asfaltno prevleko bodo položili na več kot dva kilometra dolgem cestnem odseku po posameznih naseljih v Žireh. Vsaka hiša je za obnovo prometnega žil prispevala povprečno po 4000 din, poleg tega pa so člani gospodinjstva morali prispevati še po približno 50 prostovoljnih delovnih ur. Z deli so Žirovci začeli med dopusti, približno 20. julija. Vse dela do polaganja asfaltne mase so opravili sami. Tako so samo prebivalci teh predelov za dela prispevali približno 400.000 din ter prek 5000 prostovoljnih delovnih ur. Precej denarja pa je primaknila tudi škofjeloška občinska skupščina. Dela na cestnih odsekih bodo po predvičevanjih končana še ta teden. Krajevna skupnost Žiri pa bo že ob koncu letosnjega leta, dela se bodo nadaljevala tudi v prihodnjem letu, začela z urejanjem vodovoda in kanalizacije v kraju. —(jg) — Foto: F. Perdan

Njegov sodelavec, mag. Peter Kunc: »V povojnem obdobju je bila ideja za izgradnjo valjarne 2400 njegovo osebno delo, skupaj s skupino pa je nato bil sprejet predlog za izgradnjo valjarne debelje pločevine. S tem je bila na Jesenicah dana osnova za nadaljnjo rast Železarne... Še danes valjarna 2400 deluje ekonomično in v ustreznih tolerancah, kar je izjemni uspeh za doma, v ranih letih po vojni, izdelano opremo. Valjarna 2400 je zaradi večjih bram bistveno povečala produktivnost vse Železarne in odpravila izredno težko fizično delo... Bila je osnova za izgradnjo jugoslovanske vojne industrije in tudi osnova za izgradnjo jugoslovenskih ladjevodilnic...«

Posebno v povojučem času je bila pomembna rekonstrukcija valjarn fine pločevine, ki so jo opravili z domačo investicijsko opremo. Prav rekonstrukcija je odpravila še zadnja, od začetka tega stoletja fizično najbolj naporna delovna mesta...

Ko je delal kot tehnični direktor, je bila opravljena reorganizacija vzdrževanja, brez katere velike rasti proizvodnje v Železarni ob tako veliki količini proizvodne opreme, ne bi mogli dosegči. Takrat zastarel način transporta v Železarni, ki je zahteval 24 ozkotirnih lokomotiv, je bil v zadnjih petnajstih letih zamenjan z modernim prevoznim parkom, kjer samo 10 lokomotiv prepelje dvakrat večjo proizvodnjo. Pri tem so bili doseženi izjemni ekonomski rezultati, izboljšala se je varnost dela...

Organizacija posebnega energetskega gospodarstva in velika osebna zavzetost sta omogočila, da je Železarna v kratkem času brez pretresov prešla od kurjenja z generatorskim plinom na sodobnejši način kurjenja s propan butanom in mazutom...

Vse tehnološke odločitve v zadnjih petnajstih letih so bile ozko povezane z Bogomilom Homovcem...

Danes imajo jugoslovanske železarne na enega zaposlenega na leto prizvedenih 38 ton, slovenske železarne 52 ton, Železarna Jesenice pa 79 ton. In prav za produktivnost si je vedno prizadeval...

»Njegova« je nova hladna valjarna na Beli in prav ta Homovčeva zasnova je med drugim končno osvobodila Železarno spon, ki jih tvorijo Karavanke in Mežakla...« D. Sedej

upoštevati nekatere zakonske in organizacijske spremembe. Takšne spremembe so nastale v TOZD Iskra Blejska Dobrava in TOZD splošno gradbenega podjetja Gorica.

Izgube zaradi nedoseženega dohodka znašajo 9.221.000 dinarjev, ki jih izkazujejo TOZD Elektro Žirovica – Elektro Kranj, TOZD Izolirka Jesenice – Izolirka Ljubljana, TOZD Delikatesa trgovskega podjetja Zarja Jesenice, TOZD Motel Kranjska gora – Kompas Ljubljana, TOZD Hotel Kompas Kranjska gora, TOZD hoteli – HP Gorenjska Jesenice in TOZD žičnice – HP Gorenjska Jesenice.

Družbeni proizvod je višji za 34 odstotkov, vendar zaostaja za rastjo celotnega dohodka. Zakonske obveznosti so zelo porasle, tudi sredstva za reprodukcijo so višja za 28 odstotkov. Stopnja reproducija sposobnosti je padla in s težavo so poravnali tekoče obveznosti. Nič manjša ni tudi zadolženost: število blokiranih dni žirov načinov gospodarskih organizacij je poraslo od 298 dni v enakem obdobju lanskega leta za 428 dni v letosnjem letu. Na prvem mestu so Jesenice transport s 117 dnevi.

Skupne zaloge so višje za 37 odstotkov, vendar se je struktura zalog zelo spremenila. V prodaji so zaloge materiala in obratnega inventarja, naračajo pa zaloge trgovskega materiala. Osnovna sredstva so v občini zelo siromašna, saj je dosegla stopnja odpisa že 68 odstotkov in je najvišja na Gorenjskem. Izvoz je manjši, na drugi strani pa je uvoz nad predvičevanjem, predvsem zaradi Železarne, ki uvaža opremo za novo hladno valjarno.

Na seji so predvsem poudarili, da bodo morale vse organizacije združenega dela v občini dopolniti svoje stabilizacijske programe in programe varčevanja, v katerih si bodo moralni prizadavati na vseh področjih za stabilizacijo gospodarstva. Se posebno so se zavzeli za to, da bi ukinili več nerentabilnih delovnih mest, uvedli večjo disciplino in večjo odgovornost. D. S.

Črta pod sezono

Nekateri hoteli na Bledu so v teh dneh še kar dobro zasedeni, vendar so gostinski in turistični delavci že skoraj potegnili črto pod glavno turistično sezono. Pravijo, da bo ta mesec turistično še kar dober, saj so napovedani nekateri seminarji in kongresi, ki prav tako pripomorejo k boljšemu poslovnu rezultatu.

Razen tega pa je v začetku prihodnjega meseca na Bledu, ki je bil letos glede prireditve morda premalo živahen (vsaj kar zadeva večje prireditve), še ena prireditve in sicer bridge turnir. Drugače pa so se zasebne turistične sobe v glavnem izpraznile in prav tako počitniški domovi ter kamp.

Julija in avgusta so na Bledu in v okolici klub zmanjšanju hotelskih zmogljivosti zabeležili dober obisk gostov. Tako so julija zabeležili skoraj 104.000 prenočitev, avgusta pa 89.000. Med gosti je bilo dve tretjini tujih in ena tretjina domačih. Med tujimi so bili na prvem mestu Zahodni Nemci, sledili pa so Angleži in Nizozemci, nato pa Italijani, Avstrijci, Belgiji in Američani. A. Ž.

Kmetijska zadružna Cerkle na Gorenjskem

razglaša prosti delovni mesti

1. samostojnega prodajalca v trgovini Šenčur,
za nedoločen čas
2. snažilke
za poslovne prostore v Šenčurju – delo do 3 ure na dan

Pogoji:
pod 1.: kvalificirani prodajalec v trgovini z 2-letno prakso.
Zaželen je moški z odsluženim vojaškim rokom.
Poskusno delo traja 2 meseca. Nastop dela je mogoč takoj.
Prednost imajo kandidati, ki poznajo kmetijsko vedo.
Za prodajalca je na voljo manjše enosobno stanovanje.
Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema komisija za medsebojna razmerja pri KZ Cerkle.
Rok prijave je 15 dni po objavi.

Večji delež za ceste

Po dvomesečni razpravi v vseh slovenskih občinah in regijah o osnutku srednjoročnega programa vzdrževanja, rekonstrukcij, modernizacij in gradenj magistralnih in regionalnih cest v Sloveniji v obdobju 1976–1980 se je v torek dopoldne v Ljubljani sestal izvršilni odbor republike skupnosti za ceste. Ugotovili so, da gre lahko srednjoročni program cestnih del v naslednjih petih letih v obravnavo skupščini republike skupnosti. Hkrati pa so opozorili, da bo od predvičenih 10,8 milijarde dinarjev, ki naj bi jih v petih letih dobilo cestno gospodarstvo, moč narediti le toliko kot so v sedanjem petletnem obdobju naredili s polovico manj dinarja.

Glavna razprava je tekla o denarju. Trenutno sta izdelani dve varianti za uresničitev programa. Po prvi varianti, ki jo podpira tudi izvršilni odbor republike skupnosti, bi kot rečeno, za ceste zbrali 10,8 milijarde dinarjev. To pa bo odvisno od medrepubliškega dogovora, po katerem naj bi pripadal celotni prometni davek na tekoča goriva (razen temeljnega, ki znaša 22,5 odstotka) cestnemu gospodarstvu. Razen tega bi bilo treba uskladiti razmerje v ceni plinskega olja in bencina, tako da bi se plinsko olje podražilo za 60 par pri litru. Če bi prišlo do tega povišanja, bi denar prav tako moral dobiti cestno gospodarstvo.

Po drugi varianti bi cestno gospodarstvo razpolagalo v prihodnjih petih letih z 8,6 milijarde dinarjev. Toliko bi zbrali po sedanjih virih, vendar tudi ob večjem deležu od prometnega davka. Izvršilni odbor je menil, da bi ta varianta za celotno slovensko cestno gospodarstvo pomnila zastojo. Tako namreč ne bi mogli razdeliti 25 odstotkov vseh denarnih sredstev za rekonstrukcijo in modernizacijo cest na manj razvitih in obmejnih območjih in uresničiti cilja, da bi do leta 1980 vsaka občina v Sloveniji imela asfaltiranih vsaj polovico cest.

Razen tega so na seji sklenili, da bo izvršilni odbor takoj postal izvršnemu svetu republike skupščine predlog za izdajo obveznic za cestno posojilo. Priporavnili pa so, da bi bilo treba kljub posojilu spremeniti razdelitev prometnega davka na motorna goriva. A. Ž.

obiščite restavracijo PRAJERCA na spodnjem trgu v Škofji Loki

Izkoristite ugodno priložnost
kredit do 25.000 din odobrimo takoj –
polog 15 %
popust do 10 %

ŠIPAD
prodajalna Kranj,
Cesta JLA 6 neboličnik

SLOVENIJALES

**VIŽMARJE,
KRANJ – SAVSKI LOG**
PRODAJA POHŠTVA NEKATERIH
IZDELKOV LASTNE PROIZVODNJE

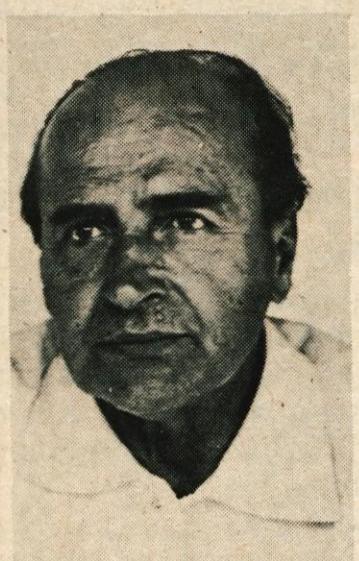
**POPUST
3 – 30 %**

DO 30. SEPTEMBRA

30 let

Prešernovega gledališča v Kranju

Z jutrišnjo predstavo Cankarjevega Pohujšanja v dolini Šentflorjanski se začenja 30. sezona delovanja Prešernovega gledališča v Kranju po osvoboditvi. Za člane in sodelavce tega gledališča je to trenutek, ko velja oceniti pretekli prizadevanja in uspehe ter predvideti in začrtati perspektive in možnosti za naprej. Izkušnje preteklih tridesetih let izpričujejo namreč po eni strani obžalovanja vredno nenačrtnost in nerazsodnost, ki sta včasih prevladali v naši kulturno-politični dnevni praksi, po drugi strani pa dokazujojo neuničljivost in trdovitost kulturnega snovanja, ki sta Prešernovemu gledališču zagotovili vztrajno in kontinuirano umetniško

Vejica akantusa na arhitektovo gomilo

Predčerajnjim je omahnil v smrt plemenit človek – Marijan Šorli, diplomirani inženir gradbeništva in arhitekt.

Njegovo delo pri oblikovanju novega Kranja po osvoboditvi bo ostalo živ spomin nanj.

Clovek umre, njegovo delo pa ga preživi v vekovem.

Kulturen mož, mislec, resnični umetnik – skoro nujno je bilo, da se je človek takega formata poklonil tudi našemu poetu poetu – Prešernu. V partizanah je z velikim okusom pripravil bibliofilski natis Zdravljice – ko pa se je vrnil po koncu bojev v svoji Kranji, se je lotil preureditve starega, opuščenega pokopališča v čudovit brezov gaj – Prešernov gaj.

Njegova je bila še zamisel, vokuriti žlahtno silhueto starega Kranja v venec sodobnih, visokih zgradb z zdravimi bivališči za delovne ljudi rastoga mesta.

Kot Krančan je bil arhitekt Marijan Šorli gotovo najbolj poklican, da so svojemu mestu kulturnejo, vsem estetskim zahtevam ustrezočo podobo.

Tembolj, ker je bil edini slovenski arhitekt, ki je videl goreti svoj dom – Šorlijev mlín – ki ga je začgal okupator.

Dostikrat sva se srečavala, posebno v prvih povojnih letih, se pomenovala o kranjskih kulturnih vprašanjih, stiskah in načrtih. Sanjarila in zrla v prihodnost. Večkrat je bila zato izgovorjena beseda že kar odveč, zato sva se pomenovala večji del sprechoda le molče. Potem pa spet spregovorila in znova utihnila. To so bila moja molčanja z arhitektom in prijateljem...

Beseda o njegovi ljubljeni Možjanci ga je v zadnjih letih zbolela. Rahločuten kot je bil arhitekt Šorli, se ni mogel spriznati s pretrdimi posegi v naravno okolje.

Ker bo o Šorliju, kot izjemno ustvarjalnemu arhitektu, gotovo še pisalo bolj poklicano strokovno pero, naj bo ta marginalna le spoštljiva zahvala in slovo kranjskih kulturnikov ob prijateljevem grobu. Sicer pa si znova in znova dopovedujemo, da sij nismo, biti tako iznenada iztrgan iz sredine naloga, načrtov, sanj in upov. – Mar ni prijatelj le legal k počitku, ves utrujen od dela in od gremkob?

Za nas res nisi umrl, dragi Marijan, le odšel si pred nami. Dobro, rahlo gorenjsko zemljo, ki te je prekrila, bodo prav kmalu ožarile tople zlatordeče barve jeseni. Tvoje priljubljene barve – zdaj pa barve žalostnega slovena... C. Z.

rast, navzlic ne ravno najugodnejšim pogojem ter občasnemu nerazumevanju in nezaupanju, ki jima je bila kranjska gledališka dejavnost večkrat neupravičeno izpostavljena.

Dokazov za te trditev ni treba iskati po arhivih in ohranjeni dokumentaciji – zadostuje že bežen in shematičen zaris povojnega delovanja, v katerem so takoj očitne nekatere ločnice in pretresi: od združitve ter obnovitve amaterskih gledališčnih prizadevanj, do katerih je prišlo takoj v prvih mesecih po osvoboditvi, do ustanovitve ter razcveta poklicne dejavnosti v 50 letih, tja do ukinitev poklicnega gledališča v letu 1957 ter ponovnega oživljavanja amaterske dejavnosti. Spričo takih okoliščin je bilo Prešernovo gledališče večkrat prisiljeno spreminti svojo usmeritev ter začenjati tako rekoč od začetka, v skladu z možnostmi, ki so jih vsakokrat ponujali in omogočali odgovorni kulturno-politični dejavniki. To je tudi razlog za pogosto menjavanje individualnih nosilcev, pa celo celotnih garnitur umetniških tvorcev, ki so od osvoboditve sem poganjali kranjsko gledališko ustvarjalnost; prav bi si jih bilo ob sedanjem jubileju vseh pomensko spomniti, vendar bi bilo nemogoče zajeti prav vse, nepravljivo pa omeniti zgolj nekatere, zato je treba na tem mestu priznanje in zahvalo omejiti na tistega sooblikovalca ustvarjalnega gledališkega ozračja, ki je najbolj nesporen in neizpoditen: na kranjsko gledališko občinstvo, katerega nehnih interes in zavzetost za kranjsko gledališko kulturno sta onemogočila, da bi avtohtonu gledališko snovanje v Kranju ugasnilo.

In čeprav je bil Kranj, kot smo že omenili, klub spodbudnim in mnogo obetajočim začetkom, izključen iz kroga slovenskih poklicnih gledaliških središč, so se mu v letih, ki so sledila, odprle nove, lahko rečemo celo bogate perspektive. Pri Prešernovem gledališču je z vztrajnim in zagnanim delom zrasel in se konsol-

diral mlad, homogen in uigran amaterski igralski ansambel, ki mu Prešernovo gledališče omogoča rast in razvoj ob delu s poklicnimi režiserji ter ob pomoči poklicnega umetniškega vodstva. Ta ansambel je prevezel naloge in obremenitve, ki mu onemogočajo kakšno regionalno ali celo provincialno zaprost ali samovšečnost: iz leta v leto se namreč preverja in potrjuje na prireditvah slovenskih in jugoslovenskih amaterskih dramskih skupin, obenem pa si tudi na svojem območju noče lastiti nobenega monopola, temveč si prizadeva – tako ob rednem abonmajskem repertoarju kot ob vsakletnem Tednu slovenske drame (oboje v organizaciji Prešernovega gledališča) – čim celoviteje spremljati in se soočati z vsemi poklicnimi gledališkimi dogajanjem in tokovi. Že uveljavljeno in preizkušeno sožitje amaterizma in profesionalizma na kranjskem gledališkem odu izključuje vsako elitistično naravnost in ambicije, hkrati pa je domača kranjska gledališka dejavnost na ta način vseskozi obvezana, da ohranja stik z avtentičnimi umetniškimi vrednotami, to pa ji onemogoča odklone in zastranitve v površnost, cenosten ter popuščanje v umetniški zahtevnosti. In ta dejavnost veže nase, danes že velik del kranjskih delavcev, postala je glasen in zavesten izraz njihovih kulturnih potreb; če pa omenimo še enakovredno skrb, ki jo Prešernovo gledališče posveča mladinski dramski in lutkovni dejavnosti – obe se načrtovano razvijata in uveljavljata že vrsto let – lahko po pravici zapišemo, da preplet gledaliških stremljenj in realizacij pod okriljem Prešernovega gledališča pokriva čedalje večjo populacijo, od osnovnih šol do organizacij združenega dela, ter tudi dolgoročno prispeva k oblikovanju splošnega kulturnega ozračja ter utrjevanju in izostrovjanju kulturne zavesti našega današnjega in jutrišnjega občana – samoupravljavča. A. K.

V Sebenjah je žaba gospodar

V okolici Sebenj ali »na Blatih«, kot imenujejo to področje, je včasih kar mrgolelo žab, zato je postala dolgokraka žival vaški simbol, njej na čast pa so leta 1906 v Sebenjah ustanovili tudi »žabarsko društvo« – Čeprav v Sebenjah ni več žab, je njih veljava ostala – Od leta 1970 dalje vsako leto »žabarski teden«, ki mu kaže dati v tržiški občini večji poudarek

Mnoge gorenske vasi imajo bolj ali manj hudomušne simbole od rastlin (krompir, fižol) do živali. Sebenj, približno kilometer odmaknjene od nekdane glavne ceste Kranj – Duplje – Tržič imajo svojevrstnega: dolgokraka ŽABO!

Kako je žaba skočila v sebenjski grb in »zavladala« življu »na Blatih«, kot imenujejo predel, kjer leži Sebenje in sosednja Žiganja vas,

Prav gotovo bi bil usak gobar vesel plena, ki ga ima deklica. Te gobe so bile najdene preteko soboto na Poljuki, ko ni bilo veliko gob, pač pa le lisičke. Jurčki so bili vsi štirje na enem mestu. – Foto: F. Klemenčič

Kako se je ženil Sočev Jurček

Da so bile Sebenje nekdaj res »žabarska vas«, nastala pred 600 leti, priča zgodba o Sočovem Jurčku, fantiču, ki je imel rad žabe in mu je otrečel vatkina v žep majhnega »pupka«, žabjega mladiča. Jurček ga je vzljubil in priklenil k skedenju, da mu jo ne bi pobrisal. Jurček je Jur postal, se hodil večer za večerom z žabami ob reglanju žabjega zbara in – oženil. Pa so si svatje zaželeti žabjih krakov. Da njegovega odraščajočega pupka ne bi doletelo najhujše, ga je Jur še trdneje priklenil in zaklenil.

Pupek, ki je žaba postajal, je potlej postal nepogrešljiv pri ohceti v vasi, če se je kdo v Sebenjah »na dom« oženil. Seveda je moral vsak ženin iz domače vasi odštetiti Jurju denarce, da muje izročil v varstvo ljubljeno žival.

Pri nekdanjem Soču v Sebenjah, danes se pravi tej domačiji pri Zabotniku, priklenjene žabe res več

nimajo, ostal pa je običaj, povezan z Juretovo ženitvijo. V Sebenjah imajo kovinsko žabo. Zadnji jo je hrani Rezarjev Peter, ki se je na »dom oženil«.

Pred dnevi je dobil vaški simbol novega varuha. Fantje so ga prinesli zlatoporočencem Jožefi in Jožefu Bohincu. Tradiciji se ne kaže izveriti. Jožef, navdušen žabar, se je na dom oženil in tako kot pred 50 leti sprejel tudi sedaj v varstvo žabo.

V Sebenjah ustanove »žabarsko društvo«

Leta 1906 so v gostilni Kovač v Sebenjah ustanovili »žabarsko društvo«. Načelovali so mu razen gostilničarja še Vamprečov starata, Urinova in Boltarjevata, vanj pa so se včlanili vsi vaški fantje. Gorje, če člani niso imeli vsak hip pri sebi društvenega oziroma vaškega simbola – pločevinaste žabice. Pozabljivost je bila kaznovana s krajcarjem. Plačano celoletno »pozabljivost in društveno nezvestobo« so potlej porabili za žabarsko veselico. Prva je bila na Čebrovem dvorišču v Sebenjah. Dva dni je trajala. Fantje in dekle so se zalo oblekli, možkarji, med katerimi jih je bila večina šuštarjev, pa so si nadeli zelene predpasnike.

Prva žabarska veselica se je zaključila z »žabarskim kompotom« – škafom vina, v katerem je plavala živa žaba!

»Žaba žejava« spet odmeva ...

Čeprav v Sebenjah in okolici žab že dolgo več ne lovijo in prebivalce ne spremlja k spanju reglaški koncert, se nasledniki »žabarjev« tradiciji niso odpovedali. Leta 1970 so vaščani, stari in mladi, spet zapeli žabarsko himno »Žaba žejava«, v povorki ponesli skozi dolgo vas po tako imenovani »šuštarški gasi« pločevinasto žabo, izdelano leta 1906, ko je bilo ustanovljeno »žabarsko društvo«, izobesili zelene žabarske zastave in priredili na Vobstarjevem vrtu žabarsko veselico. Z nedelje v nedeljo jim je nagajal dež. Slavje so dvakrat preložili, tretjič pa le uspeli.

Letos so v Sebenjah že šestič organizirali »žabarijo«. Žabarska povorka in veselica sta bili osrednji del »žabarskega tedna«. Sicer pa je bilo na sporednu tudi več športnih tekmovanj v družabnih iger. Vsakokrat prireditve združi vse v složno in delovno celoto na čelu s TVD Partizanom iz Križev oziroma Planinsko skakalno šolo Sebenje. Vaščani namenjajo vsako leto čisti izkupiček prireditve prizadavnim smučarskim skakalcem. Letošnji je šel za izgradnjo plastične smučarske skakalnice. Čeprav tržiški delovni kolektivi pomagajo sebenjskim organizatorjem, bi vseeno kazalo dati že tradicionalni »žabariji« tudi v občinskem mestu.

Obiskovalcem »žabarskega tedna« z žabami res nismo postregli, pravijo v Sebenjah. Ne bo pa dolgo, pristavljam, ko se bodo spet zaredile in zaregljale žabarjem in gostom v pozdrav in če njih zapečene krake posoliš, tudi pobrcate na krožniku...

J. Košnjek

Predilnica je bila leta 1898 drugi najstevilnejši oddelek tedanje Bombažne predilnice in tkalnice Tržič. Tržički muzej hrani še sedem fotografij drugih oddelkov.

Pomembno dopolnilo zgodovine Bombažne predilnice in tkalnice Tržič

Kustos tržiškega muzeja profesor Jože Rakovec je odkril v zapuščini nekdanjega vodje skladischa bombaža Janeza Kališnika doslej neznane fotografije zaposlenih v Bombažni predilnici in tkalnici iz leta 1898, katere je Kališnikova vnukinja prepustila muzeju

Med gradivom o preteklosti Tržiča, zbranim v Muzeju, so omenjene fotografije še posebej zanimive, saj so že tako stare fotografije same po sebi prava redkost. V tistih časih fotografiranje ni bilo takov v navadi, razen tega pa so številne fotografije zaradi premalo skrbnega hranjenja prešle ali se med prvo in še posebno med drugo svetovno vojno zgubile. Bogata zapuščina Janeza Kališnika obsegajo osem fotografij, zaposlenih v posameznih oddelkih tovarne, in sicer mešalnice, čistilnice, predilnice, vdevalnice, tkalnice, belilnice in barvarne, sukančarne ter z njim združene motovilnice, previjalnice in parkinice ter pomožnih obratov. Oddelkov na fotografijah ni težko prepoznavati, saj imajo delavke in delavci pred seboj ali v rokah za oddelki značilno orodje. Ob natančnejšem ogledovanju je močno obledelih izvirnih fotografij je tudi še mogoče ugotoviti nemška imena oddelkov. Nekateri napisi imajo tudi viden datum 23. 3. 1898, ko je bilo osebje fotografirano.

Takrat je bilo v tovarni zaposlene

nih 426 delavk in delavcev, upoštevajoč, da jih je tisti dan nekaj manjkal, pa mogoče tudi nekaj več. Najstevilnejša oddelka sta bila predilnica, kjer je bilo po fotografijah sodeč zaposlenih 82 ljudi, in tkalnica s 113 zaposlenimi. Od fotografiranih danes najverjetneje ni nihče živ. Tako krat 13-letni delavci bi bili danes starci že nad 90 let! Čeprav so na preslikavah obraz zelo izraziti, tudi najstarejši Tržičani od fotografiranih skoraj nobenega niso prepoznali. Sicer pa je bilo med takrat zaposlenimi v predilnici in tkalnici le malo domačinov. Od fotografiranih so ostali starejšim Tržičanom najbolj v spominu obratovodje in drugi vodilni v tovarni, medtem ko iščemo zman lastnike tovarne.

Težko je trditi, ob kateri priložnosti so fotografije nastale. Tudi fotograf je neznan, saj na slikah ni natisnjene njegovega imena. Ko bodo fotografije povečane in preslikane, bodo brez dvoma pomemben dokument zgodovine tržiškega predstva v tkalstvu!

Jože Rakovec

Razpisna komisija delovne organizacije Splošno gradbeno podjetje SAVA Jesenice, Titova 16, n. sol. o.

na podlagi čl. 22. in 23. Statuta delovne organizacije in na podlagi 14. in 15. člena Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu

razpisuje delovno mesto

direktorja delovne organizacije (ni reelekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- imeti morajovisočko šolo gradbene, ekonomske ali podobne stroke in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na takih ali podobnih delovnih mestih ali višjo šolo gradbene, ekonomske ali podobne stroke in najmanj 5 let delovnih izkušenj na takih ali podobnih delovnih mestih;
- biti morajo moralno-politično neoporečni in družbeno aktivni;
- predložiti morajo program razvoja delovne organizacije in program lastnega dela za mandatno dobo.

Kandidati morajo prijavi na razpis priložiti:

1. overjen prepis diplome, kot dokazilo o ustrezni strokovni izobrazbi;
2. potrdilo pristojnega organa za notranje zadeve, da niso bili kaznovani po 134. členu Zakona o konstituiranju OZD;
3. zdravniško potrdilo.

Sprejetemu kandidatu je zagotovljeno ustrezno (družinsko) stanovanje. Rok za sprejemanje prijav je 30 dni od dneva objave razpisa. Prijavo je treba nasloviti na naslov delovne organizacije z obveznim pripisom »za razpisno komisijo«.

PRAH Z BALKANSKIH CEST

Zdaj mi je bilo žal, da nisem prešel pri tisti ženski. Bilo bi ceneje kot tu na plaži. Budil sem se samo s tem, da mi je v žepu vseeno šuštel še kar precej rdečih bankovcev in da mi denarja še ne bo tako kmalu zmanjkal.

NOVLJANSKA NOĆ

Ves naslednji dan in noč, ki mu je sledila, sem preživel v Novem Vinodolskem blizu Crikvenice. Dopolne sem sedel v neki novljanski slaščičarni, se basal s tortami in kremami, vmes pa poslušal slaščičarja, mladega makedonskega Šiptarja, ki mi je več kot dve uri razlagal načela muslimanske vere. Svojo razlagajo ves čas prekinjal z vzklikom: Danke! in Bitte schoen!, ki so bili namenjeni turistom, ki so pri njem kupovali sladoled.

Popoldne sem se na plaži izpostavljal radovednim pogledom dveh mlađeletnic, ki sta me zasledovali še potem, ko sem se že obleklo in šel v mesto. Navsezadnje sta se le opogumi in pristopili k meni s plahim Do you speak English? Ko pa sem jima

razložil, da sem Slovenec, »naščovik«, in da naj govorita po našem, pa sta obe kot na povelje razočarano vzdihnili in brez besed pogebnili proč.

Ponoči je bilo v Novem Vinodolskem živo. Bil sem namreč na pravi primorski »fešti«, na hrupni zabavi, ki so se je udeležili domala vsi Novljani in nekaj tisoč turistov, ki so vse do zdajnih jutranjih ur napolnjevali trg pred pomolom. Vso noč sem blodil sam med množico, od časa do časa sem naredil požirek kisle vode iz steklenice, ki sem jo imel s seboj v torbi, potem pa mi je bilo vsega zadosti in sem začel pitи vino. Tako sam in zapuščen sem bil v vsem tem hrupu. Da me ne bi nihče motil in da bi ušel hrupnim zvokom glasbe iz pristanišča, sem se skril za zidove novljanskega pokopališča in zaspal v predverju mrliske vežice.

IN KAM SEDAJ?

Po jadranski magistralli do Karlobaga in potem od Karlobaga čez Liko do Plitvic sem potoval skupaj z nekim mladim Varaždincom. O njem sem si zapomnil samo to, da mi je neprestano nekaj čevelkal o svojih ljubezenskih avanturah, ki bi se, če bi bile resnične, prav lahko primerjale z dogodivščinami kakšnega Don Juana ali Casanova. Pri Plitvicah

sva se ločila. On je šel naprej v Varaždin, jaz pa sem sklonil, da si bom ogledal Plitvička jezero. Noč sem prespal pri nekem kmetu na Poljaniku, potem pa sem naslednji dan štopal do Karlovca in naprej do Zagreba. V Zagrebu je deževalo. Dež me je napolnil s tesnobo in malodušjem in za hip sem bil prepričan, da bom šel domov. En mesec in pol sem bil že zdoma in počasi se mi je že začelo lotovati domotožje. Morda bi takrat res že šel domov, a v denarnici sem imel še celih sto starih tisočakov, zato sem sklonil, da jih bom pred vrtnitvijo zapravil na čimbolj nespametno način. Če bi se vrnil domov z denarjem v žepu, bi me prav gotovo pekla vest. V Zagrebu si nisem mogel izmisli nič primerrega, zato sem kupil kartu za vlak do Ljubljane. Vzdružje na ljubljanskem kolodvoru se mi je zdelo kakor nalašč za nespametne odločitve. Pravzaprav sem se odločil, ko sem bil še na vlaku. Skozi okno kupeja sem na peronu zagledal dolgolasega fanta z velikim nahrbnikiom, na katerem je pisalo MONTREAL-ISTANBUL. Sel sem na kolodvor in kupil že leženški karto do Istanbula. Še istega dne sem bil spet na vlaku in slabě tri dni zatem sem se že klatil po carigradskih ulicah. Ampak to je že druga zgodba.

konec

V PRIHODNJI ŠTEVILKI

KORZIKA – otok skrivnostne romantike in burne preteklosti

Zlatoporočenca Faganel iz Podnarta

Še vedno čila in dokaj pri zdravju bosta jutri dopoldne ob 11. uri v stavbi radovljške občinske skupščine že drugič stopila pred matičarja Vilma Faganel (rojena Nanut) in njen mož Milan. Poročila sta se 21. septembra pred 50 leti v Štandrežu pri današnjem italijanski Gorici. Ko sta se poročila, je bila Vilma, rojena v Štandrežu, stara 24, Milan, doma iz Vrtojbe, pa 26 let.

Dve leti potem, ko sta se poročila in se jima je rodil prvi sin, je mož Milan, po poklicu zidar, šel iskat delo v Ameriko. Dve leti je delal v Argentini in ker tudi tam ni bilo nič lažje za kruh, se je namesto, da bi se z družino preselil tjakaj, raje vrnil domov.

V vasi Štandrež, ki je bila med prvo vojno do tal porušena, sta si naredila hišico. »Toda delo je bilo takrat vse teže dobiti. Posebno nas Slovence so fašisti že takrat preganjali in zapostavljeni. Če si bil Slovenec, si bil revež in nisi dobil službe,« se spominjata.

Zato sta se 1931. leta preselila v Jugoslavijo v Podnart. Tu je Milan družini zgradil hišo in tri leta po priselitvi postal jugoslovanski državljan. Žena Vilma je bila le nekaj časa v službi, v glavnem pa je doma gospodinjila. Milan, ki mu obe vojni nista prizanesli in ima danes več priznanj in odlikovanj, je bil redno zapošlen do 1957. leta, ko je šel v pokoj. Delal je pri gradnji bolnice, vajeniškega in samskega doma na Jesenicah in tudi pri gradnji kulturnega doma v Podnartu je bila zraven njegova roka. Trenutno je tudi podpredsednik DPD Svoboda Podnart.

Ceprav že 76 let star, še vedno rad pomaga. Pravi, da zdaj ob prostem času gradi sinu hišo na Poljšici. Ko smo ju pred dnevi obiskali, sta imela pred ponovnim srečanjem z matičarjem in svečanostjo v krogu dveh sinov in hčerke z družinami, vnuki in sorodniki kar malo treme. Povedala sta, da je teh 50 let, ceprav je bilo velikokrat zelo težko, tako hitro minilo.

A. Ž.

V soboto in nedeljo, 13. in 14. septembra, smo taborniki Kokrškega odreda Kranj imeli v Gobovcih pri Podnartu vodniški seminar. Kljub sobotnemu dežju so vsa predavanja potekala po programu pod strokovnim vodstvom Tončka Vodnika. Starešina Janez Velikanje in taborovodja Jani Starovašnik pa sta poskrbela za vse ostale naloge. Uspešno smo izvedli tudi dva orientacijska pohoda. Taborniki Kokrškega odreda Kranj se najlepše zahvaljujemo Gobovčanom za pomoc. — Foto: J. Velikanje

Športna sobota in nedelja

SOBOTA

ROKOMET — SRL: Škofja Loka — Šešir : Mlinotest (moški) ob 18.30 (Ognar-Žižek), Železniki — Alples : Borec (ženske) ob 18.30 (Veligošek-Pečovnik). **LCRL — moški:** Križe : Alples ob 19. uri (Bašar-Teran), Stražišče — Sava : Škofljica ob 19. uri (Zupan-Udir), **ženske:** Križe : Mokerc ob 18. uri (Bašar), Škofja Loka — Šešir : Sava B ob 17. uri (Teran), Železniki — Alples B : ETA ob 17. uri (Zupan);

GRL I: že drevi: Stražišče — Gorenjski sejem : Tržič B ob 19.30 (Šuštaršič-Zupan), Cerkle — Krvavec : Veterani ob 19. uri (Vodnov-Zun), Radovljica — Radovljica : Kranjska gora ob 16. uri (Humer-Kužel), Žabnica — Žabnica : Storžič ob 18. uri (Čufar-Vidmar);

GRL II: Križe — Križe B : Sava B ob 16. uri (Udir), Škofja Loka — Šešir B : Alples C ob 15.45 (Jeruc), Žabnica — Žabnica B : Duplje B ob 16.30 (Vidmar);

KOŠARKA — SKL II: Stražišče — Sava : Gorenja vas ob 17. uri (Prosen-Palovšnik), Šenčur — Šenčur : Kamnik ob 16. uri (Bogataj-Čadež), Cerkle — Krvavec : Tržič ob 17. uri (Vukanac-Kocjančič), Škofja Loka — Kraj : Plamen ob 19.30 (Lilik-Ažman);

GKL: Naklo — Naklo : Center ob 16. uri (Torkar-Ažman), Gorenja vas — Gorenja vas B : Veriga ob 17.30 (Kofol-Kolendo), Kranj — Triglav B : Kokrica ob 20. uri (Vukanac-Kocjančič), Stražišče — Gumari : Kranj 75 ob 17. uri (Poljsak-Marjan Rus), Radovljica — Radovljica : Gotilj ob 17. uri (Hlebec-Kompare), vsa srečanja bodo na sporedu še danes;

NEDELJA

ROKOMET — GRL I: Besnica — Besnica : Alples B ob 10. uri (Konjar-Bengalija);

GRL II: Kranj — Huje : Stadion ob 10. uri (Vidovič);

KOŠARKA — Kranj — prijateljska tekma Triglav : Sarajevo ob 10. uri;

NOGOMET — Kranj — Korotan : Adria ob 16. uri.

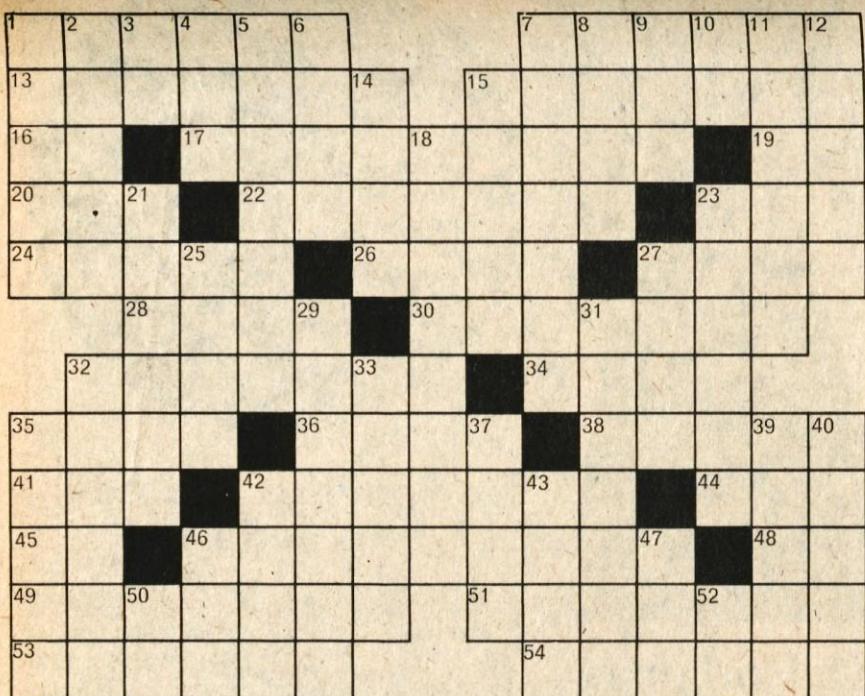
Odkritje kipa turista v Hotavljah

Turistični delavci iz Hotavelj v Poljanski dolini bodo v nedeljo ob 14. uri odkrili pri Šinkovcu, na kraju ob vhodu v vas, kip turista. Skulpturo, ki je visoka 2,20 metra, je iz hrastovega debla izklesal kipar samorastnik Franc Tavčar iz Čabrač. Pokrovitelj proslave je občinska konferenca SZDL Škofja Loka.

V kulturnem programu na nedeljski svečanosti bodo sodelovali godba na pihala Alpina iz Žirov, Gorenjevaški oktet ter domačini. Ob tej priložnosti bodo podeljene tudi posebne spominske značke najprizadovnejšim turističnim delavcem.

Za ureditev okolice ob spomeniku so Hotavelci prispevali prek 700 prostovoljnih delovnih ur.

Še to naj pripomnimo, da bo otvoritev Tavčarjeve skulpture ob vsakem vremenu.

Rešitev nagradne križanke z dne 12. septembra: 1. povod, 6. veka, 10. očak, 14. idila, 15. etologija, 17. peka, 18. tratar, 19. kal, 20. AJ, 21. fara, 23. arka, 25. NP, 26. raj, 28. vena, 30. Melita, 32. amandma, 35. skrak, 36. demon, 38. ad notam, 40. Vlasta, 42. Ikar, 43. akt, 46. Ob, 47. Tuma, 49. azil, 51. Ru, 52. JRT, 54. razura, 56. eden, 58. kurvatura, 60. egida, 61. ASSR, 62. Iran, 63. tamar

Izzrebanii reševalci: prejeli smo 78 rešitev. Izrezani so bili: 1. nagrada (50 din) dobi IVANKA HVALICA, 64290 Tržič, Cankarjeva 13; 2. nagrada (40 din) LOJZE ZUPAN, 64000 K-anj, Šorljeva 21; 3. nagrada (30 din) HELENA TRAVEN, 64000 Kranj, Vodopivčeva 10. Nagrade bomo poslati po pošti.

ŠAHOVSKI KROŽEK

Hitrejši zmaga

Šah ni tek ali dirka na kratke proge. Pri šahu ne prispiemo v eni sapi od starta do cilja, temveč igro gradimo skozi več faz. Res pa je, da se včasih igra sprevrže v dirko, ki je podobna srečelovu. To se zgodi večkrat v srečanjih brezkompromisnih borcev, ki praviloma igrajo odprto in se ne zapirajo v taktično čakajoče variente. Njihove partie so za gledalce in navijače tudi najzanimivejše. V partiji Fischer – Geller (Bled 1961) se je igra že v otvoritvi zaostrila in po deseti potezi črnega je vzniknila na deski pozicija, ki jo prikazuje slika 20.

5. Tf1 – e1+ Ke8 – f8
6. Sd2 – c4! h7 – h5

Črni dosledno nadaljuje dirko. Morda pa je bilo le koristnejše Ta8 – d8.

7. Sc4 × d6 c7 × d6
8. Lc1 – f4

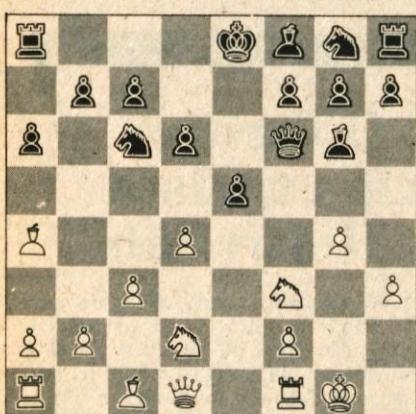
Beli razvija svoje figure in odstranjuje z deske nevarne nasprotnikove. Z zadnjo poteko prevzema pobudo, ki jo izpelje do zmage. Črnopoljni lovec mu koristi v napadu pa tudi pri zaščiti kralja.

8. ... d6 – d5
9. Dd1 – b3!! h5 × g4
10. Db3 – b7 g4 × h3 +
11. Lf4 – g3 Ta8 – d8
12. Db7 – b4 + in črni se je vdal, saj izgubi skakač v trdnjavu.

Črni bi, sicer lahko namesto poteze 9. ... h5 × g4 razvil skakač 9. ... Sg8 – f6, nendar bi beli najbrž odgovoril 10. Db3 – b7 Ta8 – e8, 11. Db7 × e6 Sf6 – e4, 12. Dc6 × g6, 13. f2 – f3 Se4 – g6, 14. g4 – g5 Sf6 – d7, 15. Tel × e8 + Kf8 × e8, 16. Lf4 – d6 s kmetom več in dobljeno pozicijo za belega, ki pa vodi v manj dramatičen konec, kot se je to zgodilo v partiji.

Iz prikazanega primera lahko povzamemo, da je hitrejši tisti, ki prehití nasprotnika v razvoju in borbeni razmestitvi figur. Nevarno pa se je spuščati v odprt spopad, če orožje še ni pripravljeno za boj!

dr. Srdjan Bavdek

V dani poziciji ima beli pobudo, vendar tudi črni goji napadalne naklepe na belega kralja. Jasno je, da mora vsakdo igrati poteze, ki po najkrajši poti vodijo v zmagovalni položaj. Vsako obotavljanje je lahko usodno.

1. La4 × e6 b7 × e6
2. d4 × e5 d6 × e5
3. Sf1 × e5!

Beli ima določeno prednost v razvoju, kar mu omogoča kombiniranje brez oklevanja: treba je izkrčiti e-linijo za delovanje trdnjave, ki se takoj lahko vključi v spopad.

3. ... Lf8 – d6
4. Rg5 × g6 Df6 × g6

Vodoravno: 1. kralj škratov, mož Titanije, vilinske kraljice, 7. ime jugoslovanske filmske igralke Dravić, 13. stanje, stav, lega, 15. seznam po tednih in mesečih urejenih dni v letu, 16. najdaljši sibirski velet, 17. vzgojeslovni zavod, učiteljska šola, 19. Kurt Eisner, 20. v starogrški mitologiji mati bogov, sestra in žena Kronosa, 22. drugo največje slovensko mesto, 23. rdeči poljski cvet, 24. slovenski skladatelj, Blaž, 26. beloruska reka, pritok Dnjepra, 27. ljudski izraz za zvezo, vez, vez, 28. grm ali nizko drevo z zelo trdim lesom, 30. zahodnošpansko mesto pod Sierra Moreno, 32. majhna kocka, 34. denarna vrednost blaga ali storitev, 35. vrhne ženske oblačilo v Indiji, 36. rodovitno grševje, grofija na jugovzhodu Anglije, 38. starorimska boginja rojstva, 41. starožidovski kralj, 42. slovenski italijanski komedijograf iz beneškega življenja, Carlo, 44. naselje med vasjo in mestom, tudi tržni prostor, 45. skrajni konec polotoka, 46. najemnina za ladjo, 48. Alf Nipič, 49. francoski pisatelj »Colombe« in »Carmens«, 51. pokojnica, 53. katalonski književnik, borec za samoupravo svojega naroda, Gabriel, 54. izloček žlez.

Navpično: 1. opornik, opornica, 2. vodna žival, glodalec, ki gradi jezove, 3. kratica za element, 4. nasilna tatvina, 5. hlebček iz sesirjenega mleka, majhen ozemek, 6. ime operne pevke Vidmarjeve, 7. mogočnež, 8. prvotni prebivalec na naših tleh, 9. romunska denarna enota, 10. skrajšano ameriško moško ime Edward, 11. spaka nakazen, 12. vrsta azijske palme in njen plod, 14. dolžinska mera v anglosaskih deželah, laket, vatel, 15. oblika socvetja, 18. okrasna kita ali vitje iz cvetja in zelenja, tako okrasje na stenah, 21. majhna država v vzhodnih Pirenejih, pod pokroviteljstvom Francije, 23. sodobni slovenski pesnik in prevajalec, Janez, 25. prebivalci otočne države na severu Evrope, 27. žila dovodnica, 29. prislavnik, 31. repno seme, 32. utrdba ali trdnjava, katere poveljniki ali oskrbniki so bili kastelani, 33. večje slovensko mesto ob Savinji, 35. nadavno listje zelja s sesekljanim mesom in rižem, 37. merska enota za majhne tlake, po italijanskem znanstveniku Torricelliju, 39. posledica kracanja, 40. sorodnik po očetovi plati, 42. grška črka, tudi vrsta žarkov, 43. vulkanski otok pred jugozahodno obalo Sumatre, 46. reka, ki teče skozi Črno goro, Srbijo in Bosno, desni pritok Drine, 47. četrti rimskega kralja, ki je dal zgraditi pristanišče Ostio, 50. grška črka, 52. znak za kemčino prvino iridi.

Rešitev pošljite do torka, 23. septembra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. **Nagrade:** 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Dvanajst let nedolžna v ječi

Mlada črnca v ZDA, v zvezni državi Florida, trpilo hudo krvico: že dvanajst let sta v zaporu – za dvojni uboj, ki ga je zakrivil belec.

Leta 1963 so Freddija Pittsa, ki mu je bilo 19 let, in Wilberta Leeja, ki je 11 let starejši, aretirali. Policija jima je očitala, da sta oropala in ubila dva uslužbenca bencinske črpalk. Dva tedna po njuni aretaciji je bil ubit še en uslužbenec. Ko so prijeli storilca – nekega belca, je priznal tudi uboj prvih dveh uslužbencev. Toda priznanje, ki ga je dal beli delavec na magnetofon, za sodnika ni bilo dovolj za oprostitev. Dvanajst belih porotnikov je mlada črnca obsodilo na smrt.

Da sta še danes živa, se imata zahvaliti samo dejstvu, da je smrtna kazen v ZDA že nekaj časa prepovedana. Sedaj pa zapornika vendar upata, da bosta prišla na prostost. Za stvar so se začeli zanimati časopisi in opozarjati na sodni skandal izpred dvanajstih let.

Prepoved azbesta

Na Švedskem pripravljajo nove industrijske predpise, na osnovi katerih bo prepovedana uporaba azbesta kot materiala za izolacijo. Ti ukrepi so posledica dognanj, da azbestni prah vpliva na hitrejši razvoj rak. Novi predpisi naj bi začeli veljati že 1. oktobra. Delavci, ki imajo opravka z azbestom, bodo morali delati v dobro prezračenih prostorih in uporabljati zaščitne maske.

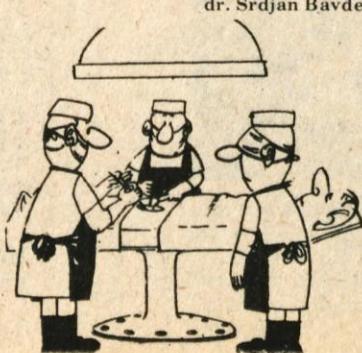
Umetni smaragdi

Neka japonska firma je sporočila, da je uspela umetno izdelati smaragde, ki imajo enake značilnosti kot naravni dragulji. Postopek izdelave umetnih smaragdov so odkrili v tovarni porcelana v Kioto: proizvajajo jih iz aluminijskevega oksida, berilija in silicija. Tehnični strokovnjaki tovarne menijo, da bodo v petih letih lahko proizvajali že toliko dragega kamenja, da bodo z njim lahko oskrbovali vse draguljarne na svetu.

Namesto koke hrana

Združeni narodi bodo nudili ekonomsko in tehnično pomoč Periju za postopno izkoreninjanje nasadov koke. Podobno so pred nekaj leti delali Turki s pomočjo Američanov, ko so prevedali kmetom saditi mak za izdelovanje opija.

Namesto koke, ki je surovina za več mamil, bodo v Periju pridelovali predvsem kmetijske prehrambene kulture.

Ta prelepi čas

Jesen. Čas odmiranja, vendar tako lep in zanimiv letni čas.

Pred dnevi sem se nametnila na kratek sprehod. Sonce se je že nagnilo na zahodno stran. Žarki so me nemočno šegetali po tilmiku. Ozrla sem se. In kaj sem videla? Potletje se je prelevilo v jesen!

Pot me je vodila mimo sadovnjakov. Drevje je veje priklonilo že skoraj do tal. Krošnje so prepelne sadežev. Prek ograje se mi je ponujalo sočno jabolko. Odtrgala sem ga in sadež se mi je kar hitro znašel v ustih. O, kako je sladak!

Polja so me vabila medse. Dve majhnici sta se mi bližali. Postali sta piki. Razločila sem človeka in žival. Bila je kmetica, ki je vodila konja z vozom. Z značilnim klicem je ustavila žival. Hitro sva se zapletli v živahen klepet. »Lep dan za sprehod, kajne?« mi je rekla. Pritrdila sem ji. Pogled se mi je zapičil v njeno bledo, zgrano lice. »Kdaj pa je bila ona zadnjič na sprehodu?« sem se vprašala z občutkom krivde. Pogled mi je ušel na voz. Prepoln je bil bledo vijoličaste repe. »Pa lep sprehod ti želim!« mi je zaklicala že potem, ko je pognala konja. Premaknil se je, kakor da bi vlekel prazen voz. Repa je veselo poskakovala na vozu.

V daljavi so hrumeli traktorji. Veter je lahno valovil rjavo morje. Videti je bilo neskončno. Tudi to morje ajde bodo kmalu posprvili. Pred mano se je pojavila četa visokih, zelenih vojakov. Veter se je plazil med slokimi postavami. Dajali so temačen vtis. »Ali še niste padli pod kombajnom?« sem jih tiho vprašala. Koruzna steba pa so sama vršala in mi niso odgovorila.

Slikar s čopičem nameče na platno odtenke rjave, rumene in zelene barve. Tako je naredila tudi slikarka narava. V gozdu me je pozdravil veseli živžav. Stopila sem na mehko, pisano preprogo. Izpod grmičevja me je pozdravil veseli jurček. Poleg njega pa je počivala prazna pločevinasta posoda. »Ostanek civilizacije,« sem žalostno pomislila. Sedla sem na novorojeni štor in se predala mislim.

Sonce je že utonilo za gorami. Vse okoli mene je dobivalo temačen videz.

Irena Šimnovič, 8. a r. osn. šole
Stanka Mlakarja, Šenčur,
iz glasila Žarki

Šuštarski semenj

7. septembra je bila v Tržiču šuštarska nedelja. Tudi v starih časih so imeli čevljari svoj praznik vsako prvo nedeljo v septembru. Da bi ohranili star običaj, prireja tovarna obutve Peko Tržič vsako leto šuštarski semenj.

Na ta dan je Trg svobode zaprt za ves promet. Tržičke tovarne in obrtniki postavijo po obeh straneh svoje stojnice. Pridružijo se jim izdelovalci raznih spominkov in pletilje ter čevljariji tudi od drugod. Pred stojnicami se tare ljudi, ki bi radi kupovali po čim nižji ceni.

V paviljonu NOB je Peko razstavil najnovejše izdelke za prihodnjo sezono. V parku je bila tudi vrtna veselica. Ob zvokih gorenjske glasbe so plesali stari in mladi in sploh je bilo v Tržiču v nedeljo zelo veselo.

Maja Kolar, 6. b r. osn. šole
heroja Bračiča, Tržič

Linorez – Istra ekspres – Darko Stankovič, Center za estetsko vzgojo Kranj

Kadar mačke ni doma, miši plešejo

Vsi otroci radi razgrajamo, skačemo, se igramo itd... Ne moremo sedeti samo pri miru, ampak se moramo malo poigrati. To sva storili s sestrično Branko.

Bile so počitnice. Ura je kazala devet. Z Branko sva ravno vstali. Zehali sva in se pretegovali. Nato pa ham-ham-ham oziroma zajtrk. Po zajtrku pa sve se oblekli v obleke Brankine sestre ter obuli čevlje. Gledali sva se pred ogledalom. Joj, kakšni

sva bili! Zadaj preširoko, spredaj preširoko... Taki sva bili, ko mali kozici, ki jima je dlaka preširoka. Malo pretiravam, kajne? Med igro sem hitro skočila v kuhično po kozarcem vode. Še malo, pa bi prišla do spalnice, a se spotaknem ob obleko in bum na tla. Voda se je zlila po obrazu in kozarec je počil: pok! Se sreča, da je bil iz plastike. Branka se je prismejalna iz sobe. Nato pa sva se šli skrivalnice. Branka pa je zdaj telebnila na nos in potegnila preprogo. A smeha je bilo kmalu konec, ker se je vrnila Brankina mama.

Da, res je: kadar mačke ni doma, miši plešejo; ali kadar mame ni doma, otroci plešejo.

Damjana Škantar, osn. šola
heroja Bračiča, Tržič

Med čermi

Morska voda je bila čista ko biser. Sonce je prešerno sijalo v modre valove. Odločil sem se, da malo raziščem vodno globino. Nadel sem si masko in plavuti in se pognal v globino. Opazoval sem preplašene jate majhnih rib, ki so nemirno plavale sem ter tja. Na dnu je ležalo polno oklepov školjk in polžev. Na površino sem priplaval po zrak. Začuden sem bil, ker se je na moji desni kar trlo kopalcev, na levi pa ni bilo niti enega. Plaval sem pogledat, kaj je bilo tam. Presenečen sem obstal pred nekakšnim obzidjem. To je bil korali greben. Segal je od dna pa do pol metra nad gladino, to je bilo kakih pet metrov. V dolžino pa je meril kakih devet metrov. Tako za grebenom pa so bile skale lepih oblik, ki so bile poraščene s koralami. Tudi te so bile v višini koralnega grebena. Med njimi sem lahko plaval samo bočno. Izpod skale je priplavala riba pastelnih barv. Srednje velik rak je bil le napol zakopan v peselek. Malo sem ga dregnil s palico. Tako mi je zagrozil s svojimi kleščami, potem pa se je umaknil pod skalo, ki je imel nekaj previsa. Na majhno skalo se je zasidrala živalica, ki je bila podobna morski travi, kadar so valovi. S svojimi lovki se je enakomerno pozibavala. Mimo je priplavala dolga, a ozka riba. Elegantno je ovijala svoje vitko telo. Lečur je bil do polovice zarit v tla. Tedaj pa je počasi priplavala riba, ki je bila podobna listu. Bila je dolga in sploščena. Brez strahu je plavala mimo mene. To je bil najlepši dan med mojimi počitnicami.

Med počitnicami sem se udeležil plavalnega tečaja, ki ga je organiziral plavalni klub Triglav.

Zadnji dan plavalnega tečaja smo imeli preizkus znanja. Zbrali smo se ob robu bazena. Na učiteljev ukaz smo posakali v vodo, da se malo ogrejemo. Najprej smo ponovili vse sloge plavanja. Nato se je pričel preizkus znanja.

Klicali so nas po abecedi. Kmalu sem zaslišal: »Zupančič«. Skočil sem v vodo in plaval. Do petindvajsetih metrov je že šlo, potem pa sem začel hropsti kot da bi imel naduh. Vedel sem, da imam pod sabo že kake tri metre globoko vodo, in to me je pognalo naprej. Priplaval sem do konca bazena in se obrnil. Hropenje se je nadaljevalo še močneje, a sam ne vem kje sem jemal energijo, da sem priplaval do drugega konca.

Po končanem izpitru smo prejeli diplome in značke. Diplome smo prejeli vsi, značko in nalepko delfinčka pa samo tisti, ki smo preplavali več kot deset metrov.

Gregor Zupančič, 4. b r. osn. šole
Lucijana Seljaka, Kranj

Robi Kržšnik, 4. b r. osn. šole
Lucijana Seljaka, Kranj

sobota 20. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tedenik, 9.35 Naš Plesni orkester ima besedo, 10.15 Sedem dni na radiju, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Ob bistrem potoku, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 S knjižnega trga, 17.20 Gremo v kino, 18.05 Listi iz albuma lahke glasbe, 18.20 Sobotni glasbeni omnibus, 19.40 Minute z ansamblom Jožeta Kampiča, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Radijski radar, 21.00 Za prijetno razvedrilo, 21.30 Oddaja za naše izseljence, 23.05 S pesmijo in plesem v novi teden

Drugi program

9.00 Sobotna na valu 202, 13.00 Vedri ritmi, 13.35 Vodomet melodij, 14.00 Odrasli tako, kako pa mi, 14.20 S pevcem Ivom Mojzerjem, 14.35 Od 1 do 5, 15.40 Portret orkestra Artie Shaw, 16.00 Naš podlistek, 16.15 Glasbeni drobiž od tu in tam, 16.40 S popevkami po Jugoslaviji, 17.40 Svet in mi, 17.50 Deset minut z ansamblom Jožeta Privška, 18.00 Vročih sto kilovatov, 18.40 Jazz na II. programu

Tretji program

19.05 Slovenski zbori pretekle in polpretekle dobe, 19.30 Večerna promenada z Victorio de los Angeles, 20.35 Iz oper in glasbenih dram, 22.00 Sobotni nočni koncert, 23.55 Iz slovenske poezije

nedelja 21. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.07 Radijska igra za otroke: Priporočka o starem tramvaju, 8.50 Skladbe za mladino, 9.05 Se pomnite, tovariši, 10.05 Koncert iz naših krajev, 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 14.05 Nedeljska reportaža, 14.25 Nedeljsko popoldne, 16.00 W. Ecke: Dama s črnim jazbecarjem, 19.40 Glasbene razglednice, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 Skupni program JRT – studio Beograd, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 V lučeh semaforjev

Drugi program

8.10 Zvoki za nedeljsko jutro, 9.35 Pet pedi, 10.05 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 10.35 Naši kraji in ljudje, 10.50 Cocktail melodij, 11.35 Melodije po pošti, 13.20 Film, opereta, musical, 14.00 Pet minut humorja, 14.05 Glasba iz starega gramofona, 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

19.05 Izbrali smo za vas, 20.35 Športni dogodki dneva, 20.45 Koncert v vrtni lopi, 22.00 Georges Bizet: odlomki iz opere Carmen, 23.00 Stare italijanske mojstre igrajo, 23.55 Iz slovenske poezije

ponedeljek 22. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 9.20 Pet minut za novo pesmico, 9.40 Orkestri in zabavni zbori, 10.15 Nekaj za ljubitelje ansambelske in solistične glasbe, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo amaterski zbori, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Poletni kulturni vodnik, 17.20 Koncert po željah poslušalcev, 18.05 Ob lahkem glasbi, 19.40 Minute z ansamblom Štirje kovaci, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Če bi globus zaigral, 20.30 Operni koncert, 22.20 Popevke iz jugoslovenskih studijev, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Za ljubitelje jazza

Drugi program

9.00 Ponедeljak na valu 202, 13.00 Melodije in ritmi iz studia 14, 13.35 Z majhnimi zabavnimi ansambi, 14.00 Ponedeljek križenkmraž, 14.20 Godala v ritmu, 14.35 Poletni pop integral, 15.40 Obisk pri orkestru Max Greger, 16.00 Kulturni mozaik, 16.05 Panorama slovenskih popevk, 16.40 Ti in jaz in glasba, 17.40 Besede in dejanja, 17.50 Sprehodi instrumentov, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Zabavni zvoki za vse

Tretji program

19.05 Sprehodi po tuji zborovski literaturi, 19.45 Ansambelska glasba zgodnjih romantičnikov, 20.35 Naši znanstveniki pred mikrofonom, 20.50 Večeri pri slovenskih skladateljih: Vladimir Lovčec, 22.30 Sezimo našo diskoteko, 23.55 Iz slovenske poezije

torek 23. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo, 9.30 Pojo mali vokalni ansambi, 10.15 Promenadni koncert, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Popoldne za mladi svet, 14.40 Na poti s kitaro, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Naš gost, 17.20 Zvočni portret klarinetista Slavka Gorčarja, 18.05 V torek na svidenje, 18.35 Lahke note, 19.40 Minute z Ljubljanskim jazz ansamblom, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, 20.30 Radijska igra – E. Flisar: Šodniška zgradba, 21.15 Zvočne kaskade, 22.20 V utriupu scherza, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

9.00 Torek na valu 202, 13.00 Solisti in ansambl JRT, 13.35 Lahka glasba na našem valu, 14.00 Borci nam

pripovedujejo, 14.20 Zabaval vas bo ansambel Mojmir Sepeta, 14.35 Rock jazz, 15.40 Tipke in godala, 16.00 Pet minut humorja, 16.05 Plesni orkester RTV Ljubljana igra za ples, 16.40 Znana imena, znane melodije, 17.40 Ljudje med seboj, 17.50 S pevko Suzi Quatro, 18.00 Para rada orkeスト, 18.40 Popevke slovenskih avtorjev

Tretji program

19.05 Mejniki v zgodovini, 19.15 Poje altistka Teresa Berganza, 20.00 Slovenska instrumentalna glasba, 20.35 Vidiki sodobne umetnosti, 20.50 Dunajski slavnostni tedni 1975, 22.45 Mojstri manheimiske šole, 23.55 Iz slovenske poezije

sreda 24. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Za mlade radovedneže, 9.25 Glasbena pravljica, 9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma, 10.15 Urednikov dnevnik, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo naši operni pevci, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Loto vrtljak, 16.45 Zvoki in barve orkestra Metropole, 17.20 Iz repertoarja Komornega zboru RTV Ljubljana, 18.05 Nenavadni pogovori, 18.25 Predstavljamo vam, 19.40 Minute z ansamblom Silva Štingla, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Koncert iz našega studia, 21.30 Igrajo veliki zabavni orkestri, 22.20 S festivalov jazzu, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202, 13.00 Danes smo izbrali, 13.35 S pevci jazzu, 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo, 14.25 Glasbena medira, 14.35 Jugoslovenska produkcija plošč, 15.40 Srečanja melodij, 16.00 O avtomobilizmu, 16.10 Popevke tako in drugače, 16.40 Moderni odmevi, 17.40 Svetovna reportaža, 17.50 V ritmu, 18.00 Progresivna glasba, 18.40 Jugoslovenski pevci zabavne glasbe

Tretji program

19.05 V svetu opernih uvertur, 19.45 Za ljubitelje stare glasbe, 20.35 Ekonomika politika, 20.50 Iz slovenske operne literature, 21.15 Med suitami, 22.15 Imena sodobne glasbe, 23.55 Iz slovenske poezije

četrtek 25. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 9.30 Iz glasbenih šol, 10.15 Uganite, pa vam zaigramo po želji, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Slovenske narodne v raznih priredbah in izvedbah, 14.40 Med šolo, družino in delom, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Naš podlistek, 17.00 September 75, 17.30 Iz domačega opernega arhiva, 18.05 Revija orkestrovin solistov, 18.35 Producija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana, 19.40 Minute z ansamblom Jožeta Privška, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Četrtek večer domaćih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer, 21.40 Lepi melodije, 22.20 Ljubezenske pesmi na škotskih dvorih v gradovih, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Pleta popevki in plesnih ritmov

Drugi program

9.00 Četrtek na valu 202, 13.00 Od melodije do melodije, 13.35 Zvoki orkestra v zboru James Last, 14.00 Samoupravljanje s temelji marksizma, 14.20 Otroci med seboj in med nami, 14.35 Top albumov, 15.40 Radijih poslušate, 16.00 Okno v svet, 16.10 V svetu opere, 16.40 Mozaik glasov in instrumentov, 17.40 Pota našega gospodarstva, 17.50 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana, 18.00 Popevke na tekočem traku, 18.40 Non-stop ples

petek 26. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, 9.30 Jugoslovenska narodna glasba, 10.15 Po Talijinih poteh, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Popevke brez besed, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Mladina poje, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 15.35 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Glasbena medira, 16.50 Človek in zdravje, 17.20 Poletni divertimento, 18.05 Ogledalo našega časa, 18.15 Zvočni signali, 19.40 Minute z ansamblom Henčka Burkata, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Stop-pops 20, 21.15 Odaja o morju in pomorščakih, 22.20 Besede in zvoki iz logov domaćih, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

9.00 Petek na valu 202, 13.00 Glasovi v ritmu, 13.35 Iz filmov in glasbenih revij, 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo, 14.25 Glasbena medira, 14.35 Za mladi svet, 15.40 Izložba popevk, 16.00 Filmski vrtljak, 16.05 Z velikimi zabavnimi orkestri, 16.40 Glasbeni casino, 17.40 Odmevi z gora, 17.50 Prijetni zvoki, 18.00 Stereo jazz, 18.40 Partiture lahke glasbe

gledeališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRAJN

SOBOTA, 20. septembra, ob 19.30 – I. Cankar: POHUŠANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI; otvoritvena predstava sezone ob 30-letnici Prešernovega gledališča – vstop prost.

Kranj CENTER

19. septembra amer. barv. drama KOCKAR ob 16., 20. in 20. uri
20. septembra amer. barv. drama KOCKAR ob 16., 20. in 20. uri, premiera ital. barv. drame POTOVANJE ob 22. uri
21. septembra sovj. otroški vojni film NABOJ SE BOJI JUNAKA ob 10. uri, amer. barv. drama KOCKAR ob 15., 17. in 19. uri, premiera ital. barv. voj. JUNAKI ob 21. uri
22. septembra ital. barv. drame POTOVANJE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

19. septembra nem. barv. komed. KAPETAN ob 16., 20. in 20. uri
20. septembra nem. barv. komed. KAPETAN ob 18. uri

21. septembra nem. barv. komed. KAPETAN ob 14. uri, franc. barv. komed. PODARI JI TUDI LUNO Z NEBA ob 16. uri, amer. barv. pust. GOSPODAR OTOKA ob 18. uri, premiera šved. barv. komed. KLJUČ ZA VSAKO KLJUČAVNICO ob 20.15
22. septembra šved. barv. komed. KLJUČ ZA VSAKO KLJUČAVNICO ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

19. septembra ital. barv. krim. OBRAČUN MAFIJE ob 18. in 20. uri
20. septembra ital. barv. krim. OBRAČUN MAFIJE ob 18. in 20. uri

21. septembra amer.-angl. barv. drama VELIKI GATSBY ob 14., 16.30 in 19. uri
22. septembra amer.-angl. barv. drama VELIKI GATSBY ob 17.30

Kamnik DOM

19. septembra amer. barv. akcij. ODREŠITEV (ni primerek za otroke) ob 18. in 20. uri
20. septembra amer. barv. LJUBEZENSKA PESEM ob 18. in 20. uri

21. septembra amer. barv. pust. KJE JE JACK? ob 15. uri, amer. barv. LJUBEZENSKA PESEM ob 17. in 19. uri
22. septembra amer. barv. pust. KJE JE JACK? ob 18. in 20. uri

Cerknje KRVAVEC

21. septembra ital. barv. krim. ČRNI DNEVI ZA STRELCA ob 16. uri

Škofja Loka SORA

19. septembra franc. barv. krim. POLICIJA NEKAJ SKRIVA ob 18. in 20. uri

20. septembra amer. barv. pust. SHAFT V AFRIKI ob 18. in 20. uri

21. septembra amer. barv. pust. SHAFT V AFRIKI ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

19. septembra amer. barv. pust. SHAFT V AFRIKI ob 20. uri

20. septembra ital. barv. drama SKALPEL – BELA MAFIJA ob 20. uri

21. septembra franc. barv. krim. POLICIJA NEKAJ SKRIVA ob 18. in 20. uri

Radovljica

19. septembra angl. barv. HOLANDSKA ZVEZA ob 20. uri

20. septembra ital. barv. EMIGRANT ob 18. uri, nem. barv. ULZANA – POGLAVAR APAČEV ob 20. uri

21. septembra nem. barv. ULZANA – POGLAVAR APAČEV ob 10. uri, amer. barv. vestern SANTEE ob 18. uri, ital. barv. EMIGRANT ob 20. uri

22. septembra angl. barv. TOM SAWYER ob 20. uri

Bled

19. septembra nem. barv. ULZANA – POGLAVAR APAČEV ob 20. uri

20. septembra amer. barv. vestern SANTEE ob 18. in 20. uri

21. septembra nem. barv. ULZANA – POGLAVAR APAČEV ob 16. uri, angl. barv. HOLANDSKA ZVEZA ob 18. in 20. uri

22. septembra angl. barv. HOLANDSKA ZVEZA ob 20. uri

Jesenice RADIO

19. septembra ital. barv. erot. komed. MALI GREH

20. septembra amer. barv. grozlj. SLAMNATI PSI

21. septembra amer. barv. grozlj. SLAMNATI PSI

22. septembra amer. barv. grozlj. ČS krim. DETEKTV MC Q

Jesenice PLAVŽ

19. septembra amer. barv. pust. TRIJE FANTASTIČNI SUPERMOŽJE

20. septembra amer. barv. CS krim. DETEKTV MC Q

21. septembra amer. barv. CS krim. DETEKTV MC Q

22. septembra amer. barv. grozlj. SLAMNATI PSI

Dovje Mojstrana

20. septembra amer. barv. krim. NOĆNA PATRU-LJA

21. septembra amer. barv. vestern PREŠTEJ SVOJE NABOJE

Kranjska gora

20. septembra amer. barv. vestern PREŠTEJ SVOJE NABOJE

21. septembra amer. barv. erot. komed. MALI GREH

sobota

20. SEPTEMBRA

9.30 TV v šoli (Bg), 10.35 TV v šoli (Zg), 12.00 TV v šoli (Sa), 15.25 Nogomet Dinamo : Sarajevo – prenos (Zg), 17.40 625 – ponovitev, 18.00 Obzornik, 18.20 Francosko slikarstvo od romantične do renesanse – 1. del, 18.40 Kje je resničnost – nadaljevanja, B, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski zunanjopolitični komentar, 20.05 Velika sprememba, B, 20.35 Moda za vas, B, 20.45 Zabava vas Burt Bacharach, 21.40 Kojak – seriski film, B, 22.30 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

18.15 TV olimpiada, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Dokumentarni film, 20.50 Športna sobota, 21.05 Glasbena oddaja, 21.25 Sedem dni

Oddajnik Sljeme

15.20 Poročila, 15.25 Nogomet Dinamo : Sarajevo, 17.20 Jadrnice – seriski film, 18.15 TV olimpiada, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Velika sprememba, 20.30 Beseda za besedo, 21.45 TV dnevnik, 22.20 Jezdec brez glave – film

Jesenski sobotni mladinski termin bo začela zanimiva švedska barvna nadaljevanja **KJE JE RESNICNOST**. To je zelo angažirana in dobro pripravljena zgodba o fantu enajstih let, ki ga mučijo vsakovrstne težave: v šoli, v prilaganju družbi, neurejene družinske zadave. Starše zanima le vsakodnevno delo. Zaradi tega deček beži v svoj svet domišljije, v lepši, pravčno urejeni svet. Zgodbe počivajo na realnosti in fantaziji. Obrajava tiste poglede na svet, ki so ponavadi zakriti, posebno otrokom.

nedelja

21. SEPTEMBRA

9.25 Poročila, 9.30 R. M. du Gard: Thibaultovi – nadaljevanje in konec, 10.20 Otroška matineja: V 80 dneh okrog sveta, B, Biseri morja, B, 11.15 Ljudje v zemlji, 12.15 Poročila, 15.35 Pisani svet: Vis – 3. del, B, 16.05 Genesis – folklorna oddaja, B, 16.25 Za konec tedna, 16.40 Čarobni fižol – film, 17.55 Moda za vas, B, 18.05 Poročila, 18.10 Tretji svetovni mir: Zmajevo prebujanje – dok. serija, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski gospodarski komentar, 20.05 G. Mihić: Ženske iz Djavorijih merdevin, 20.45 Devet let skomin – 2. del, B, 21.20 Megla, Dež – filma o prometu, B, 21.25 TV dnevnik (Lj), 21.40 Športni pregled (Zg)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

15.45 Books CZ : Radnički, 16.15 Rokomet Dinamo : Borac, 18.05 Sprehod skozi čas, 18.30 Viking Viki, 19.00 Mladina vprašuje, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zlate plošče, 20.45 24 ur, 21.00 Sojenje v Nürnbergu, 23.00 Iz del V. Desnica

Oddajnik Sljeme

9.35 Poročila, 9.45 Otroški spored, 10.15 Seriski film, 10.45 Narodna glasba, 11.15 Kmetijska oddaja, 12.05 Nedeljski pogovori, 15.15 Gledalci in TV, 15.45 Books CZ : Radnički, 16.15 Rokomet Dinamo : Borac, 17.35 Poročila, 17.45 Dekleta iz Hanova – film, 19.30 TV dnevnik, 20.05 M. Kerstner: Gruntovčani, 21.10 Ljudje iz kolone, 21.40 Športni pregled, 22.15 TV dnevnik

ČAROBNI FIŽOL – ameriški film, 1952; režiser Jean Yarbrough, v gl. vlogah: Bud Abbott, Lou Costello, Shay Cogan;

Bud Abbott in Lou Costello sta znani komični par v filmih, ki pa ne zadovoljujejo najosnovnejših merit kvalitete. Izrazito ameriško slaboumne šale so osnovni repertoar njune komike. Uspevala sta pred domaćimi gledalcii in filmska industrija ju je povzdignila med zvezdne. Med celo vrsto njunih filmov je Čarobni fižol verjetno najboljši. Parodija na znano pravljico je zasoljena s kar sprejemljivimi gagi, šalamami.

ponedeljek

22. SEPTEMBRA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.30 Millner: Medvedek PU – oddaja TV Skopje, B, 17.50 Obzornik, 18.05 Od zore do mraka: Vojaki podzemeljske baterije, 18.40 Poklici v zdravstvu – serija Pred izbiro poklica, 19.00 Odločamo, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 B. Blacher: Romeo in Julija – TV opera, B, 21.00 Kulturne diagonale, 21.30 Mozaik kratkega filma: Dirkalni konj, Kanu, kajak, koktajl, B, 21.55 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Lutke, 17.45 TV vrtec, 18.00 Kronika, 18.15 Korejski ansambel Mensuda – 21. del, 18.45 Knjige in misli, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Športna oddaja, 20.35 L. van Beethoven: VI. simfonija, 21.10 24 ur, 21.25 Moji mrtvi tovariši – film

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 J. Kozak-V. Frantar: Balada o ulici – drama TV Ljub-

ljana, 21.05 Liki revolucije; Svetozar – Toza Marković, 21.40 Mladi za mlade, 22.10 TV dnevnik

Tokrat bomo namesto ustaljenih TV iger glede opero nemškega skladatelja Borisa Blacherja **ROMEO IN JULIJA**, ki je bila posneta v naših studijih. Zgodba je znana. Nastopajo naši priznani operni pevci: Rudolf Franci, Zlata Ognjanovič, Bogdana Stritar, Danilo Merlak, Samo Smerkolj in Marcel Ostaševski.

torek

23. SEPTEMBRA

8.10 TV v šoli (Zg), 10.00 TV v šoli (Bg), 11.20 TV v šoli (Sa), 14.25 Nogomet Radnički : Hajduk – prenos, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.35 Vse je okroglo od sreče – serija Preproste besede, B, 17.50 Risanka, B, 17.55 Obzornik, 18.10 Biseri morja, B, 18.35 Ikebana: svobodni poševni in pokončni slog, B, 18.45 Ne prezrite: Papirniški pihalni orkester Vevče, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Diagonale: Izbor iz sporeda drugih jugoslovanskih studijev, 21.00 C. Bronte: Jane Eyre – nadaljevanje in konec, 21.50 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Mikavnosti cirkuškega poklica, 18.00 Kronika Zagreba, 18.15 Dubrovniške poletne prireditve, 18.45 Sodobna znanost, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Mamin sin – humor, 20.50 Mikrobi in ljudje – seriski film, 21.00 Panorama, 22.05 Izobraževalna oddaja

Oddajnik Sljeme

14.25 Nogomet Radnički : Hajduk, 17.00 Izbrana tema, od 17.20 do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Iz oči v oči, 20.50 Mikrobi in ljudje – seriski film, 21.40 Panorama, 22.10 TV dnevnik

sreda

24. SEPTEMBRA

8.10 TV v šoli (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.20 J. Verne: V 80 dneh okrog sveta, 17.45 Obzornik, 18.00 Mladi za mlade – oddaja TV Skopje, 18.35 Odmevnost kostanjeviške kulture, B, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Film tedna: Noč pri gospodični Maud, 22.00 Miniature: Stane Jarm, B, 22.15 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Mali svet, 18.00 Kronika Bjelovara, 18.15 Narodna glasba, 18.35 Znanstveni studio, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Monterux 75, 20.55 24 ur, 21.10 Po sledeh fotografije, 21.40 Vidocq, 22.30 I. Kuljerić: Impulzi – baleti

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Švedska ljubezenska zgodba – film, 21.40 Na prvem mestu: Juraj Dalmatinac, 22.10 TV dnevnik, 22.30 Dokumentarna oddaja

NOĆ PRI GOSPODIČNI MAUD – francoški film, 1970; režiser Erich Rohmer, v gl. vlogah: Jean-Louis Trintignant, Francoise Fabian;

Malo je filmov v svetovni filmski proizvodnji, kot je Noč pri gospodični Maud. Dogajanja skoraj ni, pa vendar z vso pozornostjo spremljamo ta daljši celovečerni film, saj je v dialogih toliko življenskih spoznanj, inteligentnega razkrivanja značajev in osebnega bogastva, to se pravi človeški vrlini, pa tudi slabosti, zaradi katerih je pač človek človek. Že je pripoved o možu srednjih let, ki se po dolgih letih dela v Kanadi zaposli v Clermont Ferrand pri Michelinu. Na božični večer sreča prijatelja iz otroških let. Ta ga predstavi Maud, mladi, privlačni in osamljeni ločenki. Ves večer se pogovarjata in odkrivata sebi in gledalcem svojo duševnost, stiske in radost. Med njima se nič ne razvije, čeprav to pričakujemo. Težišče filma je na mojstrskih dialogih med njima.

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 H. de Balzac: Teta Liza – TV nadaljevanja, 20.45 Signal, 19.35 TV dnevnik, 21.55 Dokumentarni film, 22.10 Šest pesmi J. Brahmsa

petek

26. SEPTEMBRA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.20 Pisani svet: Naša beseda 75, 18.00 Obzornik, 18.15 Srečanje oktetov 75 – 2. del, B, 18.45 Od gotike do baroka – serija Umetnost na jugoslovanskih tleh, B, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski notranjopolitični komentar, 20.05 Kovinska zvezda – film, 21.40 625, 22.15 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Otroški spored, 18.00 Kronika Gospica, 18.15 Test, 18.30 Vaterpolo Partizan : POŠK, 19.30 TV dnevnik, 20.00 K. Čapek: Živiljenje insektov – TV drama, 21.10 24 ur, 21.35 Zabava vas Bobby Gentry

Oddajnik Sljeme

17.20 Poročila, 17.30 Otroški spored, 18.00 Kronika Gospica, 18.15 Narodna glasba, 18.45 Dokumentarna oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Kijevska revija na ledu, 21.05 Kojak – seriski film, 21.55 TV dnevnik, 22.15 Modra magistrala

KOVINSKA ZVEZDA – ameriški film, 1957; režiser Anthony Mann, v gl. vlogah: Henry Fonda, Anthony Perkins, Betsy Palmer; Paul Heckman je bil vroči serif v malem neuglednem mestu. Lovi zločince, na katere je razpisana nagrada. Tako spočna mladega serifa Bena in mu pomaga, saj bi neizkušeni mladenček kaj hitro postal žrtve svojih poklicnih vremem in nepridržljivih. Film je eden redkih vesterrov – klasična te vrsti Anthonyja Manna – ki si ga velja ogledati, saj v gladkočetom filmskem izrazu brez odvečnih grobosti predstavlja delček Divjega zahoda in življenja, ki meji na legendu.

tržni pregled**JESENICE**

Solata 8,50 din, cvetača 15,60 din, korenček 5 din, česen 14,80 din, čebula 6 din, fižol 9 din, pesa 4,50 din, kumare 5,20 din, paradižnik 8,50 do 11 din, paprika 4,80 din, slive 8 do 8,50 din, jabolka 7 din, hruške 11,50 din, grozdje 10 din, limone 15,50 din, ajdova moka 19,20 din, koruzna moka 5,65 din, kaša 13,13 din, surovo maslo 56 do 61,70 din, sметana 27,85 din, skuta 18,10 din, sladko zelje 3,50 din, kislo zelje 8,50 din, jajčka 1,45 do 1,65 din, krompir 3,05 din

KRANJ

Solata 10 din, špinaca 16 din, cvetača 14 din, korenček 8 din, česen 28 din, čebula 8 din, fižol 14 din, pesa 5 din, kumare 4 din, paradižnik 8 do 12 din, paprika 6 do 8 din, slive 8 do 8,50 din, jabolka 8 din, hruške 12 din, grozdje 10 din, žganje 45 din, med 40 din, limone 16 din, ajdova moka 15 din, koruzna moka 5 din, kaša 14 din, surovo maslo 28 din, smetana 22 din, skuta 18 din, sladko zelje 6 din, kislo zelje 9 din, kisla repa 7 din, klobase 15 din, orehi 80 din, jajčka 1,70 do 2 din, krompir 4 din

TRŽIČ

Solata 8 din, špinaca 5 din, cvetača 8 din, korenček 7 din, česen 22 din, čebula 7 din, fižol 10 do 12 din, pesa 7 din, kumare 5 do 6 din, paradižnik 8 do 10 din, paprika 5 do 7 din, slive 10 din, jabolka 8 do 12 din, hruške 10 din, grozdje 13 do 14 din, lisičke 12 do 15 din, limone 16 din, ajdova moka 16 din, koruzna moka 6 din, kaša 15 din, surovo maslo 14 din, smetana 6 din, skuta 3 din, sladko zelje 5 do 6 din, orehi 10 do 12 din, jajčka 1,60 do 1,70 din, krompir 4 do 5 din

poročili so se**V KRANJU**

Lanišek Andrej in Čebulj Ana, Žibert Janez in Rozman Vanja

V TRŽIČU

Hudorovič Jože in Baloh Milojka

umrli so**V KRANJU**

Pintar Marija, roj. 1912, Mitri Jera, roj. 1896, Zupanec Janez, roj. 1896, Šubic Frančiška, roj. 1905, Jamnik Jože, roj. 1911, Mohorič Peter, roj. 1938, Močnik Ivana, roj. 1897

V TRŽIČU

Hafner Antonija, roj. 1907, Osredkar Anton, roj. 1909, Vogelnik Jakob, roj. 1897, Kaltenekar Franc, roj. 1900, Stritih Katarina, roj. 1904, Koder Pavla, roj. 1902

Pospravljam po hiši

Hladni dnevi z dežjem so nas dovolj nazorno opozorili, da je poletja pravzaprav že konec, čeprav se koledarska jesen z dejansko tudi letos ni ujela. Navadno počistimo stanovanje – tako v velikem slogu dvakrat na leto: spomladi in v jeseni. Zdaj je torej na vrsti jesensko veliko čiščenje. Za vsa večja dela, torej tudi za gospodinjsko veliko čiščenje pa je potreben načrt: le tako bo delo hitro opravljeno brez posebno velikega naprezanja. Odločite se za sistematično čiščenje: to pomeni, da ne boste obenem prali oken in mazali parketa. V enem dnevu operete okna, zrcala in očistite slike, drugi dan vse svetilke v stanovanju, tretji dan operemo manjše preproge in pregrinjala in sele nato se lotimo večjega čiščenja.

Kako to delamo? V sobi, ki jo nameravamo očistiti, pobremo vse manjše predmete, ki jih lahko očistimo kasneje. Ostale predmete v sobi pokrijemo, da se ne praše. Nato odnesemo preproge in jih očistimo na obeh straneh, nato jih pustimo na zraku. Tapisome prav tako natančno očistimo, če je potrebno tudi s peno. Pustimo, da se posuši, nato pa tla zavarujemo s papirjem ali z drugimi pokrivali. Snamemo zavesne in če jih ne bomo prali, jih zavijemo v polivinil, da se ne praše. Nato očistimo okenske police in prostore med okni. Čiščenje stropa je dokaj zamudno delo, vendar pa ga je treba opraviti; če strop prenese mokro čiščenje, ga previdno zdrgnemo z mehkim omelom ovitim v vlažno krpo, ki jo redno izpiramo in ozemamo. Nato očistimo luči in jih ovijemo s papirjem, da se ne praše. Nato se lotimo radiatorjev ali peči. Slike in zrcala pobremo in jih odnesemo v drugo sobo, če ne gre, pa jih zaščitimo s papirjem. Zidove očistimo tako kot strop, če to barva in vrsta oblage zidu dopuščajo. Nato se lotimo stekla na oknih in končno tal, če jih je treba loščiti ali pomivati. Medtem ko se tla sušijo, operemo manjše predmete in pustimo, da se posuše. Postavimo spet predmete v sobo, namestimo pohištvo in spet obesimo zaveso.

Izberimo svoj šport

Med dobrimi sklepi, da bomo to zimsko sezono ohranili fizično in seveda kar je tudi važno – psihično kondicijo, bi bila tudi izbira primernega športa. Težko bi našli poleg hoje še kaj primernejšega kot je plavanje. Danes ni več problem najti primeren bazen in se dvakrat ali trikrat na teden odločiti za urico intenzivnega plavanja. Ampak plavanja, ne namakanja v vodi. Kajti le tako bo urica v bazenu koristno porabljen.

Plavanje je šport, ki oblikuje telo, saj pri tem sodelujejo prav vse telesne mišice. Razvijajo se hrbtni in prsni mišice, kar je pomemben predvsem za lepo držo. Plavanje krepi srce in pljuča, krepilo se nerazvita ramena in obrusijo preveč zamaščeni delokteji. Drža postane pokončnejša, hrbtnica čvrstejša in gibčnejša. Od plavanja se še nihče ni zredil, razen če to športno aktivnost zaključi izdatna malica. Nasprotno – v vodi izgubljamo kalorije zaradi gibanja in pa zaradi hladne vode.

Prsno plavanje razvija rame, prsi, prsni koš in nadlakti. Skratka, ta vrsta plavanja krepi predvsem gornji del telesa. Kravil pa je primernejši za utrijevanje trebušnih mišic zaradi značilnega gibanja z nogami.

Na masti preprazimo čebulo, dodamo očiščen in opran riž, preprazimo, zalijemo, osolimo in nekaj časa dušimo. Špinačo posebej skuhamo, če pa je zmrznjena, jo odtalimo v posodi z malo vode. Vodo, ki jo rabimo za kuhanje špinače, uporabimo tudi za zalivanje riža. Ko je riž mehak, mu dodamo narezane hrenovke in vse skupaj še malo prevremo. Nazadnje primešamo še sesekljano špinačo, če pa je bila zmrznjena, je že tako drobno zmleta.

Stare dobre kumare

Se vedno vise dolgi zeleni sadeži polni vode po ograjah, na katere se vzpenja rastlina. Če ste čez poletje pozabljali na kumare, pa jih zdaj pred jesenjo s pridom uporabite, če ne že kot osvežilno solato pa kot lepotilno sredstvo, na katerega danes v množici umetnih preparatov za čiščenje in osvežitev obraza kar pozabljamo. V sezoni namreč kumare lahko uporabljamo v kozmetiki prav vsak dan. Tako bo tudi najbolj učinkovito, saj po enkratni uporabi še ne moremo pričakovati kakih opaznejših sprememb na koži.

Kumarični sok lahko uporabljamo vsak dan za umivanje obraza. Seveda ga pripravljamo svežega in ne da bi pri tem kumare solili kot za solato. Kumarični sok bo dlje trajal, če ga pomešamo s čistim alkoholom. Vodico uporabljamo zjutraj in zvezčer kot tonik pred nanašanjem krema.

Staro lepotilo je tudi maska iz narezanih kumar. Kumare olupimo in jih tanko narezane vstavimo med dve plasti gaze. Denemo na očiščen obraz in pustimo 20 minut.

marta odgovarja

Sonja iz Radovljice – Kupila sem blago za jeanski plašč, vzorec v pismu prilagam. Rada bi model vsaj nekoliko po zapovedih zdajšnje mode: plašč pa bi nosila za vsak dan. – Stara sem 24 let, visoka 165 cm, tehtam pa 59 kg.

Marta – Za blago, ki ga imate, sem zdi najbolj primeren model, ki ga vidite na skici. Plašč je ravno krojen, s spuščenimi rameni, dvostrukim zapenjanjem in veliko fazono. Zavezuje se s pasom, žepi so skriti v šivu: zadej ima plašč šiv in razporek. Dolžina plašča pokriva kolena.

Potrebujemo: pol kg riža, 15 dkg masti, čebulo, 4 hrenovke, kilogram špinače ali zavitek že očiščene in zmrznjene špinače ter slan krop.

Riž s špinačo

Moda je spet prinesla že skoraj pozabljene, a tako zelo praktične brezrokavne obleke. Letošnje imajo seveda nov aktualen videz; glavna značilnost so razširjena ramena, ki že skoraj prehajajo v kimono. Spodaj se nosijo bluze, puloverji, krila teh oblek pa so več ali manj ravna in ne pretirano široka.

Pred sezono bolezni

Se malo pa se bodo prav zares začeli hladni dnevi in tedaj se bo začela tudi sezona, ki se je starši boje: otroci namreč prinašajo iz šole ali vrtca ali z domačega dvorišča bolj ali manj hude nalezljive bolezni od navadnega prehlada naprej. Če se prve dni tolažimo, da bo minilo kot je prišlo, pa potem ne moremo drugače, kot da iščemo zdravniško počnoč, če dobi otrok še visoko vročino, če se mu očke skalijo in mu v prsi hrope.

Preden pa se odločimo za klic zdravniku, še enkrat premislimo, ali je obisk na domu res najbolj potreben. Včasih lahko že z domačimi sredstvi znižamo otroku temperaturo in mu omogočimo dokaj mirno spanje, posebno še, če smo mislili zdravnika poklicati pozno popoldne ali zvezčer, ko se navadno pojavi znamenja bolezni in so tudi najbolj očitni. Če ne gre za hujše zadeve, lahko bolnik počaka naslednji dan, takrat pa odločimo, ali je potreben obisk ali ga odpeljemo sami k zdravniku.

Če pa gre za bolezni, ki malega bolnika zelo prizadenejo in je zato nujen obisk zdravnika na domu, bomo pred obiskom poskrbeli za nekaj potrebnih stvari. Beležimo si temperaturo bolnika in zapišimo vsaj približno bolečine, ki nam jih je opisal. Vedeti bi moral, kdaj so se bolečine pojavile in ali se ponavljajo. Zdravnik bo hotel vedeti, kaj je bolnik zadnje ure jedel in pil: zdravniku moramo tudi povedati ali smo že prejšnje dni na bolniku opazili kaka posebna znamenja ali obnašanje.

Pašček da ženskemu čevlju posebno eleganco. Pri PEKU so tako oblikovali modela LARISA in KALINKA, ki ju dobite že v vseh njihovih trgovinah.

Barve: rjava, modra in črna.

Cena: 259 in 329 din

Jesen je tu in prilegel se bo že toplejši kostim. Morda iz žameta? Na Kokrinem oddeku ženske konfekcije v GLOBUSU jih imajo v temno zeleni in rjavi barvi. Velikosti: od 36 do 42.

Cena: 960 din

V Centralovi DELIKATESI v Kranju se dobe kvalitetni veliki orehi. 20 dkg jih je v eni pločevinki. Uvoz s Kitajske.

Cena: 14,12 din

Če vam je, tako kot Angležem in Holandcem, pri srcu porcelan z motivi z morja ali z mlini na veter, naj vam povemo, da imajo take angleške servise naprodaj prav zdaj pri ELGU v Lescah.

Cena: servis za belo kavo 162,70 din
komplet krožnikov 462,30 din

POMENKI O GORIČAH, GOLNIKU, TRSTENIKU

in drugih krajih pod gorami (Babni vrt, Čadovlje, Letenice, Pangršica, Povlje, Srednja vas, Tenetiše, Zalog in Žablje)

(22. ZAPIS)

Vsi, ki so kakorkoli prihajali navzkriž s temi kulturbundovci, so morali Golnik zapustiti, kjer so nato zagospodovali izdajalci svojega lastnega naroda in domovine.

Sef splošne bolnišnice na Golniku je bil razvpliti gestapovec dr. Samonnig, ki je razpredel po Golniku široko mrežo svojih vohunov. — Na Golniku je bila tudi močna žandarmerijska postaja pod vodstvom poveljnika Winklerja, ki je tesno sodeloval z dr. Samonnigom.

Režim na Golniku je bil zelo strog in je Golnik za tiste čase predstavljal močno nemško postojanko. Ljudje so delali pod stalno kontrolo gestapovskih vohunov in okupatorjevih hlapcev. — Kljub temu pa je na Golniku obstajala krepka organizacija OF, ki je naše partizane oskrbovala z zdravili in obvezilnim materialom. Prav tako je organizacija OF poročala o vseh važnih zadevah, ki jih je bilo mogoče v zdravilišču zvedeti.

ZVEZNI INSTITUT ZA TBC

Ker je partizanska vojska tako hitro prodirala, je ostal Golnik 'ob osvoboditvi nepoškodovan. Le glavni rentgenski aparat in nekaj instrumentarij so bežeči okupatorji še utegnili odnesti.

Dne 6. avgusta 1945 se je iz partizanov vrnil na Golnik zdravnik dr. Tomaž Furlan in prevzel vodstvo velikega zdravilišča. V kratkem je postal Golnik vodeča ustanova na področju zdravljenja TBC v Jugoslaviji. Po svoji legi in klimatskih pogojih pa velja tudi v evropskih merilih za eno od prvih.

Golnik je bil kmalu po osvoboditvi določen za Zvezni institut za TBC, kjer naj bi se vzugajali zdravniki-specialisti za vso državo. Kljub razsežnim zgradbam, ki so že stale, je bilo treba dograditi še nove prostore. Zdravilišče je prevzelo tudi nekaj drugih zasebnih stavb in jih uredilo za svoje potrebe. Tako je prevzelo nekdanji privatni sanatorij na Malijevem brdu, penzion Folakovski v Goričah, bivši Financarski dom v Goričah, penzion Slavec v Predvoru in penzion v Tupaličah. V letem so bivale le ženske bolnice in hudomušni okoličani so brž vzdeli hiši ime »babilon«.

Vsekakor pa se zdravstveno in drugo osebje golniškega zdravilišča živo udeležuje kulturnega, družabnega in političnega življenja Gorič. Sicer pa ima Golnik (po štetju pred devetimi leti) kar trikrat več stalnih prebivalcev kot Goriče. Razmerje je 876:277!

BRAT REŠEVAL SESTRO

Na južnem pročelju bolniške stavbe na Golniku, tik ob vratih, ki vodijo v ambulanto, je vzdiana spominska ploča iz belega marmorja z vdeleno sliko padlega partizana Rodeta. Vklesan napis pove:

NA TEM MESTU JE DNE 27. V. 1943 DAL SVOJE ŽIVLJENJE JOŽE RODE-DARČE ROJ. APRILA 1917 V RUDNIKU PRI KAMNIKU V BORBI ZA SVOBODO IN LEPSO BODOČNOST SLOVENSKEGA NARODA SLAVA PADLEMU BORCU ZVEZA BORCEV GOLNIK-GORIČE

Pred koncem maja 1943 so se krajevni aktivisti OF skupno s partizani iz kamniškega bataliona odločili

ške bolnišnice odpeljali ranjeno partizanko Ančko Rodetovo.

Akcija, v kateri je sodelovalo devet borcev, ni uspela. Pri reševanju svoje sestre je bil ubit Ančkin brat Darče Rode-Riko (v tem smislu bo treba napis na plošči popraviti; tudi rojen ni bil Rode aprila, pač pa 25. februarja 1917). Ustrelil je Darčeta nemški žandar, ki je stražil na stopnišču.

Ančka Rode por. Semeja in njen brat Darče Rode-Riko, padel pri reševanju sestre na Golniku dne 27. maja 1943.

Darče, ki je hotel s hrabrostjo rešiti svojo sestro, je bil namestnik komandirja prve čete v Kamniškem bataljonu. — Ančka Rodetova pa še živi in žaluje za bratom, ki je žrtvoval svoje 27-letno življenje zanj.

KONEC

Tako so se iztekli tudi ti zapis — lahko bi jim rekli, skupaj z drugimi, tudi potopisi po ozemlju kranjske občine. Le vasi krajevnih uradov Mavčič, Žabnica in Naklega bo še treba obiskati in krog bo sklenjen.

Ne morem pa si kaj, da ne bi ob koncu teh goriških zapisov povedal tudi bridko besed. Ko tako hodim, od vasi se pogovarjam z ljudmi in jih kaj sprašujem — le malokdaj naletim na ljudi, ki bi bili v svoj kraj zavestno zagledani. Ni več tako imenovanih »lokalpatriotov«, v dobrem smislu seveda! Ne vedo dosti o svoji vasi, tudi zanima jih ne, kaj in kako kdo piše o njihovem kraju. Niti enega pisma (za pojavljanje mi ni) s priporombami, popravki ali kritiko nisem prejel s področja goriškega krajevnega urada! Saj posameznik res ne more vsega prav vedeti, le vsi ljudje vse vedo. A sem moral po sili le vse sam vedeti...

Črtomir Zorec

(Obsežnejše je o tragičnem dogodku pisal v Nedeljskem dnevniku dne 1. julija 1973 Ivan Vidic.)

Pogled na osrednje poslopje golniškega

V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalka Claude Avelina Macje oko. Delo je izšlo v zbirki Ljudska knjiga, ki jo izdaja založba Prešernova družba.

Pred pisarno predstojnikov vpraša paznik podčastnika:
»Kam naj ga odvedem?«

Podčastnik pokaže na oblazinjena Picardova vrata. »Spet nekaj novega,« si ponavlja Jean Marc. »In ker sem na kraju, ki ga že poznam, bom to takoj opazil.« Paznik se previdno dotakne drugih vrat. Oglasi se godrnanje, komisarjevo seveda. Kjer sliši en sam godrnjav glas, tam ne more biti veliko ljudi, torej nič izjemnega. Paznik odpre vrata previdno kakor tat.

4

Jean Marc se je zmotil, za vrati je cela množica ljudi. Poleg komisarja in plešča, ki nenehno piše, je Belot v nepremočljivem plašču, sedeč ob Picardu, v ozadju sobe pa še dva mlajša človeka, prav tako v plaščih. Ne pozna ju, vendar zlahka ugane, da sta iz hiše. Blondel in Simon. Nihče se ne zgane, ne spregovori. Paznik razklene lisice, pozdravi in se umakne. Picard reče grobo:

»Sedi.«

Pokaže predse na enega izmed široko razmagnjenih stolov. Simon in Blondel mu sedeta za hrbet. Jean Marc ju čuti, kakor da mu slonita na ramenih. Prazen stol bo menda ostal nezaseden.

»Trufot!« ukaže Picard.

»Da, gospod.«

Odprl bo vrata, vendar ne vhodna, ki jih je sinoči prestopil Jean Marc, potem ko so ga za dve uri spravili v dvoranico...

Pojavijo se še trije ljudje. Jean Marc vidi le enega človeka, največjega, in Simon in Blondel, ki se mu tokrat resnično naslonita na ramena, morata uporabiti vso svojo moč, da ga zadržita na stolu, medtem ko zatuli:

CLAUDE AVELINE

MAČJE OKO

»Ta je! Morilec!«

Malone hkrati zavpije Mercier še bolj gromko s svojim močnim glasom:

»Tu si, nesnaga!«

Toussaint in Beauchamp ga hlastno zgrabita za roke. Kljub temu, kljub lisicam, ki so mu jih bili nataknili, preden je vstopil, se zdi, da nič ne more zadržati njegove silovitosti.

»Odlično,« prikima Picard. »Sedite tja, Mercier. In če se takoj ne umirite, bomo za to poskrbeli mi!«

V čudnem protislovju morata Toussaint in Beauchamp spraviti zverino v arenio in jo hkrati zadrževati, da ne napade. Mercier sopiha in rjove, prsi se mu napenjajo pod belo srajco smokinga, ki skupaj z lisicami spominja na prisilni jopič za blazneže. Divje zavpije Picardu:

»Držite tega lopova in ga varujte pred menoj! Ničvrednega lažnivca, umazanca, umazanca!«

Jean Marc ponovi, zdaj čisto tiho:

»Ta je morilec... ta je morilec...«

Mercier je videti kakor blaznež, njemu pa se zdi, da bo zblaznel. V tej prepolni, zakajeni, preveč svetli pisarni, pred to ponorelo pošastjo ga obide spomin na Notre-Dame, na dež, noč, znova sliši tisti njegov naglas, prisrčni smeh! Njegov strah postane neizmeren, ni potrebno, da bi ga še držali; za njim je samo še Simon, Blondel je priskočil na pomoč Toussaintu in Beauchampu. Merciera zgrabijo za komolce in za vrat in ga prikujejo na stol. Picard naposlед spet spregovori:

»Natanko tako sem si mislil: seznanjanje ni potrebno. Še več: drug drugega obtožujeta za zločin, ki nas zanima. Vsaj Berger; vi, Mercier, se zadovoljujete s hudimi, toda nejasnimi psovkami.«

Izzove reakcijo, ki jo je pričakoval. Mercier je bolj mirno zadihal, morda zato, da bi laže prisluhnil, zdaj pa znova pobesni:

»Vse, kar je prav! Psovke so nejasne! Tudi če bi našel najhujše, še bolj ostre, bi bil še zmeraj daleč od resnice! Morilec? Seveda je morilec! Meni, ki sem ljubil to žensko, kakor ni ljubil še nihče, ljubil od njenega otroštva, zmeraj v senci, meni je bilo dovolj že to, da sem smel biti njen prijatelj, da me je včasih potrebovala. Ko sem jo našel mrtvo, je bilo to zame veliko več kotumor, razumete? Ta morilec, ta potepuh, ta ničvredni mali potepuh, ki je izvlekel iz nje vsa njena čustva, vso požrtvovalnost, vse nagrade, in to na vse načine, na vse načine...«

Zdaj zdaj ga bodo oblike solze. Jean Marc šklepetaje z zobi zašepeta:

»To ni res... To ni res...«

»Govoril boš, ko te bom vprašal,« ga opomni Picard, ne da bi odvrnil oči od Merciera. »Zdaj torej v nasprotju s trditvami v svoji pisarni priznavate svoje stike z gospodično Sarrazinovo, stike, o katerih bomo govorili kasneje, in to, da ste bili na kraju zločina?«

Mercier se je zbral. Podoben je velikim neapeljskim pevcom. Začne z monologom, ki mu ne dovoljuje, da bi odgovoril:

»Ko sem odkril truplo tako ljubljenega in zaradi svojih iluzij tako strašno kaznovanega bitja, sem predvsem hotel uničiti morilca, ga spraviti v položaj, da ne bi mogel uti privici ljudi, dokler ga ne zadene božja kazen!«

»Ste verni, Mercier?« podvomi Picard.

Mercier skuša dati svojemu glasu prepričljivost, ki je ne more podkrepliti z rokami, ker mu jih spenjajo lisice.

»Tega sem se zavedel v tistem trenutku resnice, gospod. Zaradi tega sem bil poslan tja! V meni je bil duh maščevanja...«

Picard da znamenje, naj mu snamejo lisice. Belot izrabi odmor in si sleče nepremočljivi plašč, ga skrbno zloži in spravi pod svoj stol. Dovolj je, da se je zganil, in že se je Jean Marc pogled kakor zmeraj prilepil nanj. Napravi se, kot da ga ne vidi. Mercier si pomane zapestja in nadaljuje:

»Privleda me je slutnja. Gospodična Sarrazinova je ponoči, med svečano otvoritvijo *Seau Grenuja* in še preden se je vrnila domov, prišla k meni na pogovor. Sklenila je prenehati z nedovoljeno dejavnostjo, s ponarejanjem Van Gogha. Dolgo že sem jo nagovarjal, naj neha s tem, a ji nažalost nisem dovolj pomagal, ker ji nisem mogel ničesar odreči. Ta podlež, ta mali ničvrednež jo je prepričal, da se je ukvarjala s tem, ker mu *ona* ni mogla ničesar odreči...«

V potoku teh uničujočih besed, ki zbujojo v poslušalcih več kakor samo poklicno zanimanje, lahko Jean Marc ponuja le svoj bedni ugovor:

»To ni res!... Lažnivec, lažnivec, umazani lažnivec... To ni res...«

Mercier pa nadaljuje:

»Ko mu je povedala svoj sklep, se je uprl. Ni hotel ostati brez velikega denarja, ki ga je dobival za svoje ponarejanje. Stokrat mi je ponovila, da ljubi Jean Marc denar kot kak skopuh, stiskač, medtem ko sva ga midva imela le za nekaj, kar izdajaš; ona ga je zapravljala za svojo zbirkko, jaz pa za ženske! On ga je kopil...« — Mercier pljune Jeanu Marcu v obraz: »Tvoja, vrečka! Govoril si ji: „Hočem si napolniti vrečko! Spravil si jo na varno, svojo vrečko! Toda prej ali slej jo bodo našli!«

»So jo že,« sporoči Belot.

Jeanu Marcu uide:

»Kako!«

Nihče se ne zmeni zanj.

»Oh, tem bolje,« odvrne Mercier, »to je zanj najhujša kazzen! Pobesnel je, zagroziš ji je na edini način, ki ga zmorejo strahopetci: da jo bo izdal! Če naslednji dan, v nedeljo, preden odide, ne bo odstopila od svoje odločitve in to zajamčila z veliko vsoto, da jo bo takoj ovadil!«

Jean Marc je zaprl oči. Njegove ustnice ponavljajo: »Ni res... Ni res...« a nihče ga ne posluša. Mercier nadaljuje:

»Pomiril sem jo. Vedoč, kako nizkoten je ta potepuh, sem ji svetoval, naj mu zagrozi še sama. Dejal sem ji: „Prepričajte ga, da nas je veliko in da mu nič ne reši kože, če nam boste vse zaupali!“ Niti pomislil nisem, da bo reagiral takoj brezumno! In vendar sem moral nekaj slutiti, ker sem se v nedeljo, okoli pete ure nenadoma namenil k njej.« — Glas mu preide v šepet: — »Vse je bilo končano.«

»Kdo vam je odprl?« vpraša Picard.

»Vhodna vrata so bila priprta.«

»In mrežasta?«

»Imel sem ključ.«

»Nič drugega?«

»Ne.«

»Glej no,« priponmi Picard. »In kje ste našli žrtev?«

V letu 1975 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige iz redne letne zbirke: Prešernov koledar 1976, roman Benja Zupančiča Plat zvona, roman Milene Mohorič Hija umirajočih, mladinsko povest Franja Milčinskega Ptički brez gnezda, pritočnik Higiena in kozmetika. Zbirko bodo člani prejeli broširano za 70 din, vezano (koledar bo broširan) pa za 100 din. Člani, ki bodo imeli plačano članarinu do 30. junija, bodo prejeli še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrini ljudeh. Vse knjige iz te zbirke bodo prejeli člani hkrati v mesecu novembra 1975.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarška-Borsetova 27.

Zlato pa sir pa – kravji bal

Bohinj, gorska dolina v osrčju višjih vrhov Julijev. Bohinjci so pokazali Bohinjem izhod iz stiske njihovega kmetijstva. V hlevski živinoreji, ki naj bi jo rešila, Bohinjci ne vidijo prave poti. Njihove obdelovalne površine so preskope ali pa prenaporne in neprimerne za sodobno obdelovanje, da bi mogli iz njih iztisniti zadostne količine živinske krme. Umetna krmila z nezajeznenimi cenami spriča strogega družbenega nadzora nad cenami vsega, kar prigara kmet, tudi ne razganajo oblakov nad bohinjskimi živinorejci. In vseh bohinjskih krav tudi ne morejo s kamioni voziti na letno pašo na Jelovico, kot se to dogaja zadnje leto! V teh svojih težavah, ki po vsej logiki razvoja in posledic niso in ne bodo samo bohinjske, se čutuj gozdarji osamljeni nerazumljeni. Kdo bo Bohinjem poiskal izhod, ki ga bodo sprejeli? Kdo bo ta izhod tudi gmotno podprt? Kdo bo gospodarjem pomagal, da bodo vztrajali pri svoji tradicionalni dejavnosti, ki ima brez dvoma tudi širši družbeni pomen? V sosednjih alpskih deželah so take izhode poiskali, seveda ne brez širših družbenih podpor (ki so jih bili od leta 1873 pa vse do desetletja po drugi vojni deležni tudi bohinjski planšarji). Zdaj je že čas, zdaj v Bohinjčih še ni do kraja zvodenega prizadevanje, da vztrajajo pri tradiciji. Treba je poiskati novo obliko in način, ki se bosta skladala s samoniklimi izkušnjami bohinjskih gospodarjev – te niso od muh – in prijeli bodo. Kar je pametno, Bohinjec sprejme, to je že večkrat dokazal na svoji zgodovinski poti.

Ko so v sedemdesetih letih preteklega stoletja avstrijske oblasti ob osebni vnemi Janeza Mesarja, župnika v Boh. Bistrici, začele uvajati

Nismo kmetijski strokovnjaki, da bi pokazali Bohinjem izhod iz stiske njihovega kmetijstva. V hlevski živinoreji, ki naj bi jo rešila, Bohinjci ne vidijo prave poti. Njihove obdelovalne površine so preskope ali pa prenaporne in neprimerne za sodobno obdelovanje, da bi mogli iz njih iztisniti zadostne količine živinske krme. Umetna krmila z nezajeznenimi cenami spriča strogega družbenega nadzora nad cenami vsega, kar prigara kmet, tudi ne razganajo oblakov nad bohinjskimi živinorejci. In vseh bohinjskih krav tudi ne morejo s kamioni voziti na letno pašo na Jelovico, kot se to dogaja zadnje leto! V teh svojih težavah, ki po vsej logiki razvoja in posledic niso in ne bodo samo bohinjske, se čutuj gozdarji osamljeni nerazumljeni. Kdo bo Bohinjem poiskal izhod, ki ga bodo sprejeli? Kdo bo ta izhod tudi gmotno podprt? Kdo bo gospodarjem pomagal, da bodo vztrajali pri svoji tradicionalni dejavnosti, ki ima brez dvoma tudi širši družbeni pomen? V sosednjih alpskih deželah so take izhode poiskali, seveda ne brez širših družbenih podpor (ki so jih bili od leta 1873 pa vse do desetletja po drugi vojni deležni tudi bohinjski planšarji). Zdaj je že čas, zdaj v Bohinjčih še ni do kraja zvodenega prizadevanje, da vztrajajo pri tradiciji. Treba je poiskati novo obliko in način, ki se bosta skladala s samoniklimi izkušnjami bohinjskih gospodarjev – te niso od muh – in prijeli bodo. Kar je pametno, Bohinjec sprejme, to je že večkrat dokazal na svoji zgodovinski poti.

Ko so v sedemdesetih letih preteklega stoletja avstrijske oblasti ob osebni vnemi Janeza Mesarja, župnika v Boh. Bistrici, začele uvajati

Kravji bal (Ukanc, 1967): prikaz starega načina nošenja sira iz planin v dolino.

Prodaj kраве, kupi avto,
pa še mal' boš mešal mavto,
iz hleva uredil boš garažo,
jaz si kupim pa masažo.

V turističnem letu,
nabaviva še malo cvička,
pa bova žvela kakor tička.

Planšár posluša, vse ga mine,
še zmiraj hodi peš v planine.
Dragi planšar le brez skrbiv,
ob Anki bi dobil po grbi,

rajši glej eno tako Mincu,
ka bo imela rada žvinco.
Planšar vid' na stara leta,
kako usoda z njim' pomeata,

nekaj slavna planšarija,
se v hudih krčih zvija.
Plánšar pa korajžno vztraja,
še naprej teleta vrgaja,

morda še za take dneve,
ko ljudje b'do lačne reve.
Zdaj premalo nas poznajo,
tist', ki so včasih prišli v stajo,

pa so djal' prijatelj naš,
prišli smo, saj nas poznaš,
daj nam krawo in teleta,
ker je v stiski naša četa.

Raznovrstni so poklici,
ki planšarjem sede na špici,
skrbe, da imajo čedne hlače
in precej visoke plače.

Vsi pošteni državljanji,
zabavajmo se kakor lani,
usakemu se v hlačah trese,
kaj reforma mu prinese.

Jutri in pojutrišnjem bo turistično društvo Bohinj-jezero že enaindvajsetič pripravilo tradicionalno prireditve kravji bal. Jutri popoldne ob 14. uri bo na prireditvenem prostoru v Ukancu najprej srečanje s planšarji, na katerem bodo bohinjski planšarji pokazali, kakšno je v poletnih mesecih njihovo življenje. Nedeljska prireditve pa se bo začela ob 11. uri na istem prostoru. Takrat bodo v programu sodelovali godba na pihala iz Gorij, folklorni skupini iz Bohinjske Bistrike in Škofje Loke in tamburaši osnovne šole Janeza Mencingerja. Domačini bodo postregli s pravim bohinjskim sirom, oba popoldneva pa bo skrbel za prijetno razpoloženje ansambel Gorenjci.

Turistično društvo je s hoteli Alpetour Bohinj ob tej priliki pripravilo poseben paket kravji bal. Za 160 do 175 dinarjev bodo gostje lahko že danes dobili večerjo in prenočišče, jutri zajtrk, kosilo, večerjo in prenočišče in v nedeljo zjutraj še zajtrk. Prav tako pa bo moč dobiti enodnevni polni penzion za 80 do 90 dinarjev.

Vsem obiskovalcem Bohinja in prireditvam jutri in pojutrišnjem turistično društvo tudi priporoča, da obiščijo in si ogledajo nekatere bohinjske zanimivosti kot so slap Savice, vintgar Mostnice, Planšarski muzej v Stari Fužini in druge. Vsem tistim, ki bodo prišli v Bohinj s svojimi avtomobili, tudi sporocajo, da so poskrbeli za parkirne prostore in v šali pristavlajo, da so naročili lepo vreme.

A. Ž.

10% popust

na gospodinjske stroje in TV aparate
Gorenje, črno-bele TV aparate Iskra
in Riz ter na zamrzovalne skrinje LTH

Izkoristite ugodnosti popusta v mesecu tehniki
in nas obiščite v prodajalnah Jugotehnike v Kranju, Tržiču in na Bledu.

JUGOTEHNika

Kmečki fant se je odločil,
da bi kmalu se poročil,
upraša znano mu vaščanko,
lepo in stasito Anko.

Al' me moreš rada imeti,
kot bodočega moža objeti,
doma imam krave, kure, svinje,
nujno je treba gospodinje.

Anki všeč je fantov klic,
pa pove mu po pravic',
obljubiti mi pa moraš,
da me v vseh stvareh ubogaš.

Jaz bi te že rada imela,
če b' ne imel preveličga hleva,
saj si čeden, čil in zdrav,
ne maram glešati pa krav.

Avto, služba in penzion,
za nevesto je zdaj poklon,
če se z živino boš bahal,
boš še dalje stric ostal.

Mamici sem obljudila,
da bom takega dobila,
ki me za poročni dar,
z avto pelje pred oltar.

GLAS 11
Petek, 19. septembra 1975

mali oglasi • mali oglasi

prodam

prodam SILOKOMBAJN FORD. Janez, Hotemaže 31 5067 eno leto stare KOKOSI kokoši za zakol. Strahinj 5071

ekscentrično 16-tonsko SKALNICO. Mencinger Vlado, Lese 5080 na olje EMO 8 prodam. Levstikova 1, Kranj 5095

barvni TELEVIZOR GO-UE 961 TST. Šubic, Naklo 67 5096

trajno žarečo peč KUP- BUSCH. Letence 17, Golnik 5097

KRAVO s teletom – si-alko ali po izbiri. Moste 77, 5099

GOLOBE pismonoše. Milan, Zg. Bitnje 134, p. d. 5099

GAJBICE. Gorjanc, Je-va 34, Kranj 5100

dobro ohranjeno dvodel- MARO, električni in küppers- ŠTEDILNIK ter PEC na Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Hafnerjeva pot 10 B, Kranj 5101

prodam skoraj novo traj- peč KUPERSBUSCH in rabljeno 3 KW termoakumula- tor. Naslov v oglasnem 5102

enovo prodam industrijski PLE- NI STROJ znamke SUPER SER 8/100. Možna tudi zame- manjšim gospodinjskim. Marija, JLA 5, Piran 5106

400 kg težkega VOLA. mlado KRAVO bohinjko 5107

TAPETNIŠKI STROJ in odvijanje žime. Rautar Lese, Šobčeva 13 5110

STISKALNICO za sadje, 100 litrov. Pivka 9, 5111

ARAT ZA INHALIRANJE astmatične bolnike, nem- amke INHALIERBOY – nov, ugodno prodam. Andrej Radovljica, Prešernova 17 5112

črno-bel TELEVIZOR NIS BISER v garanciji. Infor- je na telefon 24-724, Kranj 5113

ugodni ceni prodam dobro dnevno OMARO. Ogled dan od 15. ure dalje. Demšar, Šnikova 88, Kranj 5114

mlado KRAVO tik po VOLA – simentalca, spoga za vsako težjo vožnjo ter ohranjeni KOSILNICO BCS. Višelnica 15 nad Zg. Gorjami 5115

KRAVO s teletom. Zg. Jakopič, Zg. Gorje 5116

prodam popolnoma novo centralno kurjavo, 25.000 radiatorskih členov 604/4 TEVI. Jan, Kidričeva 35, Kranj 5117

rabljeni HLADILNIK in POSTELJO (do 7 let staro). Zg. Bitnje 4 5118

globok otroški, italijanski CEK in otroško POSTELJI- poko. Šunkar, Jezerska c. 11, 5119

rabiljeno PEČ na olje pro- Stevčevski Duško, Mrakova 2, 5120

trimetske »PUNTE« za jelo, ca. 400 kosov in 1500 kg 5121

UGODNO prodam MOPED 14 TSL. Ogled vsak dan popoldan. Medvešček Miro, Župančičeva 3 5122

TOVORNI avto VW poceni napred- daj. Ogled Kranj, Smledniška 64 5123

prodam MINI MORIS 1000. Šenčur, Zupanova 6 5124

prodam ZASTAVO 750, letnik 1965 po delih. Imam vse dele. Ogled vsak dan. Kropa 6 5125

prodam RENAULT 16, letnik 1967. Gorenjesavska 56, Kranj 5126

prodam VW KOMBI – kesonar, letnik 1970. Ogled popoldan. Radovljica, Gubčeva ul. 2 5127

SIMCO 1000 GLS, 4500 km po generalni, prodam. Ogled od 15. do 18. ure. Marko Jeretina, Begunjska 8, Kranj 5128

prodam skoraj novo tovorno PRI- KOLICO za osebni avto. Domžale, Kolodvorska 4 5129

prodam dobro ohranjeno ZASTA- VO 750, letnik 1973. Šrimf Božo, Našičeva 5, Tržič 5128

prodam VOLKSWAGEN 1200, letnik 1966. Visoko 101, Karun 5129

Glas, Kranj, Ulica Moše Stavek: GP Gorenjski pravica, Ljubljana, kopija. Naslov uredništva in lista: Kranj, Moše Pijadeja 51800-601-12594 – Tekci ractun pri SDK in Kranj, glavni urednik, odgovorni uprava 21-190, urednički novinarji 21-860, maločasni in naročniški oddelki 21-835, naročnina: letna 140 din. cena za 1 številko leta 70 din. – Oproščeno promet- nje davnika po pristojnem mnemu 421-1-72.

prodam dve leti starega ŠKOT- SKEGA OVČARJA. Tatjana Men- cinger, Ribno 100 c, pri Bledu 5125

prodam ŠPORTNI VOZIČEK. Gašperlin, Planina 1, Kranj 5126

prodam novo moško ŠPORTNO KOLO na prestave. Tel. 25-438 5127

prodam moško URO na datum in zimske SUKNJE. Stritar, Cesta na Klanec 31, Kranj 5128

prodam večjo količino hlevskega GNOJA. Čirčiče 31 5160

prodam OSLA, dobrega nosača in vozača. Torkar, Trnje 52, Železniki 5161

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam KUPERSBUSCH ŠTE- DILNIK, rabljen samo 4 meseca. Puc, Alpska 1, Bled 5163

prodam čistokrvne mlade PSE – nemške ovčarje. Pristov, Vrba 18, Žirovnica 5164

prodam štiri dobro ohranjene le- sene STEBRE za kozolec. Dvorje 18, Cerkle 5165

prodam rabljena VHODNA VRA- TA. Grad 48, Cerkle 5166

prodam borove PLOHE. Štirn, Praprotna polica 21, Cerkle 5167

prodam KRAVO s prvim teletom ali brez. C. JLA 41, Kokrica – Naklo 5168

prodam dve novi OKNI 140×140 in 140×180 ter troje novih VRAT. Novak Franc, Prebačovo 12 5169

prodam TELETA za v skrinjo in KROMPIR. Naslov v oglasnem od- delku. 5170

ugodno prodam PERLIT, rabic MREŽO, STIROPOR 3 cm, in »PUNTE«. Triler Marko, Pivka 31, Naklo, tel. 47-011 5171

prodam več kub. m suhih trdih DRVA in 2 rabljena ŠIVALNA STROJA – moško PFAFF, žensko WILSON. Tenetišče 23, Golnik 5172

prodam KRAVO v 5. mesecu bre- josti. Breg ob Savi 20 5173

prodam trajno žarečo PEČ. Infor- macije na tel. 23-384 5174

prodam PEČ na olje IGNIS. Šte- fetova 20, Šenčur 5175

prodam večjo količino »PUNT«. Češnjevec 25, Cerkle 5176

prodam 2 meseca stara PSIČKA OVČJAKA. Pivka 22, Naklo 5177

prodam PEČ na olje EMO 6 in železniško TRAČNICO – 5 m dol- go. Likozarjeva 2, Kranj 5205

kupim

Kupim globok OTROŠKI VOZI- ČEK. Telefon 47-131 4187

Kupim 1 kub. m suhih smrekovih DESK 25 ali 30 mm. Sp. Duplje 35, Kleindinst Ivan 5188

Kupim KOŠARO za dojenčka. Naslov v oglasnem oddelku. 5145

Kupim PLINSKI BOJLER ter rabljena VRATA in OKNA. Mihelič Francka, Golnik 25 5146

vozila

prodam kompletni priključek za Z 101. Škantar, Kidričeva 24, Kranj 5084

prodam ZASTAVO 750, letnik 1966 za 4000 din. Informacije dopol- dan na telefonsko številko 25-361, int. 27, popoldan številka 26-479 5129

prodam VW 1200, letnik 1964. Dvorje 18, Cerkle 5131

prodam dobro ohranjeno VW 1200, letnik 1968. Drnovšek, Reteče 88, Škofja Loka 5132

prodam FIAT 750, letnik 1965, po zelo ugodni ceni. Naklo 194 5133

prodam SIMCO 1000 special, letnik 1969, cena 25.000 din. Alojz Meglič, Brezje pri Tržiču 27 5134

prodam FIAT 750, letnik 1965, po zelo ugodni ceni. Naklo 194 5133

prodam AUSTIN 1300, letnik 1969 – december. Perko, Tržič, telefon 50-388 5136

ugodno prodam MOPED 14 TSL. Ogled vsak dan popoldan. Medvešček Miro, Župančičeva 3 5137

TOVORNI avto VW poceni napred- daj. Ogled Kranj, Smledniška 64 5138

prodam MINI MORIS 1000. Šenčur, Zupanova 6 5139

prodam ZASTAVO 750, letnik 1965 po delih. Imam vse dele. Ogled vsak dan. Kropa 6 5140

prodam RENAULT 16, letnik 1967. Gorenjesavska 56, Kranj 5141

prodam VW KOMBI – kesonar, letnik 1970. Ogled popoldan. Radovljica, Gubčeva ul. 2 5142

SIMCO 1000 GLS, 4500 km po ge- neralni, prodam. Ogled od 15. do 18. ure. Marko Jeretina, Begunjska 8, Kranj 5143

prodam skoraj novo tovorno PRI- KOLICO za osebni avto. Domžale, Kolodvorska 4 5144

prodam dobro ohranjeno ZASTA- VO 750, letnik 1973. Šrimf Božo, Našičeva 5, Tržič 5178

prodam VOLKSWAGEN 1200, letnik 1966. Visoko 101, Karun 5179

prodam R 4, letnik 1965, obnov- ljen, cena po dogovoru. Šinko, Cesta talcev 17, Škofja Loka 5180

prodam NSU 110, letnik 1967. Ve- lesovska 34, Šenčur 5181

prodam dele za NSU 1200. Lahov- če 30, Cerkle 5182

prodam ZAPOROŽCA. Cegelnica 19, Naklo 5183

ZASTAVO 750, letnik 1969, ka- ramobiliran, prodam. Cvenkelj, Be- gunje 100 B 5184

prodam neregistrirano ZASTAVO 750, letnik 1965. Voklo 70, Šenčur 5185

prodam ZASTAVO 850, zelo do- bro ohranjeno. Ogled popoldne. Škrjanc, Senično 9 5186

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam OSLA, dobrega nosača in vozača. Torkar, Trnje 52, Železniki 5161

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed, novo oljno PEČ, električni KAMIN. Koman, Partizanska 46/II, Škofja Loka, telefon 61-850 5162

prodam rabljeno SPALNICO, ku- hinjsko MIZO in

Pristržene peroti tatinski druščini

Komaj tri mesece je minilo, od kar so se za Alojzom Hribarem, starim 33 let, zaprla po prestani kazni vrata zapora, že so mu spet okoli zapestij škljocnile lisice. Le-te so mu 6. septembra ob 21.30 v Sp. Besnici nadeli delavci UJV Kranj, razen tega pa tudi njegovemu tovariju 32-letnemu Rajku Grašiču, ki ga je Hribar te tri mesece »uvajal« v svet vlovnih tatvin, goljufij in drugih kaznivih dejanj. Kriminalisti kranjske UJV so namreč odkrili, da sta Hribar in Grašič zagrešila vлом v bife Marije Živanovič v Struževem pri Kranju 24. septembra letos. Na dan pa je nato prišlo, da je bil ta njun podvig pravzaprav le zadnji člen v verigi kaznivih dejanj, ki jih je vsaj Hribar zagrešil takoj, ko je prišel iz zapora, tako rekoč na poti domov na Gorenjsko. Domov je morda rečeno kar preveč določeno, saj Hribar in Grašič, čeprav sta rojena prvi na Jesenicah, drugi v Tenetišah, nimata stalnega bivališča.

Alojz Hribar

zmanjkal ob vломu, dveh ur in pa dveh zabojev buteljk berbere pa seveda niso mogli vrniti lastnici bifeja, kakor tudi ne večje vsote denarja, tudi deviz.

Hribar in Grašič sta vлом v bife v Struževem priznala. Kriminalisti pa sedaj pišejo ovadbo, ki se bo kot kaže raztegnila na nekaj dolgih strani. Oba sta namreč dokaj odkritosrčno povedala, na kakšen način sta se te tri mesece preživila. Če sta namreč hotela živeti »na veliki nogi«, pri tem pa ne prijeti za poslošno delo, sta morala priti do denarja na nepošten način. Obema se je pridružil še Stane Žitnik, ki je prav tako pred kratkim prišel iz zapora. Trojka si je zastavila dokaj obsežen načrt; iz »baze« v Sp. Besnici so hodili največkrat kar peš na pohode po vsej Gorenjski, da bi kradli, vlamljali in goljufali.

Na enem takih »izletov« poleti so se napotili na Bled, kjer so po noči poskušali vlotiti v avtomobil angleške registracije, mimo grede sneli z vrvi moško srajco in tako kompletirali garderobo – moško jopico, ki so jo ukradli nekaj pred tem iz fiata 750 v Slatni. Ko je družica peš prispevala v Zg. Gorje, sta se Hribar in Žitnik sprla, tako da ju je Žitnik zapustil. Hribar in Grašič sta v Zg. Gorjah v nekem seniku prespala, zjutraj pa sta se vračala. V Naklem sta mimo grede ukradeno jopico zastavila za 150 din.

Posebno drzen pohod je trojka izvedla v smeri proti Brniku. V Poljah so pri neki hiši poiskali ključ na skritem mestu, pri tem dnevu odklenili in v hiši našli zlato zapestnico in dve broški: zlatnino so pretopili v denar pri nekem kamniškem zlatarju.

Grašič in Hribar pa sta kasnejše tudi sama zakrivila vrsto nepoštenih dejanj. Tako sta na primer 14. avgusta v Reginčevi ulici v Kranju meni nič tebi nič pri-

belem dnevu segla skozi odprto okno v sobo in pograbila tranzistor vreden 3600 din. Takoj sta ga prodala, seveda za neprimereno nižjo ceno. Podobno predznotratvino sta zagrešila v Podbrezjah, kjer sta v hiši, kjer stanujejo dve starejši ženski, pri tem dnevu iz torbice ukradla 3000 din. V začetku avgusta sta vlomlila v avtomobil tuje registracije v Tupaličah, pobrala nekaj garderobe in 600 šilingov, iz drugega avtomobila pa prevleke in vse skupaj skrila v bližnjem gozdu. V Kranju sta na Cesti na klanec zlezla skozi odprto okno v hišo in odnesla zlato zapestnico, ki sta jo prodala v zlatarni. Oškodovanec ni vedel za tatvino, dokler mu zapestnice niso vrnili kriminalisti.

Kriminalisti prav tako ne vedo, v katero hišo v Sp. Besnici sta nepovabljeni vstopila Hribar in Grašič in odnesla žensko uro in prstan in liter zganja; oba sta podvig opisala, oškodovanec pa dejanja še ni prijavil. Tudi ni znano, v katero hišo na Koldovski cesti v Kranju je vstopil Hribar, da bi poskusil tatinsko srečo. Uspel je zmakniti le uro budilko, potem pa ga je lastnik stanovanja vprašal, kaj bi rad, tako da je z opravičilom, da se je zmotil v vrati, raje odšel. Skratka, takih dejanj je še cela vrsta: vzela sta vredne stvari, ki se jih je dalo hitro pretopiti v denar, sicer pa pred druščino, ki se je zbirala v Sp. Besnici niso bile varne niti besniške kokoši.

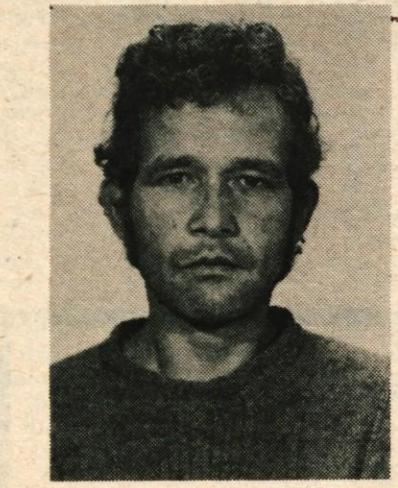
Hribar in Grašič sta imela poleg tega »načina pridobivanja sredstev« še en način. Specializirala sta se na goljufije. Ves nesrečen in v zadregi je na primer Hribar naprosil koga, naj mu vendarle posodi za bencin 100 ali 200 din, ker je na nujni vožnji, vrnil pa bo tako ali tako že čez kako uro. Na take limanice je nasedlo kar dosti ljudi. Znala pa sta se sklicevati tudi na poznanstva s sorodniki: zanje sta si v naglici izposojala denar, če da ga nujno potrebujejo. Takih goljufij sta kriminalistom naštela okoli 30. Ker pa seveda vse ogoljufane občane nista povprašala po imenu, kriminalisti ne vedo zapisati v ovadbo imen oškodovanec. Zato Uprava javne varnosti v Kranju naproša občane, ki sta jih Hribar in Grašič morda na tak ali drugačen način oškodovala, da to sporoče najbližji postaji milice ali na UJV Kranj, Cesta JLA 7, v dopoldanskem času. Le s pomočjo občanov bo lahko slika te tatinske družštine popolnejša in temu primerna tudi kazen.

L. M.

Tudi v Škofji Loki alpinistični odsek in postaja GRS

Zadnji sestanek članov postaje Gorske reševalne službe Kranj je obiskal tudi predsednik Planinskega društva Škofja Loka Miloš Mrak. S kranjskimi alpinisti in gorskimi reševalci se je pogovarjal o možnosti ustanovitve alpinističnega odseka in postaje Gorske reševalne službe pri škofjeloškem Planinskem društvu. Ideja o ustanovitvi odseka in postaje v Loki je bila sprožena pred leti in bo na osnovi pogovora v Kranju kmalu uresničena. O upravičenosti ne kaže dvomiti, saj se v škofjeloški občini izredno hitro razvija smučanje, z Loško planinsko potjo pa je porastel tudi obisk Škofjeloškega hribovja. Novost bo tudi veliko prispevala h krepitvi SLO. Pobuda Ločanov je bila ugodno sprejeta. Kranjsko društvo, alpinistični odsek in postaja GRS so pripravljeni nuditi Ločanom pomoč, predvsem strokovno.

-jk

Rajko Grašič

Hribar in Grašič sta že kmalu po vlonu v bife v Struževem padla v krog osumljencev, dokler se ta ni tako zožil, da je sum padel le na njiju. Nezaposlena brez sredstev za preživljvanje, nista iskala zaposlitve – denarja pa na kupe; to je zgodilo v oči kriminaliste. Potrudila sta se, da sta v teh tednih po vlonu zavrnila ves denar, ki sta ga našla v ročni blagajni bifeja. Hodila sta se zabavat v nočne lokale, celo bar ljubljanskega nebotičnika sta si privoščila in podobno; tako je denar hitro skopnel. Ob aretaciji sta imela oba skupaj v žepih le za 20 din drobiža. Pokažala sta, kam sta odvrgla ročno blagajno: ležala je v potoku Besnica, tranzistor na kasete pa so našli na podstrešju hiše Marije Jerenko v Sp. Besnici, ki je obema nudila zatočišče. Kriminalisti so našli še zlat križec, ki je

nesreča

Prevrnil se je v potok

V ponedeljek, 15. septembra, ob 23. uri se je na lokalni cesti med Praprotnim in Lušo pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje s preveliko hitrostjo. Pri tem je bila ena oseba teže, dve pa laže ranjeni.

Jože Bernik (1956) iz Železnikov, Na Krasu 82, je vozil po lokalni cesti od Praprotna proti Luši. Ko je pripeljal v ostri desni ovinek, ki se nadaljuje skozi most čez potok, je zaradi neprimerne hitrosti najprej zapeljal na bankino, se nato zaletel v ograjo in se na streho prevrnil v potok. Voznik se je pri tem teže ranil, sopotnika Slavko Demšar, (1957), iz Lenarta in Iso Sefketi, (1952), iz Železnikov pa sta bila laže ranjeni.

Izsiljeval prednost

V sredo, 17. septembra, ob 5.45 je vozniški avtomobil Alojz Pogačnik, (1934), iz Kranja, Šorlijeva 19 vozil po Ulici Moše Pijadeja proti prednostni Oldhamski cesti. Ko je zapeljal v križišče, se ni prepričal, če je Oldhamska cesta prosta in je izsilil prednost mopedistu Martinu Oštirju (1945) iz Zaloge pri Goričah. Voznik avtomobila je sicer zaviral, vendar je bilo prepozno. Zadel je mopedista in ga zbil po cesti. Martin Oštir se je hudo ranil in se zdravi na nezgodni kliniki v Ljubljani.

L. B.

Zahvala

Ob izgubi našega dragega ata

Janeza Zupanca

Jerinovega ata iz Vogelj

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, botrom in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti in izzili sožalje. Posebno pa se zahvaljujemo profesorju, župniku Jožetu Krakarju za obred in govor. Zahvaljujemo se tudi župniku Slabetu iz Šenčurja. Nadalje se zahvaljujemo dr. Ivanki Stenjak za pomoč in lajšanje bolečin. Hvala tudi družini Žerovnikovi za vsestransko pomoč. Tudi vsem lepa hvala za podarjene vence in tistim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: hčerka Ivanka z družino, sinovi Janez, Marjan z družinama, France in Ciril.

Voglie, Tacen, Dob, 17. septembra 1975

II. slovenska košarkarska liga

Vse po načrtih

Kroparski Plamen, loški Kroj in Kamnik, vodilni v drugi slovenski košarkarski ligi, so v enajstem kolu spet po načrtu osvojili točke. Kljub temu pa so Ločani že praktično osvojili prvo mesto, saj v nadaljevanju ne bi smeli več doživeti poraza.

PLAMEN : SAVA 59:47

Lipnica, telovadnica OŠ S. Zagor Plamen : Sava 59:47 (28:27), sodnika Vukanca, Palovšnik (oba Kranj).

Po izenačenem prvem delu so v derbiju kola v nadaljevanju pobudo prevzeli domačini, saj so nadigrali goste in vknjižili novi točki.

TRŽIČ : KROJ 58:101

Tržič, telovadnica OŠ H. Bračiča Tržič : Kroj 58:101 (31:53), sodnik Prosenc (Kranj).

Kandidat za visoko uvrstitev ni imel težkega dela z borbenimi domačini. V vseh pogledih so bili boljši nasprotnik in zato tudi visoka zmaga.

KAMNIK : KRVAVEC 92:53

Kamnik, igrišče OŠ T. Brejc Kamnik : Krvavec 92:53 (35:28), sodnika Lampret, Ažman (oba Kranj).

Lestvica:	Kroj	11	10	1	907:662
	Kamnik	11	9	2	877:630
	Plamen	11	9	2	800:712
	Sava	11	7	4	682:702
	Šenčur	11	4	7	729:712
	Gorenja vas	11	4	7	741:702
	Tržič	11	1	10	597:512
	Krvavec	11	0	11	625:842

D. Hum.

Radovljica in Kladivar še neporaženi

Tekmovanje v GKL za pionirje počasi bliža koncu.

V skupini A ima največ možnosti osvojitev prvega mesta ekipa Radovljice, v skupini B pa ekipa Kladivarja iz Žirov. Ekipi po doljini tekmovalnega se ista bili ženi, njuna zasledovalca, Krvavca iz Cerkelj in Kroja A pa oba doživelova že po tri poraze. Končna tekmovalanja sta preostala dve koli.

Izidi:

skupina A: 6. kolo: Jesenice : Glav A 20:0 b.b., Šenčur : Krvavec 21:39 (2:17), Radovljica : Sava 57:17 (25:9); 7. kolo: Triglav A 15:51 (6:24), Krvavec 47:44 (17:19); 8. kolo: Radovljica : Jesenice 70:30 (35:26); 9. kolo: Krvavec 11:52 (12:4)

1. Radovljica 8 8 0 425:190
2. Krvavec 8 5 3 370:291
3. Jesenice 8 4 4 267:271
4. Triglav A (-1) 7 4 3 203:31
5. Sava B 7 1 6 229:31
6. Šenčur 6 0 6 157:31

skupina B: 6. kolo: Kroj A 32:37 (10:13), Triglav B A 29:22 (21:9); 7. kolo: Kladivar B 51:22 (31:8), Kroj B A 24:44 (13:30), Sava A : Triglav 44:35 (18:18); 8. kolo: Triglav B 27:33 (14:15), Kladivar A 22:55 (12:34), Sava A B 48:29 (20:17).

1. Kladivar 8 8 0 438:190 2. Kroj A 8 5 3 332:30 3. Sava A 8 5 3 269:271 4. Triglav B 8 3 5 235:32 5. Triglav C 7 2 5 240:27 6. Kroj B 7 0 7 169:31
--

Brez sprememb na vrhu

Nadaljevanje v II. SKL za mladince – zahodna skupina je prineslo pričakovane rezultate. Ekipa Trnovga iz Ljubljane zmaguje iz kola v kolo in je po tri najstajnih kolih še edina neporožena ekipa v tekmovalju. Od gorenjskih predstavnikov so najbolje uvrščeni mladi Žirovčani in igralci Kroja iz Škofje Loke, ostali trije pa so se znašli na začetju letstevice.

Izidi:

XI. kolo: Prule : S. naselje 68:62 (36:28), Šenčur : Domžale 50:88 (23:36), Kladivar : Kamnik 79:82 (74:74, 35:36), Trnovo : Sava 72:35 (36:19), Jesenice : Kroj 53:55 (23:20)
--

XII. kolo: S. naselje : Jesenice 20:0 b.b., Kroj : Trnovo 58:62 (28:35), Sava : Kladivar 51:116 (25:63), Kamnik : Šenčur 89:54 (35:29), Domžale : Prule 70:61 (30:25)

XIII. kolo: Prule : Kamnik 92:88 (81:81, 41:31), Šenčur : Sava 75:74 (33:31), Kladivar : Kroj 75:63 (35:21), Trnovo : Jesenice 71:65 (42:34).

|
<td
| |

Franc Peternel: bron iz Alžira

Med člani jugoslovanske reprezentance, ki so se vrnili s sredozemskih iger z medaljami, je bil tudi Kranjančan Franc Peternel.

V ekipo strelcev ga je določil zvezni trener Jovović potem, ko je lani in letos dosegel nekaj visokih rezultatov, na balkanskih igrah v Turčiji pa je zasedel odlično 4. mesto (za zmagovalcem je zaostal le za 1 krog).

Francetova disciplina je streljanje s hitrostrelno malokalibrsko pištolem. S tem orožjem je že 10 let med najboljšimi strelci v državi. Žal se ta disciplina pri nas še ni uveljavila, čeprav jo drugod štejejo med najbolj atraktivne. France upa, da bo njegov dosežek iz Alžira spremnil poglede na to tekmovalno zvrst, v kateri imamo Jugoslovani več odličnih strelcev.

Tvoji vtisi iz Alžira?

»Alžirci so se na igre dobro pripravili. Zgradili so vrsto novih objektov, med njimi tudi strelische. Na treningih pred nastopom sem ugotovil, da so zlasti Francozi in Italijani mnogo bolje pripravljeni od nas in da bo zato uvrstitev med najboljše velik uspeh.«

In nastop?

»Tekmovanje s hitrostrelno pištolem poteka tako, da mora tekmovalec izstreliti skupaj 60 strelov, in sicer po 5 strelov v 8 sekundah, nato po 5 strelov v 6 sekundah in nazadnje po 5 strelov v 4 sekundah v tarčo na razdalji 25 metrov. To se ponovi štirikrat. Od 600 mogočih krogov sem jih pristreljal 586 (198 na 8 sekund, 197 na 6 sekund in 191 na 4 sekunde). Rezultat sicer ni najboljši, vendar je zadostoval za 3. mesto in bronasto medaljo. Med streljanjem nas je namreč oviral veter z morja, kajti strelisce je novo in še nima urejenega zaščitnega parka, zasajenega z drevjem.«

Načrti?

»Doseženo 3. mesto v Alžiru mi je omogočilo tudi uvrstitev v državno reprezentanco za nastop na evropskem prvenstvu. Le-to bo že konec septembra v Madridu. Pred tem pa me čaka še državno prvenstvo. Če bi obakrat dosegel 589 krogov, bi se mi odprala vrata tudi na olimpijske igre. Norma je dosegljiva, zato pospešeno treniram.«

Zelje?

»Glejte, letos bo poteklo 20 let odkar sem se posvetil streljanju. Zadnji dosežki pričajo, da je v strelstvu tudi po toliko letih še vedno mogoče dosegati vrhunske rezultate. Le neprestano je treba vaditi. Ob tem se moram zahvaliti strelski zvezi Jugoslavije in občinski strelski zvezi v Kranju, ki sta me v mojih dosedanjih prizadevanjih vztrajno podpirali. Upam, da sem upravičil zaupanje, obenem pa težko čakam na novo strelische v Kranju, ki bo meni in ostalim gorenjskim strelcem dalo še večje možnosti za napredok.«

France ostaja še naprej skromen in prizaden športnik, čeprav pozna njegovo ime športniki in ljubitelji strelstva v mnogih deželah Evrope in Afrike. Vesel je bil in pred dnevi v Ljubljani, ko so se ga na troboju strelskih reprezentanc Koroške, Furlanije in Gorenjske še posebej spomnili italijanski strelci in mu čestitali za dosežek v Alžiru.

V prihodnjih dneh pa ga že čakajo priprave za državno in evropsko prvenstvo. Želimo mu, da bi z dosežki spet dokazal vse svoje sposobnosti in razveselil z njimi ljubitelje strelstva.

B. Malovrh

Alpinistične novice

TEČAJ IZ ALPINISTIČNE IN REŠEVALNE TEHNIKE ZA STAREŠINE JLA

Septembra in oktobra bo v Vratin tečaj iz alpinistične in reševalne tehnike za starešine JLA.

Znanje osnovne alpinistične tehnike je postalno nujno za vsako moderno armado. Z raznimi vrvnimi improvizacijami in znamen plezalnih tehnik je mogoče hitro premostiti sicer zelo težke terenske ovire. Mogoče pa se je spustiti tudi v najbolj odmaknjene kotičke, ki postanejo varna zatočišča. Neneto biti v drugi svetovni vojni so odločili prav alpinisti.

Na tečaju v Vratin so dosegli predelali že celotno plezalno tehniko, deloma na Matlem Triglavu, deloma pa v Slovenski smeri.

Slabo vreme je preprečilo že prve predvzpone v Malo Mojstravki. Sedaj spoznavajo razne vrvne improvizacije ter osnovno reševalno tehniko. Delo v steni postopejno s predavanji ob diapozitivih. Ob koncu nameravajo preplezeti nekaj smeri v severni triglavski steni, opraviti pa nameravajo tudi pohod preko celotnega triglavskega masiva.

Tecaj se udeležujejo starešine JLA in alpinisti. Kot že vrsto let, je tudi letos vodja tecaja kapetan Slobodan Lončar.

LETNA SEZONA SE NAGIBA H KRAJU

Gore že dobovajo prvo jesensko podobo – stene so umirile. Čeprav so stene zelo ugodne za plezanje – sledovi zimskih zmrzali so izginili, pa dokaj nizke temperature in slabo vreme preprečujejo težje vzpone. V soboto je gore že pobeli prvi sneg vse do višine 1500 m. Alpinisti so načrtovali lažje vzpone, a se te jim je v prejšnjem meri preprečilo slabo vreme.

Manko in Andrej Stremfaj (AO Kranj) sta 6. 9. izkoristila enega redkih lepih dni v osmih urah ponovila Centralno smer v Velikem Draškem vrhu V, mestoma VI, 600 m. Smer sta že v letu 1928 preplezala Pavla Jeth in Milan Gostiša.

ZAČETEK JESENSKEGA DELA PŠ Razgibana dejavnost v poletju je nekatera zadržala skrb za mlade pripravnike alpinističnih odsekov, zato nameravajo v Kraju v jesenski časi znova začeti z alpinistično šolo. Jesenski del bo dopolnil k posladankemu in deloma že priprava na nadaljnjo sezono. Vteraj je bilo že prvo predavanje iz prve pomoči, ki ga je pripravila F. Ster.

Rokometni kranjske Save so spet zabeležili pomembno zmago v ljubljanski konci rokometni ligi – sever. – Foto: J. Kuhar

Gorenjska nogometna liga

Tretje kolo brez presenečenj

V gorenjski nogometni ligi – I. razred je bilo 3. kolo odigrano brez presenečenj. Tekme so se končale takole: Kokrica : Plamen 7:1, Trboje : Podbrezje 4:0, Reteče : Filmarji 6:0, Grintavec : Preddvor 1:2, Zbilje : Kondor 0:0, Primskovo : Britof 4:0. Na lestvici vodi ekipa Primskovega pred Kokrico in Trbojami, ki imajo vsi po 6 točk.

Mladinska-liga, A skupina: Lesce : Naklo 0:4, Jesenice : Triglav 4:1, Korotan : Tržič 3:7, Alpes : Bohinj 2:3. Vodi Naklo pred Bohinjem.

B skupina: Medvode : Filmarji 4:3, Primskovo : Šenčur 4:4, Preddvor : Alpina 3:1, Podbrezje : Sava 0:9. V vodstvu je Preddvor pred Savo.

Pionirska liga, A skupina: Bohinj : LTH 1:2, Šenčur : Sava B 2:1,

Gorenjska rokometna liga

Druga zmaga Gorenjskega sejma

VETERANI : BESNICA 29:21

Kranj, stadion Stanka Mlakarja, Veterani : Besnica 29:21 (13:10), sodnika Konjar, Bengalija (oba Duplje).

Veterani so za spremembo od prvega srečanja pokazali boljšo igro. V obeh delih so bili boljši nasprotnik, zato tudi zaslužen uspeh in prvi točki.

ALPES B : GORENJSKI SEJEM 25:31

Železniki, igrišče OŠ Ratitovec, Alpes B : Gorenjski sejem 25:31 (13:13), sodnika Vodnov (Retnje), Teran (Tržič).

Domačini so le v prvem delu uspešno sekundirali favoriziranim gostom. Le-ti so se v drugem »ogreli« in zaigrali kot se kandidatu za vrh tudi spodobi.

KRANJSKA GORA : KRVAVEC 35:23

Kranjska gora, igrišče OŠ Kravacev : Kravacev 35:23 (22:10), sodnika Šuštaršič (Kranj), Udir (Besnica).

Povsem zaslужena in visoka zmaga domačega moštva. Z dobro igro so bili boljši nasprotnik, saj so povsem razbili obrambo gostov. Taka igra je vsem lahko le v premislek, saj bo na njihovem igrišču težko osvajati točke.

TRŽIČ B : ŽABNICA 21:19

Tržič, igrišče TVD Partizan, Tržič B : Žabnica 21:19 (7:9), sodnika Bartol in Vidmar (oba Kranj).

V srečanju enakovrednih nasprotnikov so na koncu več športne srečime imeli domačini. Gostje so na odmor odšli z dvema goloma prednosti, v nadaljevanju pa se je razvila enakovredna igra, v kateri so bili domačini malo boljši. Tudi obraten izid srečanja ne bi bil presenečenje.

LE SAVA B USPEŠNA DOMA

V drugi gorenjski rokometni ligi je le drugo moštvo Save na domačem igrišču dokazalo, da je trenutno boljše, saj je premagalo Žabnico B. V preostalih treh srečanjih pa so bili boljši gostje. Križe B so zmagale v Železnikih, Radovljčani B pa v Dupljah, medtem ko je Šešir B osvojil točki v Kranju v igri s Stadionom.

Izidi: Alpes C : Križe B 14:27 (6:16), Duplje B : Radovljčica B 16:18 (6:11), Sava B : Žabnica B 21:18 (14:10), Stadion : Šešir B 20:24 (11:14). D. Humer

Visoka zmaga

Preddvorčank

V drugem kolu so slavile visoko, toda povsem zaslужeno zmago mlade rokometnice Preddvora, ki so na domačem igrišču katastrofalno odpravile ekipo Šentvida. Olimpija B pa je odpravila brez težav žensko vrsto Alpresa B in tako zadržala prvo mesto na lestvici. V tretjem kolu pa bo zelo pomembno srečanje v Šk. Loki med Šeširjem in Sava B.

Rezultati:

Olimpija B : Alpes B 25:26 (13:8) Mokerc : Sloven B 18:12 (8:7) Preddvor : Šentvid 26:10 (11:3) Škofljica : Tržič 16:19 (7:9) ETA : Šešir (preloženo)

Vrstni red:

Olimpija B, Preddvor po 4 točke, Šešir, Tržič, Šentvid in Sloven B po 2 točki itd.

V tretjem kolu se bodo srečali: Sloven B : Olimpija B, Križe : Mokerc, Šentvid : Škofljica, Šešir : Sava B, Alpes B : ETA, Preddvor prost. J. Kuhar

Prehodni pokal kranjski Savi

Preteklo soboto so bile v organizaciji kranjske Save II. letne športne igre Polikem, na katerih je sodelovalo 250 tekmovalcev in tekmovalk iz desetih organizacij. Zaradi močnega deževja tekmovanja v balinanju in malem nogometu ni bilo moč izvesti. Največ uspeha so imeli tekmovalci kranjske Save, ki so zmagali v ekipni konkurenči in osvojili prehodni pokal iger.

V posameznih disciplinah so osvojili prvo mesto:

streljanje (moški) – ekipo: Color (Medvode), posamezno: Krelj (Color); streljanje (ženske) – ekipo: Sava, posamezno: Cvetkovič (Sava); vlečenje vrvi – moški: Sava, ženske: Color; šah – moški: Sava, namizni tenis: Sava, košarka: Donit, roketom: Sava, kegljanje – moški ekipo: Donit, posamezno: Petelinčar (Donit), kegljanje – ženske ekipo: Sava, posamezno: Zajc (Sava).

Vrstni red ekip: 1. Sava – Kranj 60, 2. Helios – Domžale 47, 3. Donit – Medvode 43, 4. Color – Medvode 42, 5. Melamin – Kočevje 30, 6. Svit – Kamnik 27, 7. Jub – Dol 19, 8. Chemo – Ljubljana 9, 9. Commerce – Ljubljana 7, 10. Kemija – impex, Ljubljana 6 točk. -fr

Kompenzacija

Večkrat skušamo izkoristiti ali celo stopnjevati vrline, da bi z njimi prikrali hibe. Človek nikoli ni popoln, spremljajo ga pomanjkljivosti, tako v organski gibalni kot v zavestni dejavnosti.

Da bi poveljniki nizke rasti postali večji in še bolj poveljni, zahajajo konja, rimski pregovor pa pravi: »če je meč prekratek, mora biti korak daljši.« Lahko bi ga tudi obrnili: »če je prekratek korak, mora biti daljši meč.« Ta pregovor govori o gibalni kompenzaciji, ki je v športu precej očitna. Nizko rast v atletiki in športnih igrah nadomakadimo z večjo odrivno močjo, s povečanim številom korakov in z večjo hitrostjo. Športniki majhne postave morajo biti bolj urni, biti morajo bolj hitri pri obratih v krogu za metanje in bolj gibljivi v ringu, da se lahko dovolj uspešno merijo z dolginom.

V tehniku športov je značilna gibalna kompenzacija, saj se ob večji hitrosti pri smučanju ali pri vzpenjanju v strmino moramo nagniti naprej. Gre za to, da vsak kar najbolj uspešno uporabi gibalne sposobnosti ali prednosti v zgradbi telesa.

Pogosto uspevajo manj nadarjeni, ki nadomestijo pomajkljivo odzivnost z večjo pozornostjo, slabšo tehniko pa z miselnou hitrostjo.

Kompenzacijski gibi vračajo in ohranjujo ravnotežje. Kadarski nas pri smučanju hitrost in strmina skušata potisniti k tlom, se temu upremo z nadomestnimi gibi, da bi se nekako »ujeli«, obstali na nogah ali kar najbolj ublažili padec.

Zgodovina športa pozna dovolj primerov, ko so se uveljavljali šibki, bolehnji ali celo invalidi. S treniranjem in osebno prizadevnostjo so nadomestili izgubo osebnih značilnosti ali statusa. Prav v kompenzaciji neuspeha je bila njihova vnema, velika gorenčnost in želja po uspehu. V športu so celo primeri nadkompenzacije. Nekdanji bolniki ali invalidi so postali rekorderji, kot npr. Vilma Rudolf, Harold Connolly, Paavo Nurmi in še vrsta drugih.

S primeri kompenzacije se dnevno srečujemo v športu in življenju. Posebno pomembna je v vzgoji, ko moramo vsakemu učencu dati možnost, da se v primerih neuspeha na enem področju uveljavlji v drugem. Ce kdo ni preveč ure in spreten v vajah na orodju, se bo bolj izkazal na šolskem prvenstvu v športnih igrah. Možno je, da se športniki, ki na tekmovanjih niso dosegli posebnih uspehov, uveljavljajo kot kritični ocenjevalci športa, njegovi organizatorji, voditelji in usmerjevalci. Taki primeri kompenzacije v določenih okoliščinah in zmernih mejah večkrat koristijo razvoju športa.

Kompenzacija je večkrat potrebna. Vrača nam samozaupanje, zadovoljstvo, veča družbeni in športni ugled. A mnogi nadomestite aktivno vadbo s pasivnim oddihom ali s strastno privrženostjo športnemu klubu. Življenje in urbaniziranem okolju zahteva nadomestilo v naravi, kadar pa nam čas nakloni obolenju, prizadetosti ali invalidnost, najdemo v športu najučinkovitejo protutež, uteho in nadomestilo. Jože Ažman

Sindikalno prvenstvo v balinanju

Občinski svet zveze sindikatov Radovljica in balinarski klub športnega društva Radovljica bosta v nedeljo, 28. septembra, ob 8.30 na balinšču klubu v Radovljici pripravila letosno občinsko sindikalno prvenstvo v balinanju. Za tekmovanje se lahko prijavijo največ po dve štiričlanske ekipe iz posameznih osnovnih sindikalnih organizacij v občini. Ekipi se lahko prijavijo do 26. septembra pri tajniku balinarskega kluba Franju

sec, kolikor znaša najemnina, za takšne izredne pogoje le simboličen prispevek. Tako urejenega prostora nima trenutno nobena knjižnica tega tipa v Sloveniji. Vem pa, da oddelek, kadar je spodaj gneča, omogoča študentom študij še v eni manjši študijski sobi z desetimi sedeži.«

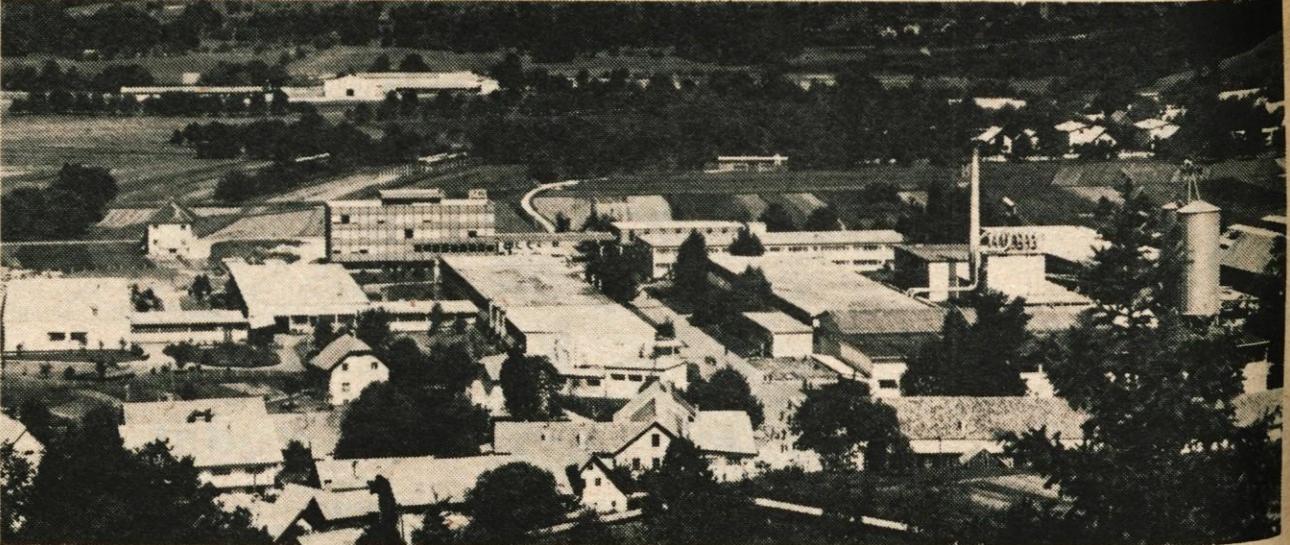

Marjana Logar, absolventka prava, doma iz Kranja: »Tu študiram približno eno leto; prej se je dalo sedeti ob knjigah tudi doma. Zdaj pa imam družino in je mir in zbranost možno dobiti le tu. Pridem vsak dan okoli osme ure zjutraj in študiram okoli šest ur, pred izpitom pa se ta delovnik seveda raztegne še za nekaj ur. Tudi večino literature dobim tukaj: če pa kakega zvezka ni, pa se študenti dogovorimo s knjižničarji, da nam kak učbenik rezervirajo ali kako drugače poskrbe, da ni predolgega čakanja. Sploh lahko rečem, da z literaturo za študij nimam problemov. Tu nas je dokaj pisana družina z različnih fakultet. Vsi študenti so zelo disciplinirani, nobenega hrupa ni in zbranost je popolna. Le prostor je dokaj ozek in tesen, zračenje je bolj slabo, pa to ni tako velika ovira.«

Ladka Butkovič, absolventka filozofske fakultete, doma s Planine: »Za študente, ki doma nimajo primerrega prostora za študij, kot to velja zame, so prostori tega oddelka idealni. Študiram namreč lahko v posebni sobi, ki jo je oddelek zadnjega leta uredil za študente višjih letnikov, absolvente. Skratka, za vse, ki študijo že končujejo, pa potrebujejo za svoje delo res mir, zbranost in tudi nekaj več prostora. Ta soba tako zbranost zares omogoča. Moram reči, da ta posebna soba ni le za nekatere študente, pač pa za vse, ki bi v takih razmerah radi študirali. Ko bo moje mesto prazno, ga bo zavzel pač neki drug študent. Sicer pa me popoldne tako ni tukaj, ob 14. uri odhaja domov, da se posvetim še družini. Za to sobo študenti plačujejo mesečno najemnino in mislim, da je 20 din na mesec.« L. M.

Janez Čimžar, absolvent filozofske fakultete, doma iz Britofa: »Prejšnja leta sem študiral v Ljubljani, v NUK, kjer so morda boljši pogoji, ker je prostor večji; zdaj ko sem absolvent, pa že kako leto redno zahajam v kranjsko študijsko knjižnico. Prehodna soba, kjer je tudi izposoja, je morda res bolj moteča kot ne a se študent na marsikaj tudi navadi. Domu ne bi mogel študirati, tu pa imam vse pri roki študiram namreč primerjalno književnost in potrebujem dosti literature. Tu pa ne poznam teh problemov: vsa literatura je tu, tudi periodika. V knjižnici navadno preživim kar cel dan.« L. M.

Danes poteka moderna proizvodnja na 38.000 kvadratnih metrih zazidalne površine, delovni prostori pa merijo kar 88.000 kvadratnih metrov

30 let tovarne športnega orodja Elan Begunje in 25 let samoupravljanja

Med prvimi in prvi na svetu

V prelepem goorenjskem kotu, v okvirju mogočnega Stola, ob znožju strme Begunjščice in z gozdovi pokrite Dobrče se vije lepa dolina Draga. Kraj krasí potoc Zgoša, ki šumi mimo razvalin starinskega gradu grofov Lambergov, skozi vas Begunje in se prek radovljškega polja izteka v Savo. Pred leti je izpiral rane stoterim žrtvam fašizma, talcem, ki so našli prerani grob ob njegovem izviru.

Skrbno obdelana polja in polni sadovnjaki, bogati gozdovi in vodna sila – vse to je poleg pridnih kmetov v ta kraj že nekdaj pritegnilo podjetne rokodelce, ki so ob potoku postavili mline, žage, kovačije in druge obrtni delavnice. Ta kraj si je izbrala za svoje poslovanje tudi današnja tovarna športnega orodja Elan v Begunjah. Zgradba bivšega mlina in žage je bila primerno velika za začetek. Pionirji mladega podjetja so postali potomci obrtnikov, kovačev, mizarjev in žagarjev. Mogočni gozdovi so bili neizčrpni vir surovin. Strmi bregovi okoliških hribov pa so vzgojili krog športnikov, predvsem smučarjev, sankarjev, planincev, ki so sestavljali delovno silo za športno podjetje.

Začetki Elana, nekdanje zadruge, skokovitega razvoja do današnjega podjetja segajo v leto 1944. Takrat, med vojno je bila v Cerknem na Primorskem ustanovljena smučarska delavnica, ki je oskrbovala smučarski bataljon IX. korpusa. To je bila prva takšna udarna enota, ki je zadajala okupatorju nenehne udarce. Že takrat so na osvobojenem ozemlju organizirali prve smučarske teme. Vse to je ustanovil in vodil partizan Rudi Finžgar.

Po vojni, ki je uničila še tisto peščico nekdanjih proizvajalcev smuči in športne ter telovadne opreme, je bilo treba začeti znova. Po buda je zrasla na konferenci sekretariata Ljudske mladine Slovenije v Ljubljani, kjer so izbrali Rudija Finžgarja, da zbore okrog sebe še devet soustanoviteljev zadruge Elan s sedežem na Zgoši pri Begunjah na Gorenjskem.

Imena teh soustanoviteljev, ki so vključana v zgodovino podjetja, so: Slavko Ažman, ključavničar iz Kroppe, Miha Finžgar, mizar iz Prezrena, Vlado Juranič, dijak iz Ljubljane, Rudolf Finžgar, mizarški mojster iz Begunj, Jože Gašperšič, dijak iz Ljubljane, Mirko Gorše, dijak iz Ljubljane, Jože Smole, dijak iz Ljubljane, Ivan Finžgar, mizar iz Begunj, Janez Vipotnik, tehnik iz Ljubljane, ter pobudnik Rudi Finžgar, mizar iz Begunj.

Zadruga je bila ustanovljena 24. septembra 1945. Ko pa je 8. marca 1949 postala državno podjetje, je imela 44 članov in 19 športnih društiev.

Na začetku so v glavnem proizvajali telovadno orodje in v manjši meri sanke, smuči in atletsko orodje. V Ljubljani pa so odprli prvo športno trgovino – današnja trgovina Slovenija-sport. Sicer pa se je podjetje iz preprostega obrtniškega načina dela hitro razvijalo v močno industrijsko proizvodnjo.

Pomemben mejnik v razvoju tega podjetja je 16. september 1950. Takrat so na staro tovarniško zgradbo vzdali ploščo, da je upravljanje prešlo na delovni kolektiv. Izvoljen je bil prvi delavski svet, za predsednika pa Ivan Finžgar. To leto so zabeležili še en pomemben uspeh. 11. decembra so namreč izvozili v Belgijo prvi par tekmovalnih smuči. Od tedaj naprej se je izvoz nenehno povečeval.

Ce sledimo nekaterim mejnikom do današnjih dni, potem moramo omeniti 29. april 1952, ko je delavski svet sklenil zgraditi novo tovarno na desnem bregu potoka Zgoša. Rekonstrukcija je trajala do leta 1956 in je prinesla pomembne rezultate. 235 zaposlenih je takrat ustvarilo za prek 2,5 milijona dinarjev proizvodov, izvozili pa so za skoraj 85.000 dolarjev. To je pomenilo več kot 30 odstotkov celotne proizvodnje.

Dve leti kasneje je tovarno zaradi številne proizvodnje loparjev za badminton zajela kriza, ki pa je trajala le leto dni. Preusmerili so se v proizvodnjo smuči.

uporabo in uvajanje rezultatov dela v proizvodnjo skrbi Institut tovarne Elan, ki je bil ustanovljen 1962. leta.

Kot rečeno so najpomembnejši Elanov izdelek smuči. Kljub hudi konkurenčni na tem proizvodnem področju se je Elan uspel prebiti v sam svetovni vrh. Veliko najboljših skakalcev (Nemci, Japonci, Švicarji, Italijani) skače z elanovkami. Z alpskimi smučmi pa vozijo svetovni prvak v slalomu in veleslalomu in drugi v kombinaciji za leto 1974/75 Šved Ingemar Stenmark, nova evropska prvakinja za minulo sezono Čehinja Daša Kuzmanova, evropski mladinski prvak Jugoslovjan Bojan Križaj in drugi.

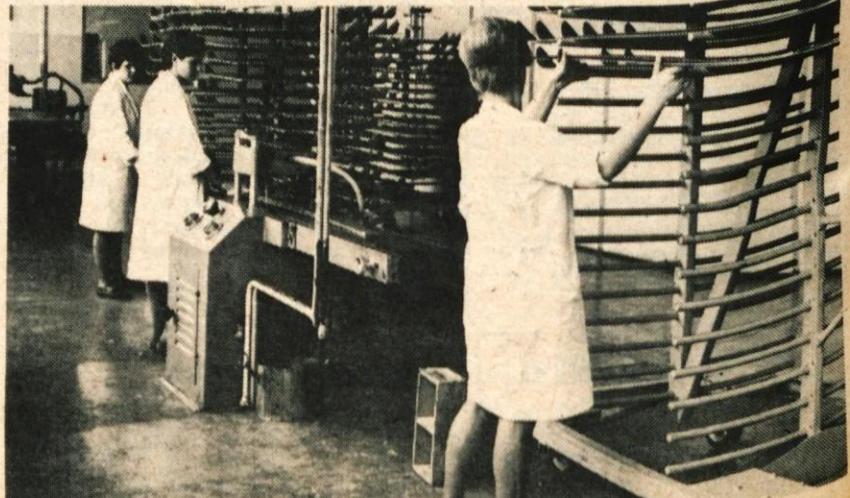
Kot dopolnilni artikel zimske sezone Elan že nekaj let uspešno prizvaja čolne na vesla, gliserje in ribiške ladje in v zadnjem času še jadrnice. In kot rečeno je Elan tudi ena največjih tovarn telovadnega orodja. Prav ta dopolnilni program Elan uvršča na prvo mesto v svetu.

V tridesetih letih obstaja in razvoja je podjetje prejelo že vrsto priznanj. Ima dve svoji trgovini v Begunjah in v Zagrebu in več predstavništv doma in v tujini. Razen tega je Elan član jugoslovenskega, švedskega, češkega in nemškega skipoola, z raznimi oblikami pa podpira domače smučarske učitelje, vaditelje in trenerje.

Danes in jutri (nekaj dni pred 30-letnico ustanovitve in štiri dni po izvolitvi prvega delavskoga sveta 1950. leta) 850-članski kolektiv tovarne športnega orodja Elan Begunje slavi v znamenu razvojnih uspehov, v znamenu med prvimi in prvega na svetu. Ta uspeh so dosegli v tridesetih letih po osvoboditvi, ko so poleg vsega 300 delavcem pomagali pri reševanju stanovanjskih problemov, ko so poskrbeli za rekreacijo in družbeno prehrano in nenehno prispevali k standardu kraja in širše skupnosti. Za vse dosežene uspehe jim ob sedanjem jubileju velja čestitka.

Takšni so bili prvi začetki Elana

Pri proizvodnji smuči so osvojili najmodernejsi tehnološki postopek